ـ دهلـیز

...وی هیواد سره یوځای کړ!

د کتاب نوم:	ناځرګند دهلیز
لیکوال:	نهار سوتار
ژباړن:	طارق نجیب
ډیزاین چارې:	صادق الله صادق
خپرندوی:	مازیگر کتاب پلورنځی
چاپ کال:	۱۳۹۵ل / ۲۰۱۶م
چاپشمېر:	۱۱۰۰
خپرونو لړ:	۴۶

د چاپ حق خوندي دی

Ketabton.com

...ال: نهار سوتار

...ن: طارق نجیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

ګران او قدرمن ورور

ډاکټر شمس نجیب ته!

چې د ژوند په هر ډګر کې زما لارښود دی.

ط. نجیب

ځانګړې مننه!

- شرافت نجیبي، چې ښې مشورې راکوي.
- نظیف الله بلال، تر بل هر چا یې ډېر هڅولی یم.
- عبدالصبور مومند، چې تل یې زما لیک ستایلی.
- سبحان کاموال، چې په ژباړه کې یې راسره مرسته کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب په اړه

په ۱۹۷۹ کال کې افغانستان د ستر او وحشي کورنیو جګړو ښکار شو. دا جګړې تر څو لسیزو اوږدې شوې چې په پایله کې یې دا هېواد په سیاسي بې ثباتۍ، ګډوډه مشرۍ او سخت خطر خواته وغورځوه. سلګونه زره ملکي وګړي ووژل شول او میلیونونه نور مهاجر شول. ټولې نړۍ دا فکر کاوه چې تاوتریخوالی د افغانستان دویم نوم دی.

د پاکستان له مهاجرو کیمپونو څخه یوڅو افغان ماشومان د یو خوب په لټه شول چې دوی وکولای شي خپل هېواد یووالي او امن په لور راولي. چې ددې خوب رښتیا کېدل د کرکټ په لوبه کې ولیدل شو. دې ماشومانو کرکټ زده کول پیل کړل او د هررنګه خطر او خنډونو سره یې مبارزه وکړه او د افغان ملي کرکټ لوبډله یې رامنځته کړه. هغوی د افغانستان بدلولو په سفر ووتل او دا د لوبو په نړۍ کې یوه زړه راښکونکې کیسه پیلوي.

دا کیسه د افغان کرکټ لوبغاړو ده چې د پاکستان مهاجر کیمپونو څخه راپورته کیږي او نړیوال جام ته لاره پیدا کوي. نهار سوتهر د کرکټ دا سفر په ډېر مهارت کښلی دی او د افغانستان په اړه یې د نړیوالو فکر بدل کړی. دا کتاب یوه الهامي کیسه بیانوي چې د هرې لوبې خوښونکي د خوښې وړ وګرځي.

دا کیسه د افغان کرکټ لوبډلې حیرانونکې کیسه بیانوي چې څنګه یې له صفره پیل کړه او د نړۍ ۱۰ غوره لوبډلو کې یې ځانته ځای پیدا کړ.

نهار سوتهر دا کیسه یواځې په کرکټ نه راڅرخوي بلکې په دې سربیره د افغانستان سیاسي، مذهبي او رواجي اړخونو ته یې هم اشاره کړې ده.

دا د هغه افغان کرکټ لوبغاړو کیسه ده چې تر اوسه همداسې نا ویل شوې پاتې ده، لکه د حمید حسن، محمد نبي او کریم صادق .

یو څو خبرې

په هغه وخت کې چې کرکټ په افغانستان کې زور واخست نو فیسبوکیانو او ځینې وخت رسنیو په دې بحثونه پیل کړل چې کرکټ لوبه چا افغانستان ته راوړه؟ ملي لوبډله څنګه منځته راغله؟ چا ورته کار کړی؟ او څومره کار یې ورته کړی؟ چا ورسره پکې مرسته کړې او چا ډېر هڅولي دي؟ ځکه کله چې یوه میوه پخه شي نو هر څوک یې د شکولو هڅه کوي او دې ته نه ګوري چې ټول کال چا اوبه ورکړي او پالنه یې کړې.

د دې لوبډلې لپاره له انفرادي کارسربېره حکومتونو څومره ونډه درلوده؟ طالبانو تر کومه حده په دې برخه کې مرسته کړې او ولسمشر کرزي ورته څومره پاملرنه کړې؟ ددې ټولو پوښتنو ځواب به په دې کتاب کې پیدا کړئ.

د دې کتاب منځنۍ پانګه کرکټ ده خود دې تر څنګ په پاکستان کې د افغانانو مهاجر ژوند، د هغوی ستونزې، همدا رنګه په افغانستان د روسیې برید، کورنۍ جګړې، د طالبانو حکومت کې د افغانانو حال او په افغانستان د امریکا برید او سببونه په لنډ ډول روښانه شوي.

د کتاب منځنی کرکټر تاج ملوک عالم دی او ورسره کریم صادق، رییس احمدزی، الله داد نوري، اعظم خان، محمد نبي، حمید حسن اوسمیع الله شینواری د افغان کرکټ ملي لوبډلې پر مخ بیولو کې نه ستړې کیدونکې هلې ځلې کړي دي.

افغانستان ډیر کار ته اړتیا لري، که هره ورځ هر کس ۱۸ ساعته کار وکړي او په سمه توګه یې وکړي نو بیا کیدای شي راتلونکو دیرش کلونو کې یو څه بدلون راشي. د افغان کرکټ ملي لوبډلې رامنځته کولو لپاره هم هغوی ١٦ کاله کار کړی دی.دې ځوانانو د صفر نه پیل کړې وه. کرکټ لوبډله دې د ټولو افغانانو لپاره یو مثال وګرځي چې دوی څومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیارکښلی او یوې سپیڅلې موخې ته د رسیدو لپاره یې هر رنګه ستونزو سره مبارزه کړې.

که کریم صادق په یوه یا څو لوبو کې ونه ځلیده نو څه وشول، هغه وخت کې چې د افغانستان لوبډله تر ټولو شاته وه او د هغوی د لوبو نه هیڅوک خبر نه ول، له هغه ځایه تر دې ځایه چا راورسوله؟ هغه وخت کې کریم صادق وو چې مونږ او تاسو ترې خبر هم نه وو او په هره لوبه کې یې ښې منډې جوړولې. زه کریم صادق سره مخامخ نه پیژنم او نه ترې دفاع کوم، زه یواځې ربنتیا وایم. د کریم صادق یادونه مې ځکه وکړه چې لوبه کې د نه ځلیدو وروسته ورپسې فیسبوکیان بدې ردې وایي. که نن کریم صادق ونه ځلیده او سبا بل کوم تکړه لوبغاړی ونه ځلیږي نو عکس العمل به همداسې وي؟ هر څوک باید خپل ګریوان کې سوچ وکړي چې مونږ د هېواد لپاره څه وکړل؟

رییس احمدزی، کریم خان صادق، نبي عیسی خېل، سمیع الله شینواری، الله داد نوري اونور د دې کیسې فرعي کرکټرونه دي، چې هلې ځلې یې کړي او له سختو پړاونو راتېر شوي.

ناڅرګند دهلیز د کرکټ ځانګړې اصطلاح ده، چې تاسې به د دې کتاب تر لوستووروسته پرې ښه وپوهېږئ!

درناوی

طارق نجیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱

شاته کیسه

د کرکټ په یوه ورځنۍ لوبه کې شپږ سوه او یا زیات توپونه وي چې زیاتره د وايډ یا نو توپ اچول یې شمیر زیاتوي، لکه وايډ توپ د توپ وهونکي د ساحې څخه لرې وي. یوه لوبډله درې سوه توپونه اچوي او باید درې سوه توپونه ووهي. توپ اچونه او توپ وهنه تر اووه ساعتونو وخت نیسي او لوبه په اخري توپ پای ته رسیږي. د کرکټ مینه وال تر اخرې شیبې لوبه تعقیبوي او لوبغاړي هم هڅه کوي تر څو په میدان کې وځلیږي.

د مینه والو او لوبغاړو همدغه سیناریو د ۱۹۹۰ کال د مارچ دریمې نیټې په لوبه کې کتل کیدای شول. د انګلستان د کرکټ ملي لوبډله ۴۰۰۰ مایله لرې د هاغه وخت غښتلې لوبډلې یانې ویسټ انډیز سره لوبې لپاره هلته تللې وه. دا نړیواله یوه ورځینۍ لوبه د جمایکې کینګسټن ښار په سبینا پارک یې شوې وه. د انګلستان لوبډلمشر ګراهم ګوچ پچه وګټله او توپ وهنه یې پیل کړه. د ګرمۍ لمر هم خپل زور ښوده. د انګلستان لوبغاړي ګرمۍ لاندې کړي ول لکه په مشکله چې ساه هم اخلي خو بیا یې هم په پنځوس اورونو کې ۲۱۴ منډو هدف وټاکه.

د توپ اچونې پر مهال هم د انګلستان لوبډلې د ګرمۍ سره لاس او ګریوان وې. توپ وهنې ته د ویسټ انډیز توپ وهونکي ویو ریچارډ او جیف ډجن راوتي ول او وروسته بیا نور... تر څو اخري اوور راورسیده. اخره کې ریچي ریچارډسن او ازرا موسلي توپ وهنې ته ولاړ ول، د ویسټ انډیز لوبډلمشر ریچارډ خپل ملګري ته وویل تر څو د اوور په شپږ واړه

توپونه برید وکړي او خطا یې نه کړي. که څه هم لوبه د ویسټ انډیز په ګټه ښکاریده خو د ویکټو نشتوالی یوه اړینه ستونزه وه.

په دې وخت کې مازیګر شوی وو، لمر هم په ډوبیدو وو. ویسټ انډیز لپاره په پنځه توپونو پنځه منډې پاتې وې، یانې په توپ یوه منډه باید واخیستل شي. موزلي د توپ سره بیټ تاو کړ خو یواځې یې د پیچ نه دوړه پورته کړه. هغې غوښتل چې لوبه په شپږیزه او په خوند سره پای ته ورسوي. که څه موزلي بیټ ډیر تیز تاو کړی وو خو څنګه چې هغې تصور کړی وو چې توپ به د خلکو ناست ځای ته رسوي خو هغسې ونه شول، د توپ وهلو سره بیټ ټک غږ پورته کړ او توپ تر ډیره په هوا کې ورک او بیا د لوبغاړي لاسونو کې چې توپ وهونکي ښي لورې ته ولاړ وو، پریوته. توپ رانیونکي ځان هم په تکلیف نه کړ په هماغه ځای ولاړ او توپ یې راونیوه.

د انګلستان نور لوبغاړي د لرې څخه رامنډې وهي او توپ اچونکي او توپ رانیونکي ته شاباسي ورکوي او لکه بریا چې لمانځي. موزلي اووم لوبغاړی هم وسوځیده. دا لوبه چې د ویسټ انډیز په ګټه ښکاریده اوس د انګلستان چانسونه هم ډیر شوي ول. ویسټ انډیز ته په څلور توپونو پنځه منډې پاتې وې تر څو بریا خپله کړي. آین بیشپ نهم توپ وهونکې میدان ته راغلی وو. بیشپ ته هم مالوه شوه چې څومره کړکیچن وخت کې میدان ته راغلی دی.

دواړه غاړو لوبغاړي ښه وارخطا ول. موزلي چې همداوس سوځیدلی وو، لاس کې هلمټ او سر ښکته نیولې میدان څخه روان دی. د هغې ټول بدن په خولو کې ډوب دی. بیشپ هغې ته لاس ورکړ، موزلي مسکی شو او ورته یې وویل:

"د ځلیدو وخت دې دی ملګریه!"

بیشپ میدان ته راغی، د پیچ منځ کې یې د بیټ په څوکه یو څه وټکول. زیاتره لوبغاړي لوبې ته راتلو سره یو څو توپونه لوبوي تر څو ګرم شي خو بیشپ سره دغه وخت نه وو. هغه د پیچ بلې غاړې ته ورغی تر څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ملګري ريچي ريچارډسن سره خبرې وکړې. هغوی په ډېر جديت يو پلان جوړ کړ.

بيشپ توپ وهنې غاړې ته د ويکټو مخې ته ودريد او توپ اچونکي ته منتظر شو. هغه داسې ښکاريده لکه لوبه چې ګټلې شي. د هغې په لومړي توپ هغې غوښتل چې سويپ شاټ ووهي خو توپ د ويکټ کيپر لاسونو ته ورغی او ډېر زر يې د ويکټو په لور رامنډه کړه، بيشپ هم بيرته خط سره ودريد چې رن اوټ نه شي. اوس يواځې په درې توپونو پنځه منډې پاتې شوې.

لوبه د انګلستان په لورې کږه شوه، تبصره کونکو په نړيوالو تلويزنونو داپوښتنه کوله،

"آيا انګلستان دا لوبه خپلولای شي؟"

بيشپ پوه شو چې بايد په هوښيارۍ لوبه وکړي او بايد خطرناکه شاټونه ونه وهي. هغه په داسې حالاتو کې و چې هر يو کرکټ لوبغاړې غواړي په داسې وخت کې لوبه وکړي. د هغې لوبډلې دا لوبه ګټلې شوه او هغه هم کولای شي اتلولي خپله کړي. بيشپ خپل شاوخوا لوبغاړي څارلي ول چې کوم ځای کې توپ ويستلو امکان شته.

ورپسې توپ يې خپل ښې لورې ته د دوه لوبغاړو تر منځ کوم چې دې څارلې و، ووهه. توپ تر سرحده ونه رسيده خو دومره وخت پيدا شو چې دوه منډې جوړې کړي. بيشپ خپل ملګري ته اشاره وکړه،

"زما منډو ته هم ګوره او خپل ژوند لپاره منډه وهه. په دې وخت کې رن اوټ نه شو زغملای." بيشپ ورته وويل.

دوه توپونه پاتې ول او ويسټ انډيز ته لوبې ګټلو لپاره درې منډې پاتې وې. په ټوله لوبغالۍ کې چپتيا خپره وه. ميليونونه خلک هم د تلويزنونو مخې ميخ وهلي ناست ول، تبصره کونکو ويل، "دوی به خامخا دلته منډه جوړوي."

ورپسې توپ خو بيشپ هيڅ ونه ليده چې په کومه لاره د ويکټ ساتونکي لاسونو ته لاړ. د ويسټ انډيز ۲۱۲ منډې وې او ۷ لوبغاړي يې سوځيدلي ول او اوس داسې ښکاريده چې انګلستان به لوبه ګټي. يو وروستي توپ پاتې و، او ويسټ انډيز بايد درې منډې پرې کړې وې.

د سبينا پارک ميدان ته راغلي ټولو مينه والو سا ګانې بندې وې. اخري توپ د لوبې پرېکړه کونکې وو. د انګلستان توپ اچونکی انګس فريزر اخري اوور ډېر ښه وباسه. د هر توپ اچولو وړاندې به يې د نورو ملګرو سره مشوره کوله چې کومې لورې ته توپ غورځوي او هغې بايد کومې لورې ته ودريږي او ويسټ انډيز دې ته پرېښږدي چې اخري څو منډې جوړې کړي. د انګلستان لوبغاړي يو څه ارامه ښکاريدل لکه له داسې حالاتو څخه ډېر ځله تير شوي وي.

بيشپ خړ اسمان په لور بره وکتل. او اوس د يوې معجزې لپاره هم کافي وخت نه وو. زرګونه خيالونه يې ذهن ته راتلل. خو پوښتنه دلته ده چې ولې لوبغاړي غواړي په داسې يو مغز زبېښونکې حالاتو کې لوبه وکړي؟ د لوبې وروسته به د يو اتل په څير وي که يو بايلونکی؟ خو ښه خبره دا وه چې هر څه به له يوې دقيقې وروسته پای ته ورسيږي.

د توپ اچونکي منډه تر توپ وهلو پورې يواځې پنځه ثانيې وخت وي. لمړۍ ثانيه کې فريزر يو څو قدمه واخيستل، دهغې بوټانو لاندې واښه پراته او بيرته ودريدل. بيشپ د فريزر په لاس کې توپ کې سترګې خښې کړې وې. دويمه ثانيه کې فريزر منډه تيزه شوې وه، هغه تقريبا نيمايي لاره وهلې وه. بيشپ چې به شاټ وهي او خلک به چغې کوي، فکر کاوه.

هغې ډېر دقت د فريزر په لاس کې بال باندې وو. دريمه ثانيه کې فريزر لا اوس هم منډه وهي. هغه تقريبا پيچ ته رسيدلی، هغې ته راياد شول چې خپلو ملګرو سره په دې مشوره کړې وه چې هغه به توپ د ويکټو بهر خواته په نرۍ کرښې په لور غورځوي. بيشپ خپل بيټ په شا بوته او داسې لکه چې هر څه يې نږدې راځي نو وهي به يې. څلورمه ثانيه کې فريزر په منډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې ځان پورته کړ او مټ یې تاو کړ او توپ لکه دوی چې پلان کړی وو چپې لورې ته وغورځوه. بیشپ یو څو میلی ثانیو کې فکر وکړ چې په کوم لور یې ووهي. څلور نیمه ثانیه کې تر څو ډېر ناوخته نه شي، بیشپ خپل بیټ رامخې ته کړ او توپ یې پرې ښي لورې ته ووهه. ټک... توپ والوته. لیدونکي د خپلو ځایونو راولاړ. دوه درې ثانیې وروسته توپ ځمکې ته ورسیده او په اسانۍ پړي سره خوا کې پریوت. په لوبغالۍ کې یو شور جوړ شو. بیشپ د نن اتل وخوت.

"او دا دې څلوریزه شوه!" تبصره کونکو په تلویزنونو کې د زړه له تله چغې وهلې. "ویسټ انډیز ډېره خطرناکه لوبه خپله کړه، بیشپ څه یوه وړتیا وښوده"

د هاغه وخت لیونتوب هیڅوک نه شي هیرولای. دا شپه د کرکټ د ریکارډ په کتابونو کې ثبت شوه. د فریزر اخري اوور او د بیشپ څلوریزه د هاغه ورځې نه وروسته تر څو اونیو د خلکو او د هر چا په خولو کې وه. خو د کرکټ څیړونکي وایي چې ولې بیشپ د اخري توپ وهلو لپ وړاندې لږ تم شوی وو.

ددې زړه راښکونکې او د ۱۹۹۰ کال کې ویسټ انډیز ته د انګلستان سفر لوبو پر اساس هغه ځای نه چې فریزر توپ اچولی وو د ناڅرګند دهلیز په نوم وپېژندل شو.

دا لفظ د کرکټ اوسني وخت کې هم کارول کیږي. خو د نا څرګند دهلیز مانا څه ده؟ دا هغه نری خط دی چې د توپ وهونکې مخې ته کښل شوی وي او په دې ځای کې ډېر تجربه کار توپ اچونکي په چلبازۍ توپ اچونه کوي. د کرکټ شنونکي دا ځای د ناڅرګند دهلیز په نوم یادوی ځکه توپ وهونکی هڅه کوي چې توپ په کومې خوا ووهي او که پریږدي یې. که چیرته توپ وهونکې دا توپ پریږدي نو کېدای شي توپ دننه خوا تاو شي یا ویکټې ولګیږي او د ویکټو مخې ته خپه ولګیږي او توپ وهونکې

وسوځي. او که چیرته توپ وهونکې توپ ووهي نو دا بیا بهر خواته تاویږي او د بیټ څنډې سره لګیږي او کېدای شي بیا هم کیچ وسوځي.

د بیشپ د وروستي توپ اچولو لږ وړاندې تم کېدو دلیل همدا ګڼل کېدا شي ځکه هغه غوښتل چې وګوري توپ کوم خوا تاویږي. خو اوس د کرکټ لوبغاړو ته دا ویل کیږي که توپ د ویکټو نه لرې وي نو باید پریښودل شي. او لوبغاړي دا هم کولای شي چې توپ پسې یو قدم ورهاخوا شي او توپ ووهي خو دا هم په هاغه صورت کې چې په ځان ډاډه وي. خو د لوبې په سختو حالاتو کې هماغه ستراتیژي کارول کیږي، یانې توپ ووهه که په هر قیمت وي، غټ خطر غټ انعام.

په اوسني کرکټ کې هم توپ اچونکي د همدې ناڅرګنده دهلیز څخه ګټه پورته کوي او ګوري چې توپ وهونکې ددې توپ وهلو څومره وړتیا لري او په پایله کې ددې توپ او نورو ستونزمنو توپونو وهلو درس ورکول کیږي. یوې او ناپېژندل شوې لوبډلې دا تصور بدل کړ. دا ډله په ډېرو ستونزمنو شرایطو کې د ځان لپاره یو نوم جوړ کړ او د ناڅرګنده دهلیز یې یو نوي پړاو ته ورسوه. د ناڅرګنده دهلیزو اصطلاح یې یواځې د توپ اچولو ساحې پورې محدود نه کړه. بلکې دا اصطلاح د یو هېواد چې نا څرګنده، سختو او خطرو نه ډک ټوټه ټوټه پروت و، وکاروله. هغوی په پوره باور سره یو ځای شول او پرته له دې چې په کوم قیمت تر لاسه کیدا شي، د نا څرګند دهلیز اصلي مانا ددې لوبډلې په تاریخ کې کتلای شو. غټ خطر، غټ انعام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲

د تاوتريخوالي تقدير

غوږ کېڼونکي ډزې د تاجبيګ ماڼۍ څخه اوريدل کيدې. د افغانستان ولسمشر حفيظ الله امين په بې چارۍ په ځمکه پروت و، په خپله سينه يې لاسونه ايښي ول. په ټول بدن کې يې درد خپور شوی وو. هغې انګېرله چې چا ورسره خيانت کړی دی. هغه د بې باورۍ لړزې اخيستی وو. د مرستې لپاره غږ کول ورته بې ګټې ښکاريدل ځکه اوس ډېر ناوخته شوی وو.

درې مياشتې وړاندې په ۱۹۷۹ کال کې امين ځان ولسمشرۍ په ګدۍ کېنولی وو. د بهر څخه ځلانده او تل به يې توره دريشي اغوستې او په خړو سترګو يې دوستانه نظر کتل خو په دننه کې هغه صفا و. هغې د کمونستي حکومت مشري په غاړه درلوده کومه چې د افغان مذهب سره په ټکر کې وه. امين هڅه کوله چې د مسلمانانو اوسني رواجونه له منځه يوسي نو ځکه يې په زرګونه اسلامي مشران ونيول.

د هغې دا عمل هر افغان وغنده ځکه اسلام د ټولو افغانان دين دی. د خپل دين ساتلو لپاره زرګونه افغانان راپورته شول تر څو د امين حکومت له مينځه يوسي. هغوی د امين په ټولو طرفدارانو پر خلاف د جهاد فتوا ورکړه.

ډير زر دا هېواد د کورنيو جګړو ښکار شو.

افغانستان په دې جګړو کې خپل هويت له لاسه ورکړ. د لا ګډوډۍ لپاره په ۱۹۷۹ کال ډسمبر مياشت کې روسي لښکرې د افغانستان پلازمينې کابل ته راورسېدې. هغوی امين ته د دوستۍ او ساتنې لاس ورکړ او امين هم په خوشالۍ شوروي لښکر ومانه. هغې فکر کاوه چې په روسي لښکرو باور کولای شي. خو په حقيقت کې روسي لښکرې افغانستان ته د امين مرستې لپاره نه وو راغلي بلکې دا يو نظامي يرغل و چې د توپاني عمليات ۳۳۳ په نوم ياديده. توپاني عمليات ۳۳۳ د ۱۹۷۹ کال د ډسمبر مياشت په اووه ويشتمه نيټه سهار پيل شول او د راتلونکو څو پيړيو لپاره يې افغانستان د بدبختۍ په

لور روان کړ. ۲۴ روسي سرتيري د الفا عالي ځانګړې قوه څخه يې تړاو درلود او نور ۳۰ سرتيري چې د کی جي بي نظامي ډلې سره يې تړاو درلود او ځانونه يې جهاديان معرفي کول. هغوی تورې څيرې په مخونو راځړولې وې. الفا ډله د امين له مينځه وړلو لپاره ګمارلې شوې وه او د کی جي بي ډله د امريکا سره د امين اړيکو اسنادو راټولو لپاره ټاکل شوې وه. دواړه ډلې په ښه اتوماتيکو وسلو سمبالې وې.

امين د خپلې کورنۍ سره د تاج بيګ په ماڼۍ کې و. دا ماڼۍ په کابل کې د يوې غونډۍ پر سر پرته وه. د الفا او کی جی بي ډله د جګړې ميدان ته رارسيدلي ول. کله چې دواړه ډلې په واورو کې د ماڼۍ غونډۍ په لور روانې وې نو د امين ساتونکو پرې ډزې شروع کړې، هر څوک چې به غونډۍ ته نږدې کېدل نو هماغه ښه ګرځول کېدل. روسي سرتيرو مرمۍ ضد واسکټونه اغوستي ول، هغوی ورته مخامخ ودريدل او د ماڼۍ ساتونکي يې ډير زر راوپرځول.

په ماڼۍ کې دننه امين ته د ډزو خبر ورکړل شو. هغې لا پوره کالي هم پر تن نه ول چې خپلې کورنۍ غږو ته يې چغې وهلې تر څو ځان ګوښه کړي. هغې خپل ساتونکو باندې لکه غپل او لګيا و،

"شوروييانو سره اړيکه ونيسه! هغوی مونږ سره مرسته کولای شي."

"همدا شوريان دي چې پر مونږ ډزې کوي" ساتونکي ورته وويل.

امين د بندي پړانګ په څېر ښکته پورته تلو او ځان سره بوړبڼېده،

"دا بايد دروغ وي."

هغې د لرګين تور ميز څخه ټيليفون راواخيست چې د روسيي عمومي درستيز سره اړيکه ونيسي او ورته ووايي چې هغوی اشتباه شوي دي. خو د امين ويرې ته هيچا ځواب ورنکړ. د ټيليفون تار پرې وو. هغې ټيليفون د کوټې کونج ته وغورځاوه او په مايوسۍ د کوټې منځ کې کېناسته،

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ما فکر کاوه. دا هر څه ریښتیا دي." هغه په ژړا شو. هغې خپل سر لاسونو کې ونیوه او منتظر کېناست. روسي سرتیري ماڼۍ ته راننوتي ول. هغوی امین وموند. هغه هغوی سره لیدو لپاره پاڅېد.

غوږ کڼوونکي ډزې د تاجبیګ ماڼۍ څخه واوریدل شوې. د افغانستان ولسمشر حفیظ الله امین په بې وسۍ په ځمکه پریوت، په خپله سینه یې لاسونه ایښي ول. په ټول بدن کې یې درد خپور شوی و. هغې انګېرله چې چا ورسره خیانت کړی دی. هغه د بې باورۍ لړزې اخیستی وو. د مرستې لپاره غږ کول بې ګټې ښکاریدل ځکه اوس ډېر ناوخته شوی وو.

امین سره د کورنۍ غړو او ۲۰۰ ساتونکو په هماغه سهار یانې په ۲۷ ډسمبر باندې ووژل شول. تاج بیګ ماڼۍ په ۴۳ دقیقو کې ونیول شوه خو اثرات یې د افغانستان نه ختمیدونکې جګړې ته لار پرانسته. او دا هېواد یې د څو لسیزو سیاسي ګډوډۍ سره مخامخ کړ. قدرت ښکنځل شوی و. جګړه د ودریدو نه وه.

شوروي اتحاد هڅه وکړه چې د امین وژل په داخلي جهادي ډلو وروتپي خو دا راز تر ډېره پټ پاتې نه شو او ټول په دې وپوهېدل چې څه شوي او چا کړي. شوروي اتحاد یو بل افغان د ببرک کارمل په نوم د ولسمشرۍ په چوکۍ کېنوه. او د ببرک کارمل ګوډاګی حکومت د روسیي نه ملاتړ کېده.

کله چې ببرک کارمل کیناسته نو ډېرو افغان ملي سرتیرو خپلې دندې پریښودې او د جهادي ډلو سره یو ځای شول. ډېر خو یې د امین حکومت په طرف هم نه ول.

جهادي خوځښت لکه د وایروس په څیر په ټول هېواد کې خپور شو او په مجموعه ډول دا جهادي ډلې د مجاهیدینو په نوم یادې شوې چې دوی سپېڅلې موخه درلوده. د کارمل حکومت یواځې د قانون عملي کولو او د جهادي ډلو مخنیوي لپاره ۸۵۰۰۰ روسي سرتیرو ته اړتیا لرله.

د مجاهیدینو مخنیوي لپاره روسي سرتیرو افغانان مجبورول تر څو ملي پوځ کې برخه واخلي. یو افغان چې دوی غوښتل هغه افغان پوځ ته داخل کړي اجمل خان نومیده. اجمل د کابل په یو روغتون کې نرس و. لکه د نورو په څیر هغه هم د کمونستي نظام مخالف وو او نه یې غوښتل چې روسي سرتیرو سره یوځای وجنګیږي. هغوی اجمل خان د نهه ورځو لپاره بې ډوډۍ په بند کې واچوه تر څو د خپلې خبرې نه واوړي. خو هغه وانه ووښت.په همدې پلمه روسي د هغې پلار ته شپږ کاله قید سزا ورکړه. دا او داسې نور تخنیکونه به شوروي اتحاد په کار اچول.

جهادي ډلې د افغانستان غریزو سیمو کې نسبت روسانو ډېر بلد ول. هغوی ډېرې وخت په غرونو کې پیاوړي کېدل او روسي ځواکونو یواځې ستر ښارونه په ولکه کې نیولي وو. زیاتره سترې جګړې به د پاکستان سره پوله لرونکو ولایتونو کې کېدلې، مجاهدینو به دولتي ودانۍ او همدارنګه شوروي اتحاد کمپونه په نښه کول.

تر ۱۹۸۲ کال پورې مجاهدینو د نړۍ دوهم ستر قوت څخه ۷۵ سلنه سیمه لاندې کړه. شوروي اتحاد غوښتل چې دا انقلاب زر له مینځه یوسي او درې نوې ستراتیژیو باندې یې کار پیل کړ:

لمړې: *ډارونه* - روسي ځواکونو هوایي او ځمکني بریدونه پیل کړل چې پکې کلي، فصلونه او څاروي هم شامل وو. دې کې زیاتره هغه کلي ول چې جهادي ډلو ته به یې مرسته رسوله تر څو د جهادیانو سرچینې له مینځه ویسي او هغوی وطن پریښودو ته مجبور کړي. په دې بریدونو کې زیاتره ملکي کسان وژل کېدل.

دوهم: *جاسوسي* – روسي ځواکونو مجاهدینو منځ ته جاسوسان ولیږل تر څو د هغوی پلانونو باره کې بیرته دوی ته راپور ورکړي.

دریم: *محدودیت* –روسي ځواکونو د مجاهدینو ډلې په ځانګړو سیمو کې قید کړې تر څو بېرته جګړې ته راپورته نه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسي ځواکونو همدارنګه د افغانستان استخباراتو شبکې یانې خاد (خدمت اطلاعات دولت) یا د افغان خفیه پولیس هم وګمارله تر څو په پټه استخبارات راټول، غلط مالومات خپاره، او د مجاهدینو ترمنځ غلط فهمي رامنځته کړي. هیڅوک نه پوهیږي چې خاد څومره بریالۍ وو او د مجاهدینو ډلو ترمنځ یې بحثونه راوپارول. له همدې کبله د مجاهدینو جګړو موثریت کم شو ځکه هغوی د یووالي پر ځای یو بل سره په لانجو شول.

مجاهدین تراوسه هم نه ول مړاوي شوي. هر ورځ به ډېر وژل کېدل او هغومره نور به رضاکارانه دوی سره یو ځای کېدل. نفوذي هېوادونه لکه امریکا، پاکستان، مصر، سعودي عربستان او چین به مجاهدینو سره مرسته کول. مجاهدینوتر ۱۹۸۵ کال پورې تر ۴۰۰۰ پورې هڅې درلودې چې هره ورځ ویجاړونکې حملې کولې. تر ټولو عام هدفونه لکه د برېښنالېږد تارونو ویجاړول، رادیو سټیشنونه له منځه وړل او دولتي ودانۍ له منځه وړل. مجاهدینو ټولو ډلو به د ورځې ۸۰۰ راکیټونه د پاکستان پولې نه په دولتي ودانیو توغول. یواځې په د ۱۹۸۵ او ۱۹۸۷ کلونو تر منځ هغوی ۲۳۵۰۰ ځله په دولتي ودانیو بریدونه کړي ول.

تاوتریخوالې په ورو روان خو ډېر کړکیچن حالت ته ورسیده. روسي جیټ الوتکو به هغه ځایونه چې د مجاهدینو تر ولکې لاندې ول بمباري کول او په زرګونه خلک به ټپیان او وژل کېدل. یو زوړ سړی چې اختر محمد نومېده دا ورځ یې نه هیریدونکې وبلله،

هغې ویل، "ما خپله د ماشومانو د بدن ټوټې راټولولې تر څو ورته کنده وباسم او خښ یې کړم. ډېر نور مړي هم پراته ول خو د بمبارۍ له ویرې ډېر ستونزمن ول چې هغوی ټولو ته قبرونه وکنم او خښ یې کړم. هغوی ټول هملته پراته ول."

مجاهدینو سره بله چاره نه وه نو ماشومانو ته یې هم ټوپکونه لاس کې ورکړل. تاوتریخوالی لا پسې اوږدیده، پلونه ورانېدل، لوی لارې بندې شوې، صنعتي ودانۍ ویجاړې شوې او پولیس سټیشنونه هم تړلي پراته ول.

په پټه د دولتي چارواکو وژل کېدل عام شول. افغانستان یو مثبت بدلون ته اړتیا درلوده.

د جګړې زور تر ټولو پورته نقطې ته ورسېده کله چې د کابل برېښنا هم پرې شوه. وسله والو د ښار برېښنا لېږد تارونه پرې کړي ول. وروسته یې د باختر الوتکه چې د پورته کېدو په حال کې وه وویشتله او ټول ۵۲ مسافرین پکې ووژل شول. شوروي اتحاد دې پریکړې ته ورسېدل چې جګړه نوره اخري حد ته رسیدلې. هلته نور انساني پولې نه وې.

د ۱۹۸۷ کال په نیمایي کې شوري اتحاد اعلان وکړ چې خپل ځواکونه به له افغانستان څخه وباسي. د جګړې پای ښکاره شوه، د کارمل حکومت، خاد او د افغان پوځ هم وارخطا شول ځکه که روسان ووځي نو دوی په یواځې ځان چیرته مجاهدینو سره جنګېدلی شي. روسي ځواکونو خپل بریدونه راکم کړل او وتلو ته یې تیارې نیولو، د سولې لپاره همدا یوه لاره پاتې وه.

په ۱۹۸۹ کال کې روسي ځواکونو افغانستان پرېښود. لس کاله یې هلته تیر کړي ول، ۳۰۰۰۰ روسي سرتیري ووژل شول، ۵۳۷۵۳ ټپیان او نور ۴۱۵۹۳۲ ناروغان ولېږل شول. او همدارنګه ۸۵۰۰۰۰ او یو نیم میلیون تر منځ افغانان هم ووژل شول. دوه کلنې بمبارۍ زراعتي او اوبه خور سیسټم ویجاړ کړل. په هاغه وخت کې افغانستان د نړۍ تر ټولو بې وزله هېواد ګڼل کېده. د ملګري ملتونو په احصایه کې افغانستان د نړۍ ۱۷۴ هیوادونو کې ۱۷۰ نمبر ته رسېدلی وو. د ملګري ملتونو دا احصایه د ژوندانه او په تعلیمي کچې پورې اړوند وه. جګړې ځپلي افغانان د ژوند تر ټولو ټیټه کچه ژوند، لږ ژوندي پاتې کېدل او تعلیم ته لاسرسي نه درلودل.

که څه هم شوروي اتحاد افغانستان پرېښود خو دننه ټوټه شو. مجاهدینو په هیڅ شکل د کارمل کمونیستي حکومت سره جوړجاړي ته نه تیاریدل. داخلي ډلو په سترو ښارونو بریدونه پیل کړل. په ۱۹۹۰ کال کې ۴۰۰۰۰۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانانو خپل ژوند له لاسه ورکړ. سمبولي ولسمشر کارمل يواځې د قدرت پاتې کېدو لپاره جنګېده. خو په پايله کې يې هڅو هيڅ ګټه ونکړه.

د مجاهدينو يو افراطي ډله چې د طالبانو په نوم يادېده، په ښه وسلو سمبال وه، د ولسمشر واک يې په لاس کې واخيست. د ۱۳ کلنې کورنۍ جګړې وروسته داسې ښکاريده چې افغانستان د ارامۍ ساه واخيسته خو د ډيرې لږې مودې لپاره وه. طالبان يوه اسلامي بنسټپاله ډله وه چې په لږ وخت کې يې په ټول افغانستان حکومت پيل کړ. اسامه بن لادن لپاره روزنيز کمپونه پکې جوړ شول او لدې ځايه يې د نړۍ تروريستي عمليات تر سره کول.

ددې اوږدې جګړې له کبله بربادۍ سره سره ډير زيان سياسي کړکيچ، وژنې او طالبانو تخم زياتيدل خو ددې زيات د افغانستان په راتلونکي نسل بده اغيزه درلوده. ۳,۳ ميليونه افغانان د خپلو ماشومانو سره ګاونډې هېواد پاکستان ته وتښتېدل. دا نسل په مهاجري کمپونو کې غټ شول چې ورځيني تاوتريخوالي سره مخامخ ول. هغوی دا زده کړل چې څنګه په سختو شرايطو کې ژوندي پاتې کيدای شي. روسي قوماندان تارلان ايواژو چې په هاغه وخت د افغانستان جګړه کې و ويلي وو چې هيڅ فرق نه کوي چې ماشومان چيرته غټ شوي خو د هغوی تقدير په جګړه کې دی، " هغه ماشومان چې په افغانستان کې د جګړې په پيل کې زيږيدلي، جګړې ته راوستل شوي. دا د هغوی د ژوند لاره ده"

د طالبانو په کتار کې د نوي ځوانانو راګډېدل د ايواژ تيوري سمه ثابته کړه. طالبان يو وحشي کړنلاره پر مخ بوتله چې د بې رحمه مشرانو يې مشري کول او د اسلامي قانون نافذول يې په زوره په خلکو منل. ايواژ او نور به په دې پوه شي چې د افغانستان نوی نسل د تاوتريخوالي پر بنسټ راپورته کيږي. د پاکستان په ويجاړ کيمپ کچه ګړۍ کې افغان ماشومان د نا څرګند، تت او د خپل هېواد کړکيچن حالاتو لپاره روښانه راتلونکي بنسټ کېښود. دا هغه ځای دی چې د افغانستان د ناڅرګند دهليز کيسه پکې شروع کيږي.

۳

د يو مهاجر ژوند

د ۱۹۹۰ کال د مارچ مياشتې يوه باراني شپه وه. د پاکستان ختيځ لوديځ سيمې، د پيښور تر څنګ د موټر يو تت غږ واوريدل شو. د موټر ټيرونه په خټو ککړ د کچه ګړۍ کيمپ ته راروان وو. د موټر څراغونه په خړه هوا کې تت ښکاريدل.

کچه ګړۍ ته رارسيدو سره د موټر شاتنۍ برخې څخه راښکته شول. د کور ټول سامانونه لکه کالي، لوښي، کمپلې، پاتې شوې خوراک په زړه ټوټه کې تاو شوي تر څو يخ نه شي. هغوی په بيړه خپل سامانو د موټر څخه په ختينه ځمکه راوغورځول او د کيمپ چارواکو پرې چغې وهلې تر څو بيړه وکړي. حال دا چې په زرګونه د همدوی په څېر د افغانستان پولې سره ولاړ ول. مسافرو خپل سامانو راښکته کړل او د ټرک چلونکې پرته د څه ويلو يا خدای پامانۍ له هاغه ځايه ولاړ.

د يو څو شيبو لپاره د موټر څخه ۱۲ ښکته شوي مسافر د موټر لوګي کې ورک ولاړ ول. هغوی خپل سامانونو ته کتل او دا يې فکر کاوه چې څه وشول. افغانستان ۱۲ اوسيدونکي له لاسه ورکړل. پاکستان ۱۲ اوسيدونکي تر لاسه کړل. د دوی په څېر زرګونه نورې کورنۍ هم کچه ګړۍ ته مهاجرې شوې وې.

په دې کيمپ کې تقريبا ۴۰۰۰۰ نور افغان مهاجر هم ميشت ول. هر څو ساعتونو کې به همداسې نور ټرکونه رارسيدل او نور مسافر به يې دلته ښکته کول. هغوی ټول يو بل سره نابلده ول، پرته د يو ګډ عنصر څخه چې دوی ټولو خپل کور هېواد څخه راتښتېدلي ول، هغوی نور نه پوهيدل چې څنګه تاوتريخوالي سره ژوند وکړي او د خپلو بچو لپاره د يو روښانه راتلونکي زمينه برابره کړي. که څه هم د ژوندانه کچه يې ډيره ټيټه وه خو بيا هم کچه ګړۍ د مهاجرينو لپاره يو څه امن ځای وو. دا ځای د جهنم اور په څير ګرم وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې لوړه کچه به یې تر ۱۲۵ فارنهایټ ته رسیده. مهاجرینو د شپې سبا کولو لپاره خیمې لګولې وې. د ډیرې بې وزلې او اسانتیاوې نشتوالي له کبله څو کورنۍ په یوه خیمه کې یوځای اوسیدلې.

په هاغه وخت کې هغوی برېښنا، ټیلیفون، یا د اوس زماني هیڅ کوم اسانتیاوو ته لاسرسې نه درلود. مهاجرینو که په هره لاره وي تر څو د ژوند لومړنۍ اړتیاوې راپوره کړي. د یوې بوشکې اوبو لپاره باید د کیمپ منځ ته لاړ شي چې د ورځې به یې دوه ځله اوبه ورکولې او ټوله پروسه کړونکې وه. ډیر زر مهاجرینو د کچه ګړۍ چاروکو ته لاریونونه شروع کړل.

هغوی غوښتل، " مونږ ته کافي اندازه خوراکي توکې، اوبه او درمل نه رارسیږي. مونږ د څښلو لپاره اوبه نه لرو، لمبا خو پریږده. او خیمې هم ټولو ته نه دي ورکړل شوي. مهرباني وکړئ زمونږ ستونزو ته لاره پیدا کړئ."

چاروکو به هم دوی ته سیاسي ځوابونه ورکول " که وېش سم نه وي نو مونږ تاسو سره مرسته نه شو کولای. دا زمونږ مسولیت نه دی"

دا د افغان مهاجرینو د ژوند کیسې وې چې کیمپونو کې به اوسېدل. هغوی نور هیڅ نه غوښتل یواځې خوشاله او ژوندي پاتې کېدل یې غوښتل. سړیو په فابریکو کې دندې پیدا کړې او د ورځې په ۱,۲ ډالرو کار کاوه. ډیرو ماشومانو ښوونځې پریښی او فابریکو کې یې کارونه کول. د فابریکو څښتنانو به د یوې پیسې ترې کار اخیسته. هغوی به د فابریکې هره یوه کړکۍ او دروازه بنده کړې وه تر څو یو کس هم دقیقه مخکې لاړ نه شي. ښځو به هم د دیګ سوند لپاره اضافي شیان راټولول او خوراک به یې پرې پخوه. دا د هغوی دنده وه چې ټول خوراک وساتي. هغوی به هوټلونو مخې ته ولاړ تر څو پاتې شوي خوراک تر لاسه کړي. د ملګري ملتونو مرستندویه خیمو به هم کله کله توکې وېشل. زیاتره ښځو به خپل مخونه په تورو حجابونو او شنو بوکرو کې تاو کړي ول، او ځانونه به ورته بد ښکاریدل خو بیا هم د ژوندي پاتې کېدلو لپاره باید داسې شوي وای. مهاجرین به د ډیر خوراک، اوبو او درمل په رانیولو کې یو بل سره شخړې کولې. کیمپ ته

راټلونکې لیدونکې چې زیاتره به ډاکټران ول، ښځو به ورته په چغو ویل "زما بچې وګوره، راشه زما د بچې د پوستکي بخار وګوره! ماته لږ درمل راکړئ!"

که څه هم په کیمپ کې اوسیدل ډیر ستونزمن ول، خو هلته بیا هم یو څه روښانه او خوښې شیبې وې. لکه د ماشومانو چې خپلو کې یې کلکه ملګرتیا جوړه کړې وه. د ۱۹۹۱ کال په نیمایي کې د نورو شپو په څېر، درې ماشومان چې غوښتل یې د پېښور ښار سره نږدې د اورلګید فابریکې ته لاړ شي.هغوی داسې ښکاریدل لکه د امازون ځنګلونو څخه لوڅې پښې، خیرن مخونه او خولو کې ډوب راغلي وي. ډیره څرګنده وه چې کومې خوا منډې وهي، درې واړه په یو بل وروغورځیدل، دا ځای د پېښور ښار د کچه ګړۍ لرګین پل و.

"دووسه، خیال کوه چېرته روان یې!" لومړي ماشوم وویل.

هغې نیمه پښتو او نیمه انګلیسي ویله. پښتو هغه ژبه ده چې پښتانه یې خپلو کې وایي. دا خلک د افغانستان په جنوب ختیځ او د پاکستان په شمال لودیځ برخو کې اوسیږي. پښتانه د افغانستان تر ټولو ستر قوم دی.

" وبښئ، وړاندې تر دې چې مشر د فابریکې دروازه بنده کړي غواړم د اورلګید فابریکې ته لاړ شم" دوهم ماشوم وویل.

" زه د اورلګید فابریکې کې کار کوم" وروستي ماشوم وویل، داسې لکه د ژوند تر ټولو خوږ خبر چې یې اوریدلې وي.

لومړنۍ ماشوم نور هم خوشاله شو ځکه همزولي هلک یې هم پښتو خبرې کولې. هغه زر خواته ورغې او ځان یې ورسره معرفي کړو،

" ته هم پښتون یې! خوشاله شوم په لیدو دې. زما نوم تاج ملک عالم دی." هغې وروستي هلک په لور اشاره وکړه، " دا زما کشر ورور دی، کریم خان صادق."

تاج ته خبرې کول خوند ورکوي. ډیر کم خلک د هغې په څېر د خبرو کولو انداز لري. هغه ټیټ قد، ګرد او غنم رنګې دی. د سر په منځ کې یې ویښته توی شوي دي. خو بیا هم ښه نیغ او ډاډه ولاړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" هو، زه پښتون يم" دوهم هلک وويل،" زما نوم رييس احمدزی دی. زه خبر نه وم چې تاسو دواړه ورونه ياستئ."

رييس د تاج مخالف غلی، نرم غړيدونکی او ارامه کس دی. هغه د خبرو وړاندې فکر کوي. هغه لږ خوار او ډېر ژور دی. د هغې په تندي کې يو ويرونکې داغ هم ښکاري.

" څو کلن يې؟" تاج ترې وپوښتل.

رييس مسک شو" په غير رسمي ډول، فکر کوم اووه کلن يم، درې کاله کم او زيات... او يا څلور. بس د ۷ او ۱۱ کلونو تر منځ يم. زما مور زما عمر د اوسني ولسمشر پر بنسټ برابر کړی دی."

" ښه نو دا خبره ده، اوسنی ولسمشر څوک دی؟ يو خر؟" کريم په مسکی لهجه وويل.

هر څوک د کريم په ټوکو تکيه کولای شي. هغه د يو ټوکي جوړېدو ښه اکټنګ کوي. که هر رنګه حالات وي، هغې ته فرق نه کوي، تل يې په مخ کې حيرانونکې مسکا خپره وي. يواځينی موضوع چې هغه يې جدي اخلي د هغې د عضلاتو يا مټو غټوالی دی... او کېدای شي هغه په کچه ګړی کې تر ټولو غښتلی هلک وي.

" هلته افغانستان کې خو ولسمشران ډېر زر بدلېږي او زه هيله لرم چې بيرته هلته لاړ شم." رييس ځواب ورکړ. د تاج په سترګو کې د خپګان کرښې ښکاره شوې. هغه لکه د افغانستان لپاره څه کول غواړي.

" زه درسره همغږی يم. هر چيرته جګړې او تاوتريخوالی دی. خو يوه ورځ به مونږ هم خپل هېواد ته سوله او وياړ راوړو."

تاج ددوی دواړو څخه په عمر کې مشر ښکاريده. کريم او رييس دواړه تقريبا اته کلن ول او تاج ۱۴ کلن مالوميده. افغانستان ته دهغې بيرته تګ د فابريکې مشر څخه د اجازې اخيستلو له مينځه يوړ.

" تاسو کمعقلان دلته ولې ولاړ ياستئ؟ خبرې بندې کړئ او فابريکې ته ننوځئ. مونږ بايد ګټه وکړو. پيسې د اسمان نه نه راپريوځي. " هغې وويل.

د فابريکې مشر سترګې تکې سرې وې. کېدای شي هغې اضافي درمل خوړلي وي او يا کېدای شي د فابريکې کوم زهري غاز يا کيمياوي موادو سره مخ شوی وي. تاج، کريم او رييس هغې ته سترګو کونج کې وکتل. هغې هيڅ پام ونه که او په مخه روان شو.

هغوی له ځان سره وويل چې د فابريکې د مشر اخطار څخه پند واخلي، درې واړو خپلې خولې بندې کړې او د اورلګيد فابريکې په لور روان شول. هغوی صرف غوښتل چې د شپې شفټ کار هم وکړي. دننه فابريکه هم د زندان د کوټې غوندې وه، بد بوی او ډېر بيروبار په سر اخيستې وه. تشنابونو ته پاکې اوبه هم نه رسيدې.

خونديتوب اوس هم يو مهم اصل وو. بيړني وتون خو د چا فکر کې هم نه و. د برېښنا تارونه به هر ځای لوځ ول او ددې ماشومانو ژوند ته يې د يو ځل لمس کېدو چيلينجونه ورکول او لنډه دا چې ټوله ودانۍ هم د لويدو په خطر کې وه.

د ټولو تنکي ځوانانوماشوم توب کلونه هم دې ځای کې تېر شوي. دلته بايد دوی د غلامانو په څېر د هرې خبرې اطاعت وکړي که څه هم د هغوی ژوند هره ورځ په خطر کې ليدل کېده. دې ماشومانو به پرته د يوې کوچنۍ دمې پرله پسې ساعتونه کار کاوه. د صنعتي ماحول له کبله هر ماشوم د بندونو دردونه او يا هم د ساه اخستلو ستونزو سره مخ ول خو بيا هم هغوی د ژوند نورو برخو ته يو څه هيله من ښکاريدل.

ځوان افغان مزدورانو به ښه ژوند يواځې تصور کولای شو، خوښ خلک يې کېدای شي ونه لري. هغوی په دې هم پوهېدل چې يواځې ژوندي پاتې کېدل، ساه اخيستل او خندل تر ټولو ارزښتناک حق دی. په بل اړخ کې تر ټولو خوښ خلک هغه څه چې غواړي تر لاسه کوي يې. که څه هم دې خلکو د ځان خوشالولو لپاره دنيا راټوله کړي وي خو بيا هم نورې هيلې لري او ډېر څه غواړي، بيا تر ډيره فکر کوي چې څه به پاتې وي خو دوی به هيڅکله په هغه څه چې لري يې قناعت ونه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاج، کریم او رییس په دې مفهوم ښه سره غږېدلي. هغوی په یو ځای ستونزمنو حالاتو سره رالوی شوي دي. کله چې به هم فابریکې ته لاړ نشول نو بیا په یو ځای غیر عادي کارونه تر سره کول. یو ډېر ښایسته او نوې ملګرتیا د ژوند په ستونزمنو حالاتو کې ددوی ترمنځ ریښې وغځولې او دا ریښې تر ډېره ښکته سره لاړې. تر څو چې دا درې واړه پوهیدل نو په کچه ګړۍ کې یې یو کال په لوبو، کارونو او ژوندي پاتې کې تېر شو او اوس دوی د مهاجرو په څېر اوسیدو سره عادي شوي ول.

هرومرو هر څه به د تل لپاره یو شان نه وي. دا هلکان په دې پوهیدل چې بدلون د ژوند یو اساسي برخه تشکیلوي. کله چې بدلون څرک راښکاره شي نو دوی به له واره پکې ځانونه غورځولي وي، قسمت به ازمایي او خوند به ترې اخلي. دا بدلون په ۱۹۹۲ کال کې راورسیده.

د مارچ په ۲۵ تاج او کریم د یو تریخ غږ سره راپورته شول. کېدای شي کیمپ نا امنه شوی وي او یا کیدای شي د افغانستان جګړه کچه ګړۍ ته هم راورسیده.

دواړو ورونو د کور په دیوال کې کوچنې سوري په لور ورمنډې کړې. په دې باور کړئ چې یوه بشپړه کورنۍ د ختو په درې کوټو کې ژوند کوي، دا د کور په څېر نا بلکې د ختو یو خیرن ډېري غوندې ښکاریده. کله چې تاج او کریم د سوري نه بهر کتل نو دوی یو غیر متوقع څه ولیدل. د کیمپ مهاجرو او چاړواکو ټوپونه وهل، نڅا یې کوله او ورسره یې سندرې ویلې او یوه خړه دوړه یې جوړه کړې وه.

کریم حیران شو. آیا هغه د رخصتۍ څخه نه وو خبر؟ سهار هم ډېر وختي وو. اسویلې یې وویست، بهر ووت او د هغه خلکو ننداره یې کوله. تاج هم ورپسې ووت. دواړو ورونو فکر کاوه چې ولې مهاجر دومره خوشالي کوي، له لرې څخه یې رییس ولید چې ددوی په لور راروان دی. هغې ویښته په یو طرف اړولي ول او د وریځو سره یې هماغه داغ له ورایه ښکاریده. هغه هم ددوی په څېر ناخبره ښکاریده،

" سلام! خوږو ملګرو! دا څه کیسه ده؟" هغې په ارامه لهجه ملګرو سره ستړي مشي وکړه.

تاج ځواب ورکړ،" مونږ هم همدې ته حیران یو. راځئ چې خلکو نه پوښتنه وکړو چې ولې دومره خوشاله دي. هرومرو کوم ښه خبر دی." پرته د نور څه ویلو هغوی د بیړوبار خلکو په لور روان شول. تاج د نابلده خلکو سره ملګرتیا کې دوهم ځل فکرهم نه کوي. کریم او رییس هم ورپسې وروان شول.

تاج د کیمپ یو چاړواکي ته په زوره ورغږ کړ" ښاغلیه! ولې دا خلک لیوني شوي؟"

د چاړواکي غږ یې سم وانه وریده. تاج چې به د هر چانه پوښتنه کوله نو نیمه خبره به چغو کې ورکه شوه، خو بیا یو څو په زوره چغې وهلې او ویل یې،

" پاکستان نړیوال جام وګاټه!"

" د څه شي نړیوال جام؟" تاج بیا پوښتنه وکړه.

" د کرکټ نړیوال جام!"

تاج هیڅ درک هم نه کړه چې دهغې پوښتنه څومره منونکې وه ځکه پاکستان کې اوسیدل او د کرکټ څخه نه خبریدل، ډېره غیر عادي خبره وه.

کرکټ د درې واړو احساسات راوپارول. دا ورته ډېره حیرانونکې وه. له دې وروسته هغوی په دې پوه شول چې څنګه د میچ سکور وي او کرکټ څنګه وي خو په دې پوه نه شول چې څنګه د کرکټ لوبه وکړي. د کرکټ لوبې دا لمانځل په ډېره غټه کچه ول. خو بیا هم نه تاج، نه کریم او نه هم رییس د نړیوال جام په ارزښت پوه شول.

په کچه ګړۍ کې زیاتره افغان مهاجرو د کرکټ لوبه د افغانی لوبې توپ ډنډې سره تشبیح کوله. توپ ډنډه لوبه کې هم یو بیټ او یو توپ استعمالیږي خو ډېر ورته والی بیس بال لوبې سره لري. تاج، کریم او رییس

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم توپ ډنډې لوبې سره کچه ګړی ته راتلو نه وړاندې افغانستان کې بلد شوي ول. نو ځکه د کرکټ مفهوم دوی ته دومره نوی نه و. هغوی په ډېره لیوالتیا نړیوال جام ته لاره موندلو کې لټون پیل کړ او ورسره د کرکټ لوبې زده کول یې هم اړین وګڼل. په کیمپ کې یو کس یوه راډیو هم درلوده. له نیکه مرغه دا هلکان هم یو ښه شي پورې ونښتل او بیا تر ټولو نیکمرغه کورنۍ هغه وه چې یو ساده تلویزیون یې هم درلود.

په طبیعي ډول دې کورنیو به د انګلستان او پاکستان تر منځ نړیوال جام لنډیز کتلو. تاج، کریم او رییس هم غلي غونډې په دې ډله کې ورننوتل. کریم به یو څو کسان هاخوا دیخوا ټیله کړل تر څو ځانته ځای پیدا کړي او لوبه وګوري. درې واړه به د خپو ګوتو په څوکو ولاړ ځکه ددوی مخې ته له دوی څخه مشران هلکان ولاړ ول او بیا تاج خو له قده هم ټیټ و نو ځکه هغې خو به بیخي څه لیدل هم نا.

خوهیڅا له دې ګڼوڼې څخه سر نه ټکوه. په پایله کې دغه ویډیو بکسې د کرکټ او کچه ګړی مهاجرینو تر منځ اړیکه ټینګه کړه. دې ویډیوي بکسې په دې درې واړو جادو کړې وو او له خوا نه یې نه لیری کېدل. هغوی به بې حرکته ولاړ ول.

" د ۱۹۹۲ کال نړیوال جام. مونږ په میلبورن کې یو، ډېر جالبه وخت دې او زه ډاډمن یم چې تاسو به هم ښایسته ورځ ولرئ. د لوبې لمړی توپ اچول کیږي!" تبصره کونکو په جوش سره خبرې کولې. د پاکستان توپ لمړي توپ وهونکي عامر سهیل او رمیز راجا توپ وهنې ته ولاړ دي. ټول ننداره چیان ورته چغې وهي.

" دلته په میلبورن کرکټ میدان کې زړه راښکونکې چاپیریال دی. دوه غښتلي لوبډلې د نړیوال جام خپلولو لپاره لوبیږي،" تبصره کونکي لګیا ول.

د لوبې لومړي څو توپونه د عامر سهیل لپاره ستونزمن ول ځکه د کرکټ توپ بیخي نوی و او توپ د هغې د سر څخه بره تیریده.

" پیل خو یې ډېر خطرناک دی" تبصره کونکو عامر سهیل ته په کتو وویل.

پاکستاني توپ وهونکي په لږ وخت کې د توپ سره بلد شول. هغوی په منډو پیل وکړ. په څلورم اوور کې رمیز راجا وسوځید، پاکستان لومړۍ ویکټه له لاسه ورکړه.

" د رمیز راجا له خوا دا شاټ... او اوټ! هغې بیخي نیغ ووهه، هغې بیخې نیغ...اوهو، امپایر د نو بال اشاره وکړه! توپ نیونکي نږدې وو چې ویې سوځوي، اووو، دا څه روان دي!" تبصره کونکي خپله هره خبره نیمایي کې پرېږدي.

د رمیز راجا شاټ ښې لور ته د انګلستان توپ نیونکي کیچ کړی و. رمیز راجا فکر وکړ چې اوټ دی او روان شو خو د پیچ منځ پورې رسیدلی وو چې امپایر د نو بال اشاره کړې وه، یانې رمیز راجا نه دی سوځیدلی او ډېر زر یې د ویکټو په لور منډه کړه تر څو رن اوټ نه شي. انګلستان توپ نیونکي هم هڅه وکړه چې هغه وسوځوي. کله چې تبصره کونکي لږ غلي شول نو کتونکو ته یې وویل، " امپایر سټیو بکنر ددې لپاره نو بال ورکړ چې توپ د رمیز راجا له اوږې څخه پورته و. پایله دا شوه چې رمیز راجا ونه سوځیده."

له دې وروسته میچ نورمال روان و. پاکستاني لوبغاړو ټول پنځوس اورونه ولوبول او ۲۴۹ منډو هدف یې وټاکه. پاکستاني لوبډلمشر عمران خان او جاوید میانداد پنځوسیزې ووهلې او انضمام الحق په ۳۵ توپونو ۴۲ منډې جوړې کړې.

هغه اوس هم د خپل ملګري سره خواکې تلویزیون مخې ته ولاړ و. رییس به غلې غلې د پاکستان لوبغاړو نومونو پوښتنه کوله. هغې ته به د لوبغاړو نومونه په اسانۍ نه زده کېدل او په ځانګړې توګه د انضمام الحق نوم. رییس به تل ژور سوچونه کول.

" دا نوم څنګه ویل کیږي؟ انسام هاک؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلویزیون مخې ته ټولو خلکو د رییس په پوښتنه ښه وخندل. د هغې تلفظ ډیر عجیبه و. دویمه ټوکه لا نه وه جوړه چې دوهم پړاو پیل شو. پاکستان اوس توپ اچونه کوله.

" لمر غورځیدلې دی. د ماښام ۶،۴۵ بجې دي او اوس هم د میلبورن په ښار کې ګرمي ده. دلته په استرالیا کې تل نوی ریکارډ جوړیږي ... د نن ورځې ننداړچیان ۸۷،۱۸۲ تنه دي. څه یوه ښایسته منظره ده." تبصره کونکي یو ځل بیا تبصري پیل کړې.

د انګلستان لومړي توپ وهونکي ګراهام ګوچ او آین بوتام راووتل. د نړیوال جام ګټلو لپاره دوی ته په ۵۰ اوړونو کې ۲۵۰ منډې جوړول دي. د کچه ګړی مهاجرین خبر ول چې لوبه پاکستان ګټلې خو بیا هم د تلویزیون مخې ته سیخ کړي ناست ول. انګلستان دومره غښتلې نه وو چې پاکستان سره ډغره ووهي. بوتام په صفر وسوځید. د هغې پر ځای الیک سټیورټ هم زر بیرته لاړ. تبصره کونکي لګیا ول، " د پاکستان لپاره یوه بله ویکټه. الیک سټیورټ هم وسوځید."

" ډیر ښه توپ یې وغورځوه. ډیر زبردسته بال یې وکړ"

پاکستاني لوبغاړو یو سره خندل او خوشالۍ یې کولې. د تلویزیون مخې ته مهاجرین هم ډیر خوښ بریښیدل، ځکه انګلستان په اته اوړونو کې یواځې ۲۱ منډې جوړې کړی وې او دوه لوبغاړي یې سوځیدلي ول. انګلستان باید په ۴۲ اوړونو کې ۲۲۹ منډو هدف پوره کړي که چیرته په همدې ترتیب روان وي نو پنځوس اوړونو کې به یواځې ۱۳۱ منډی جوړې کړي او پاکستان به یې په ۹۸ منډو وګټي.

رییس اوس د لوبغاړو په نومونو سوچ کاوه. یو ناڅاپه یې وویل

" الیک سټیورټ! دا ډیر اسانه نوم دی. زه غواړم الیک سټیورټ په څېر اووسم."

تاج د نیوکې په څېر وویل،" او ته ولې غواړې د الیک سټیورټ په څېر واوسې؟ هغه خو په اووه منډو وسوځید. دا خو ښه نه ده."

" بس ماته یې نوم زده شو!"

رییس ډیر متاثره شوی و. سټیورټ خپل بیټ په تخرګ کې نیولې او روان شو.

" الیک سټیورټ په اووه منډو وسوځید. انګلستان ته ستونزمنه شوه." تبصره کونکي خپه انداز کې وویل.

انګلستان توپ وهونکو د پاکستان ۲۴۹ منډې هدف په لور روان خو شیبه په شیبه به یې ویکټې له لاسه ورکولې. پاکستانیانو خپله خوښي نه شوه قابو کولای. د پاکستاني لوبغاړو خوښي هغه وخت لاپسې زیاته شوه چې جاوید میانداد د انګلستان تکړه لوبغاړی نیل فیربرادر چې تر اوسه یې ۶۲ منډې جوړې کړې وې، وسوځاوه. د نیل فیربرادر سوځیدو سره د انګلستان اوومه ویکټه هم لاړه او ۱۸۰ منډې یې جوړې کړې وې.

د انګلستان ټول لوبغاړي په ۲۲۷ منډو وسوځیدل. د پاکستان لوبډلمشر عمران د انګلستان وروستی لوبغاړی ریچارډ الینګ ورت وسوځوه. الینک غوښتل چې په دې توپ شپږیزه ووهي خو د توپ نیونکي لاسونو ته ورغی. لوبغاړي، ننداره چیان او د کچه ګړی مهاجرینو توپ ته په هوا کې کتل چې په اسمان کې ورک و خو بیا هم د ونه رسیده.

عمران خان په خپل ملګري باندې چغه کړه " کیچ ایټ!"

تبصره کونکو هم چغې وهلې، " ویې ګټله!پاکستان د ۱۹۹۲ کال نړیوال جام وګاټه! د ۸۷۰۰۰ خلکو پر وړاندې یې ډیره ښه لوبه وکړه. عمران خان په مشرۍ یې بریالیتوب ترلاسه کړ. څه یوه ګټه"

که څه هم عمران خان په پنځه نړیوال جامونو کې برخه اخیستې وه خو دا یې لمړنۍ ګټه وه. د پاکستان دا ګټه افغان مهاجرین هم وهځول. په زیات کوښښ او ټینګې ارادې هر خوب ریښتیا کیدای شي.

تلویزیون بیا راغی، اوس پکې پاکستاني لوبغاړي راښایي چې په ځمکه یې سرونه ایښي دي. هغوی د الله ج شکر ادا کوي ځکه دوی ته یې دومره ستر بریالیتوب ورکړ. د مسلمانانو خدای الله ج دی. کله چې دوی خپل جام

(c) ketabton.com: The Digital Library

راونیوه او بره ښکته یې کاوه نو ننداره چیانو د خوښۍ نه نورې هم چغې کړې. د پاکستان بیرغونه یوې بلې خوا رپېدل.

یو کرکټ لوبې ټوله کچه ګړۍ په سر اخیستې ده. کله چې پاکستان لوبه وګټله ټول کیمپ کې چغې وې. هر چا سره ددې لوبې زده کولو لیوالتیا پیدا شوه. مهاجرو به چې هر ځای پیدا کړ نو دا لوبه به یې پکې کوله. تاج، کریم او رییس هم ډیر زر په دې لوبې راواړیدل.

دا درې هلکان د کوڅې کرکټ لوبې ته ورننوتل. دې هلکانو د نړیوال جام لیدو څخه وروسته ډیره لیوالتیا پیدا کړې وه. زیاتره به د کوڅې لوبې ځارلې او وروسته به یې د لوبغاړو نه د کرکټ باره کې مشورې اخیستې او چلونه به یې ځینې زده کول.

" هر کله توپ د توپ اچونکي په لاس کې ګوره، د اول سر نه چې توپ اچونې ته منډه وهي له هماغه ځایه یې ځاره نو تاته به مالومات کیږي چې توپ اچونکی کومې خوا غواړي توپ غورځوي،" یو نااشنا لوبغاړي ورته وویل.

" تاسو افغانان یاستئ. افغانان ډیر غښتلي وي، نو کوشش وکړئ چې هر څومره کیږي په تیز او زور سره توپ وهنه او توب اچونه وکړئ،" یو بل ورته دا وویل.

په کیمپ کې یې همداسې نورو څخه هم مشورې واخیستې او بیا د کرکټ باره کې ډیر زر پوه شول. خو له بده مرغه هغوی ته د لوبو کولو موقع نه ورتله. کرکټ خو ډیر قیمتي دی. کرکټ لپاره نوي یونیفورم، ویکټو، ټینس توپ، سپک بیټ او داسې نور شیان ضرورت وي خو پیرل یې ګران ول. د کرکټ لپاره نور سامان خو لا پرېږده، تاج، کریم او رییس سره خو د یو ټینس توپ پیسې هم نه وې. د اورلګید فابریکې څخه لاسته راغلې پیسو به یې خوراکي توکې اخیستی او خپلې کورنیو سره به مرسته به یې کوله.

یانې دا درې هلکان باید نوښتګر اووسي. هغوی د کرکټ لپاره توپ خپله هم جوړولای شو، لکه د کمیس او نور کپړې ټوټې به یې په دایروي

شکل کلکې تاوې کړې او توپ به یې ځیني جوړ کړ. د بازاري بیټ پر ځای به یې د ونې یو لرګی هوار پرې کړ، یو سر به یې ورته لږ نری کړ او د بیټ پر ځای به یې استعمالوه او د ویکټو پر ځای به یې خپل بوټان او څپلکې ایښودې، که چیرته به توپ د دوه بوټانو ترمنځ تېر شو نو توپ وهونکی به وسوځیده. د دواړو بوټونو ترمنځ فاصله به د توپ وهونکي او توپ اچونکي په مهارت پورې اړوند ایښودل کېده نو په دې سره هغه څوک چې ډیر ماهر هم نه وي یو څه لوبه کولای شي یانې که توپ وهونکی کمزوری او توپ اچونکی تکړه وي نو د بوټانو فاصله به کمه وه.

که څه هم تاج، کریم او رییس سره د کرکټ اسانتیاوې نه وې خو دوی ورسره ډیره مینه پیدا شوه. په همدې وخت کې د هغوی د ناځرګند راتلونکي او بلکې د ټول افغانستان راتلونکې په همدې کې ښکېل وو. د ناځرګند دهلیز د سفر په لور دا لمړنی نښه وه. کله چې توپ وهونکی، توپ اچونکي ته ګوري نو هغه هیڅ نه پوهیږي چې توپ اچونکی به کومې خوا او کوم رنګه توپ غورځوي.

همدارنګه کله چې دې درې هلکانو د افغانستان حالاتو ته کتل او بیا په کچه ګړۍ کې دوی خپله تجربه تر لاسه کوله نو دوی هم هیڅ نه پوهیدل چې تقدیر به یې کومې خوا بوځي. آیا کرکټ به په دې کیمپ کې ددوی د ژوند بنسټ وګرځي؟ ایا تل به د تاوتریخوالي نوم افغانانو پورې نښتی وي؟ آیا دوی کله به هم خوندي او ویاړلي افغانستان ته ستانه شي؟ د هغوی پوښتنه به ډیر زر ځواب شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴

د سولې خوب

تاج، کریم او رییس په ډېره چټکۍ په لوبه کې مخ پر وړاندې روان ول. او داسې وخت راورسیده چې یوه ورځ یې هم د لوبې باره کې خبرو پرته نه شوه تېرولای. دې هلکانو به د ورځې لخوا د اورلګید په فابریکه کې سخت کار کاوه او پاتې ورځ به یې د کرکټ تمرین کاوه. د ټوټو څخه جوړ توپ سره یې ستونزه ډېره وه او ددوی بیټ د معیاري بیټ څخه لنډ او نری و نو ځکه په سمه توګه پرې توپ هم نه وهل کېده. هر یو شاټ یو قسمت و. د ډېر تمرین وروسته دا درې واړه په دې هم پوه شول چې څنګه د ټوټو بال په نري او لنډ بیټ ووهي.

یو بل چیلینج هم و، کله به چې تاج، کریم او رییس توپ ته ښه وکتل او په بیټ به یې هر څومره په زور ووهه خو بیا به هم لرې نه تلو. او په اصلي لوبه کې خو داسې وي چې توپ څومره لرې غورځولای شې. ددوی توپ خو د ټوټې و او بیټ یې لنډ او نری وو نو په هر څومره زور به یې ووهه خو یواځې لږ لرې به پریوت.

دا دوه چلینجونه په ریښتیا ددوی په ګټه هم شول. په دومره کوچني بیټ چې دوی توپ وهلی شي، او د ټوټو توپ ته څومره زور ورکولای شي نو اصلي لوبه خو ددوی په ګټه ده. کریم ته به د ټوټو توپ او لرګین لنډ بیټ باندې لوبې خوند ورکاوه ځکه که هر څومره چې کولای شي په زور یې وهلې شي او دا د هغې عضلاتو لپاره هم ګټور ول او غټ شوي هم ول ورسره.

کله چې تاج، کریم او رییس کچه ګړۍ کې له نورو لوبغاړو سره لوبې پیل کړې نو د هغوی د کرکټ لوبې وخت هم زیات شو. غټو هلکانو به دوی

راپاړول چې لوبه کې برخه واخلي، خو نه تاج، نه کریم او نه هم رییس هغه هلکان ول چې وډار شي. یو ځلې یو اتلس کلن هلک ددوی خواته راغی،

" ای ډارنه! راځه مونږ سره لوبه وکړه. مونږ ډېر تکړه یو."

تاج او کریم تیار ول چې دې هلک ته درس وښايي او رییس هم داسې جدي سیالۍ په طرف وو. که څه هم هغه ارام او فکري هلک وو او په دې هم پوهیده چې لوبه کول ښه نظر نه دی. دې درې هلکانو په ساعتونو تمرین کوه او اوس باید فابریکې ته د کار لپاره تللي ول.

" نا مونږ لوبه نه شو کولای. بله ورځ به شي،" رییس ځواب ورکړ.

" تاسو د بایللو نه ډارېږئ!" اتلس کلن هلک په ریشخندۍ ورته وویل.

" تاسو بالونکې یاستئ. مونږ پیښور ښار ته کار لپاره روان یو،" د رییس مخ له غوسې سور شو خو ځان یې قابو کړی وو.

" عذر مه ورته کوه" تاج نور څه نه شول اوریدې ځکه هغه څه کې چې ډېر جدي وي او مهم وي ورته ډېر زر په غوسه کېږي نو کرکټ ورته هم ډېر مهم ښکاریده.

" مونږ تاسره لوبې کولو نه نه ډارېږو"

اتلس کلن هلک شیطاني موسکا وکړه،" نو ثبوت یې کړئ"

" ګوره یې اوس" تاج ورته په قاطع ډول وویل.

هغې کریم او رییس ته اشاره وکړه چې هلک پسې شئ. د کیمپ یوې څنډې ته لاړل. کله چې دوی روان ول نو رییس، تاج له مټه راونیوه او د لوبې نه کولو یې ورته وویل.

" زه پوهېږم چې کرکټ سره ډېره مینه لرې، خو فابریکې ته تلل باید له یاده ونه باسو. پلاران به راته په غوسه شي."

" غم مه کوه. دې خرو نه په دیرش دقیقو کې ځان خلاص کړو نو بیا به فابریکې ته لاړ شو." تاج ورته ډاډ ورکړ. رییس ډاډه نه شو خو بیا یې هم په نه زړه ورسره ومنله. کله چې تاج، کریم او رییس غټ هلکانو سره لوبه پیل کړه نو همداسې مالومیده چې لوبه دیرش دقیقو کې نه ختمیږي. اتلس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلن ځوانان تکړه مالومېدل. تاج ورته توپ اچونه پيل کړې وه، هغوی هم منډې جوړولې. لوبه ډېر زر ګرمه شوه.

دواړو ډلو غوښتل چې لوبه خپله کړي. ټولو هير کړي ول چې لوبه بايد ديرش دقيقو کې ختمه شي. دوه ساعتونو نه هم ډېر تير شول. د پېښور ښار په بله څنډه کې د لمر زيړې وړانګې ښکاريدې.

کريم وويل." اوهو، فکر کوم لوبه بس کړو. دا خو ډېر زر تياره شوه، لوبه هم ډېره حساسه ده."

" هيڅ خبره نده پاتې لوبه به سبا وکړو." تاج وويل.

ځوان هلک وويل،" مونږ سبا خپل وخت نه ضايع کوو، تاسو کرکټ نه شئ کولای." خو هغوی له خپل ځان نه ډېر راضي ښکاريدل. تاج، کريم او رييس وروسته پاتې شول تر څو خپل سامانونه راټول کړي. تاج له ځان سره بيټ راواخيست.

رييس ناځاپه وويل،" صبر. دا خو ماښام شو. څو بجې دي؟ څومره وخت راهيسې مونږ کرکټ کاوه؟ زه پوهيدم چې فابريکې ته تلل به مونږ نه هيريږي. پلاران به راسره ګوري. زمونږ پيسو ته ډېر ضرورت دی."

تاج او کريم غلي ول، هغوی نه په ريښتيا هم فابريکه هيره وه. تاج غوښتل چې دې مسلې ته دحل لاره راوباسي. ملګرو يې ورته وکتل ځکه هغه په عمر کې هم لږ ستر و.

" ورونو، هر څه به سم شي. مونږ به د نن ورځې پر ځای اضافي کار وکړو. پلارانو باره کې چرت مه وهئ. بس کرکټ نه خوند واخلئ."

درې واړه په دې ډاډه نه ول چې هر څه به سم شي. رييس ځان نورمال ښوده خو کله چې هغوی نه بيل شو او کور ته روان شو نو لړزی ونيو. تاج او کريم هم وارخطا ول چې څه به کيږي.

کله چې دوی خپلو خيمو ته ستانه شول، د پلار قهرجنې سترګو سره مخ شول. د دوی واړو پلار ته دا مالومه شوه چې تاج او کريم فابريکې ته کار لپاره نه و تللي.

" چيرته تللي وای؟" د تاج او کريم پلار عالم ګل ترې پوښتنه کوله.

دا يو ښه پيل نه و. هغه راولاړ شو، يوه اوږده ساه يې واخيسته او د خپل کشر ورور لپاره يې هم خبرې شروع کړې،

" پلاره! مونږ فابريکه کې وو." هغې په ډاډه زړه دروغ وويل.

عالم خپل ځوی ته په شکمن او ژور نظر وکتل. په داسې ډارونکي نظر زياتره مور او پلار خپلو بچو ته ګوري تر څو ويې ډار کړي... او دا کار زياتره وخت نتيجه ورکوي. تاج وډار شو. دروغ يې نه شول ويلای، هغې زر خپله خبره بدله کړه.

" ريښتيا خو دا دي چې... مونږ په کوڅه کې کرکټ کاوه، او فابريکه مو له ياده وتلې وه. مونږ همدا اوس لوبې نه راغلو."

ډېر زر په ريښتيا ويلو پښېمانه شو خو اوس اوبه له ورخه تيرې وې. هغه بايد غلي وای. عالم هماغسې ولاړ پاتې شو. او بيا لکه د اتش فشان راوپاريده، خو يواځې د اتش فشاني موادو کمی وو.

" تاسو کار ته نه وئ تللي!!!؟ زه پوهيدم!!! مونږ خو پيسو ته ضرورت لرو!!!"

عالم د تاج بيټ واخيسته او په خپل زنګون يې دوه ټوټې کړ او په ځمکه يې وغورځاوه. د بيټ ماتېدو سره د تاج او کريم زړه هم لکه ټوټه شو. هغوی د بيټ ټوټو ته کتل. په لومړي ځل کريم مسکې نه شو او دا هرڅه ورته ټوکې ښکاره نه شوې.

وړاندې تر دې چې عالم په خپلو زامنو نورې چغې ووهي، د تاج مور راغله او هغه يې له لاسه ونيو ، هغې خپل خاوند يوې خواته کړ او په غوږ کې يې ورته څه وويل. تاج او کريم يو بل ته کتل. هغوی نه پوهيدل چې مور يې پلار ته څه وايي. که هر څه وي خو دوی سره مرسته کوي. د څو شيبو لپاره دواړو سره خبرې کولې او بيا عالم غلی شو. هغې زامنو ته مخ واړوه. تاج او کريم خيمې ته راننوتو سره د خپلې سزا په انتظار ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" تاسو پوهیږئ چې زه او ستاسو مور تاسو لپاره ډېر خفه یو، تاسې دخپل خوږ هېواد څخه لرې راغلي یاست. له بده مرغه مونږ سره بله کومه لاره نه وه. افغانستان کې پاتې له خطره ډک دي.

ډېر خلک هلته جنګیږي. په ټوله نړۍ کې خلک فکر کوي چې مونږ افغانان تاوتریخوالی خوښوو. هلته ډېره غټه جګړه روانه ده او زه نه غواړم چې تاسې په هاغسې یو ځای کې رالوې کړم." هغه یوه شیبه غلی وو تر څو خپل فکر متمرکز کړي،" دلته په کچه ګړۍ کې اوسیدل ریښتیا هم مونږ ټولو ته ستونزمن دي. خو مونږ اوس هم نیکمرغه یو چې خوندي یو. ډېر نور خلک زمونږ په څیر نیکمرغه هم نه وي. که چیرته تاسې غواړئ چې مونږ ژوندي پاتې شو نو تاسو باید خپلو کارونو ته لاړشئ، مونږ پیسو ته اړتیا لرو."

تاج او کریم د خیمې خیرن چت ته کتل. هیڅوک نه پوهیدل چې دا د کوم وخت راهیسې خیرن دي. هغوی خپل مور او پلار ته ملامت ول. د ویلو لپاره نور څه نه ول.

" مونږ پوه شو." هغوی غلي غوندې وویل.

" مونږ به د نن ورځې پر ځای اضافي کار هم وکړو،" تاج ورسره وعده کېښوده.

" سمه ده" پلار یې مسک شو. پلار یې دواړه زامن په شا وټپول. د هغې لهجه په بشپړه توګه بدله شوې وه.

" هو، یوه بله خبره. سر د سبا نه مونږ تاسو دواړه د پاکستاني دولتي ښوونځي کې داخل کړې یاستئ. دا ښوونځی همدلته په کچه ګړۍ کې دی. مونږ نه غواړو تاسو نور کرکټ وکړئ. د خپلو تره زامنو په څیر اووسئ. هغوی تل درس وایي."

د هغوی مور ورزیاته کړه.

" خو مورې!" کریم په منځ کې راټوپ کړل.

" دویمه خبره پکې نشته. کرکټ هسې هم د افغانستان لوبه نده. تاسې باید ښوونځي ته لاړ شئ. تعلیم اول کې دی." مور یې خبره ور پرې کړه.

تاج او کریم دواړو باندې دا خبره ښه ونه لګېده. هغوی لپاره کرکټ له خپل ژوند څخه وباسل ستونزمن کار وو. هغوی اوس روږدي شوي ول. او هغوی اوس غوښتل هم نا چې یو بل بحث رامنځته کړي. د نن شپې لپاره هم دومره بس ول. دواړو په نه زړه د هو لپاره سرونه وخوځول. هغوی به ښوونځي ته ځي او درس به وایي.

د ویده کېدو نه وړاندې تاج د بیټ دوه ټوټې راواخیستې او کتل یې که د جوړیدو امکان یې وي. هغه په دې خوشاله وو چې د بیټ یوه ټوټه اوس هم کار ورکولای شي. د بیټ دا ټوټه اوس د مخکینې بیټ څخه نور هم لنډ شو خو اوس هم ددوی غوښتنې ته مثبت ځواب ویلې شي.

هغې د بیټ اوږده ټوټه له ځان سره راواخسته او اضافه ټوټه یې له خیمې بهر وغورځوله.

" دا معامله لکه چې نوره هم خرابه شي" هغې له ځان سره وویل.

تاج غوښتل چې دا هر څه هیر کړي خو هغه ډېر زیات خفه وو. ددې لپاره وخت ته اړتیا وه. په دې شپه یې ټوله شپه په ویښه تیره کړه. د هغې مور او پلار ولې د کرکټ دومره مخالفت کوي؟ هغې په دې فکر کاوه چې څرنګه مور او پلار دې ته مایل کړي چې دې او کریم ته د کرکټ کولو اجازه ورکړي. کرکټ یوه ارزښتناکه لوبه ده.

د هغې مور او پلار د کرکټ په ارزښت نه پوهیدل. هغوی فکر کاوه چې د بریالیتوب یواځینی لاره د درس ویلو ده. نو په پایله کې به یې کریم او تاج درس ویلو ته هڅول. یانې د تعلیم لپاره ملګرتیا او کرکټ د دواړو قربانۍ ته اړتیا وه او یا کېدای شي داسې نه وي. یوه د پام وړ نظریه د تاج ذهن ته راغله.

هغې ته یاد ول چې څنګه د پاکستان لوبډلې نړیوال جام ترلاسه کړ. هغې لوبغاړو د ټول پاکستان استازیتوب کاوه. ټولو خلکو پرې افتخارکاوه. هغوی ستوري ول. او همدارنګه که چیرته مونږ د افغانستان ملي لوبډله جوړه کړو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان لوبډله به هم یوه ورځ په نړیوال جام کې ولوبیږي. افغانان به هم خپل لوبغاړي تشویقوي. تاج خپل او د کریم شتمن راتلونکی او د افغانستان ملي کرکټ لوبډلې استازیتوب کتلو. تاج ته دا هر څه روښانه ښکاریدل. هغې ته د پلار دا خبره هم یاده شوه چې هغې ویل چې افغانان په نړۍ کې د تاوتریخوالي په نوم یادیږي. کېدای شي کرکټ د نړیوالو دا نظریه هم بدله کړي. دا یوه په زړه پورې کړنلاره وه او یا لږه ښه وه، او کېدای شي دواړه ورونو ته د کرکټ لوبې کولو اجازه هم ورکړل شي. تاج په ژور خوب ویده شو او د خوب نړۍ ته یې له ځان سره دا فکر یوړ.

راتلونکی سهار وختي، د وعدې مطابق دواړه د پاکستان دولتي ښوونځي ته لاړل. دا ښوونځې یو تش مسجد وو. تاج او کریم په دې هم نه پوهیدل چې ښوونځي ته له ځان سره قلم او کتابچه یوسي خو ددې پر ځای تاج له ځان سره د بیټ ټوټه راخستې وه.

تاج او کریم د ښوونځي مخې ته ودریدل تر څو ځانونه برابر کړي. هغوی ډیر ماشومان ولیدل او زیاتره یې د کیمپ بلد هلکان ول. ټول ماشومان زده کړې ته لیواله ښکاریدل. کریم داسې نه انګیرله چې ګني هغه دې له دې ښوونځي څخه څه زده کړي، هغې اسویلی وکښ.

" وروره، زه خو دی باره کې هیڅ نه پوهیږم. زه خو به ښه یم چې په ډرامو کې کار وکړم که نور څه نه وي خلک خو به زما د باډي صفتونه وکړي" هغې خپل طنزونه بیا شروع کړي ول. تاج سترګو ته وروکتل،" هاهاها. ستا متې دومره غټې نه دي. تا څوک په ډرامو کې نه پریږدي. کېدای شي وروسته. مونږ مور او پلار سره وعده کړې چې مونږ به ښوونځي ته ځو"

" کله چې ښوونځي څخه خلاص شو نو د ورځې په اخر کې یو څه خوندور وکړو."

کریم رنګ راپریښود،" لکه کرکټ کوو!؟"

" هو..." تاج په زوره وویل. هغې د تیرې شپې خوب باره کې فکر کاوه.

" او د کرکټ باره کې، ما نه خو هیر شول. پرون مې یو ښکلې پلان جوړ کړ. ته خو پوهیږې چې مور او پلار زمونږ بریالیتوب غواړي؟"

" هو، همداسې ده، نو ولې؟" کریم هیڅ نه پوهیده چې خبره څه ده.

" هغوی مونږ ته وویل که روښانه راتلونکی غواړئ نو د خپلو تره زامنو په څیر درس کې کوښښ وکړئ. خو د بریالیتوب لپاره یواځې یوه لاره نه ده، ماته یوه بله هم مالومه ده."

کریم سره نورې پوښتنې هم پیدا شوې،" ووایه!"

" مونږ کولای شو د افغانستان ملي کرکټ لوبډله جوړه کړو. زمونږ هېواد ته به ویاړ راوړي. مونږ مسلکي کرکټ لوبغاړي جوړیدای شو،" تاج ورته تشریح ورکړه او په مسلکي لغت باندې ډیر کلک ورغی.

کریم نه پوهیده چې مسلکي څه مانا، خو هغې داسې وانګیرله چې دا لغت د متو غټولو باره کې وي." مسلکي؟ واه! څنګه کولای شو کرکټ لوبډله جوړه کړو؟ په کچه ګړۍ کې خو یواځې مونږ دواړه یو. او زمونږ کور هم افغانستان کې نه دی."

" دا هیڅ خبره نده! مونږ دلته افغانانو سره خبرې کولای شو. آیا ته غواړې لوبډله کې ولوبیږې؟" تاج ترې پوښتنه وکړه که څه هم ځواب ورته مالوم و.

" هو هو هو" کریم ډیر زر ځواب ورکړ.

تاج لګیا شو،" نو دا دی زمونږ لومړی غړی پیدا شو. دا به ډیر سیالیزه لوبډله وي"

کله چې تاج او کریم پاکستاني دولتي ښوونځي ته ننوتل، هغوی د افغانستان لوبډلې باره کې ډیر هیجاني ول.

دا ښوونځې د لومړي څخه تر دولسم پورې وو. ټول ماشومان، پرته د لوړو ټولګیو څخه باید هر کس پاکستاني مضمونونه زده کړي لکه اردو، تاریخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جغرافیه. د اردو ژبې ساعت وخته شروع شوی وو. ټولو زده کونکو د ټولګې مخې ته خپل بوټان منظم په یو کتار کې ایښي ول.

دننه ټولګي کې ښوونکي خپل ځان پېژنده او د رسمي تعلیم ارزښت یې بیانوه. د هغې نوم قریش وو، خو زده کونکو ورته د احترام له کبله ښاغلی قریش ویل. ښاغلی قریش یو تریخ سړی وو چې ډیسیپلین یې غوښته. ټولګي ته راننوتو سره یې تاج او کریم ته بد بد وکتل ځکه هغوی ناوخته راغلي ول.

ښاغلي قریش په غړمبیدلي غږ وویل،"په وخت راځئ. تاسو دواړه زمونږ درس خرابوئ. ځانته ځایونه پیدا کړئ او شور مه کوئ"

کریم مسکی شو. هغې د خپل ښوونکي په غږ پورې خندل. د ښوونکي غږ د ژړندو ماشوم په څېر وو. ښاغلی قریش د کریم خندا ته پام شو،

" د خندا څه خبره ده؟" هغې په سخته لهجه وپوښتل.

کریم خندا غلې کړه، " نا، ښوونکیه. هیڅ خبره نشته"

" نو بیا کېنه او غوږ ونیسه" ښاغلي قریش بیا وغړمبیده. هغې طنزونه نه خوښول او ددې امکان هم ډیر لیدل کېده چې هغه او کریم به په راتلونکي کې ستونزې ولري.

کریم کیناسته او ښاغلي قریش د اردو ژبې درس ورکول پیل کړل. تاج په ټولګي کې د نورو هلکانو سره د کرکټ باره کې خبرې پیل کړې. او غوښتل یې تکړه لوبغاړي راټول کړي. همدا کرکټ لوبغاړي به د افغان لوبډلې راتلونکې وي.

تاج په ښوونځې کې د ځان په شمول تر شلو هلکان وشمارل. دا ټول هلکان خوار ول خو د فزیکي کارونو له امله غښتلي ښکاریدل. د شلو هلکانو نه یواځې دری انجونې وې، د انجونو مور او پلار دا نه غوښتل چې خپلې لونې د کیمپ نږدې ښوونځیو ته ولیږي. زیاتره زده کونکو اسلامي کالي پر تن کول. هلکانو به کمیس پرتوګ اغوسته او انجونو به اوږدې جامې اغوستې.

په ټولګي کې د کرکټ وړ کسانو باندې نظر واچوه خو داسې څوک ولیده چې توقع یې نه درلوده. دا رییس وو، چې د ټولګي په بل سر کې ناست وو. تاج او کریم دواړو هغه نه وو لیدلې. کېدای شي هغوی د افغانستان کرکټ لوبډلې خیالونو کې ډیر ډوب تللي ول. تاج غوښتل چې د رییس پام ځانته راواړوي. هغې ورته لاسونه خوځول او لږ پاتې وو چې ورغږ کړي خو بیا وریاد شول چې ښاغلې قریش اوس هم درس ورکوي. تاج غوښتل چې دا ساعت زر پای ته ورسیږي.

ښاغلی قریش د تاج په اشارو پوه شو. هغې ناڅاپه خپل لاسي ساعت ته وکتل او جمله یې نیمایي کې پریښوده.

" اوهو، ریسس(تفریح) وخت شو. لږې دمې وروسته به درس بیا پیل کړو."

هیڅوک نه پوهیدل چې ریسس(تفریح) څه مانا. هغوی ټول په خپلو ځایونو ناست ول، هغوی فکر کاوه که له خپل ځایه وخوځیږي نو ښاغلی قریش به ورته په غوسه شي. په ټولګي کې چپه چپتیا وه. اخر ښاغلي قریش د ریسس په مانا پوه کړل.

"ټول بهر ووځئ! ریسس مانا ده تفریح. دې وخت کې تاسو کولای شئ لوبې وکړئ او یا ساعت تیر کړئ."

زده کونکي ډیر خوشاله شول. هغوی په منډه له ټولګي ووتل. ښاغلي قریش غوښتل چې له زده کونکو وړاندې ووځي خو ماشومانو سرعت لکه چې ډیر وو، چې بهر راووته په زوره زوره یې ساه اخیسته. ټول زده کونکي یو ځای شول او هغې ته په انتظار شول.

" کومه لوبه مو په ذهن کې شته؟" ښاغلی قریش وټوخیده.

یو زده کونکي په ساده لهجه وویل، " راځئ بوزکشي وکړو! زما مور او پلار ډیر وخت د بوزکشۍ کیسې کوي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له شکه چې دا زده کونکی هم له افغانستانه راغلی مهاجر دی. بوزکشي د افغانستان ملي لوبه ده او ډېره خطرناکه لوبه هم ده. تر نن ورځې هم ټول افغانان دا لوبه خوښوي.

بوزکشي یانې د اوزې کشول. په دې لوبه کې د لوبې برابرونکي یوه مړه اوزه یا خوسې او یا یوه ګډه د دایرې په منځ کې ږدي. په دې کې دوه ډلې وي چې په اسونو ناست وي او هر یو کوښښ کوي چې دا مړ شې د خپل ګول خط پورې ورسوي. هر یو کولای شي چې خپل سیال په سوک یا لغته ووهي او یا یې د اس نه ښکته راوغورځوي، بس لوبه ګټل دي.

ښاغلي قریش ته د بوزکشۍ لغت نا اشنا ښکارېده. د هغې مخ سپین وتښتېد. هغه نه پوهیده چې د بوزکشۍ وحشي لوبه څنګه زده کونکو ته تشریح کړي.

" نا، مونږ بوزکشي نه شو کولای"

" ولې یې نه شو کولای." یو زده کونکي شکایت وکړ.

ښاغلي قریش دا بحث ختمول غوښتل، " ځکه هغه لوبه ډېره ګرانه ده، مونږ یې نه شو کولای. هغې دپاره ډېر تمرین ته اړتیا ده. او مونږ سره کوم آس یا بل ځناور هم نشته چې هغه لوبه پرې وکړو. آیا بل چا ذهن کې کومه ښه لوبه شته؟"

"کرکټ به وکړو!" ناڅاپه تاج وویل. ټولو هغې ته وکتل.

د ښاغلي قریش غږ لږ نرم شو. " کرکټ ډېر ښه دی. هر څوک یې کچه ګړۍ کې کوي."

تاج خپل لاس جوړ کړې بیټ ټولو ته وښوده." او زه ډاډه یم چې کرکټ به د افغانستان راتلونکی وي."

ټولو هلکانو د کرکټ باره کې اوریدلي ول ځکه د پاکستان ۱۹۹۲ نړیوال جام ګټل دلته په کچه ګړۍ کې هم ولمانځل شو. خو هیڅوک نه پوهیدل چې دا لوبه څنګه کیږي. هغه څوک چې په کرکټ نه پوهیدل تاج ورته په ډېر ماهرانه انداز د کرکټ لوبې باره کې وویل.

" دوه ډلې به جوړې کړو. لومړۍ ډله به توپ وهنه کوي او دویمه ډله به توپ نیونه کوي او د توپ نیونې ډلې نه به یو کس بالینګ کوي."

" بالینګ څه مانا؟" یو زده کونکي پوښتنه وکړه.

"بالینګ مانا دا چې یو کس به توپ لاس کې ونیسي او په خپل ټول زور به یې د توپ وهونکي په لور وغورځوي. توپ اچونکی به هڅه کوي چې توپ وهونکی وسوځوي. او توپ وهونکی به هڅه کوي چې توپ ووهي."

" واه! دا خو به ډېر خوند وکړي" یو بل زده کونکي وویل.

کله چې تاج ټول پوه کړل نو کریم ورمخکې شو او ټول زده کونکي یې په دوه مساوي ډلو وویشل. تاج د رییس خواته ورغی او په دې تمه ولاړ و چې کومه لوبډله کې به نیول کیږي.

" سهار مو په خیر وروره! زه او کریم نه وو خبر چې تا هم دې ښوونځي کې داخله کړې0 ده." تاج دا وویل او هغې سره یې سترې مشي وکړه.

رییس ځواب ورکړ،" هو، زما مور او پلار ماته ویل چې نور باید درسونو ته پاملرنه وکړم. هغوی ویل کرکټ هسې فضول کار دی."

" زمونږ مور او پلار هم داسې وویل."

" خو زه غواړم چې کرکټ وکړم" رییس ورزیاته کړه.

" ښه، زه غواړم د افغانستان ملي کرکټ لوبډله جوړه کړم. کریم راسره یوځای شوی او زه د نورو تکړه لوبغاړو په لټه کې یم تر څو لوبډله بشپړه کړم. آیا ته راسره یې؟" تاج وړاندیز وکړ.

" بالکل، زه هم پکې یم! ته او کریم زما ورونه یاست. خو د پیسو پرته به څنګه تمرین کوو؟ مونږ سره خو لا سم بیټ او توپ هم نشته،" رییس وویل.

تاج په دې فکر کې شو چې لوبډلې لپاره پیسې له کومه پیدا کړي. هغې سره لا ددې پوښتنې ځواب نه وو. خو دا ښکاره ده چې لوبغاړي به یوه لاره راوباسي. وړاندې تر دې چې تاج، رییس ته څه ووایي، کریم پرې راچغه کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

" ای کل سری تاج او وچ رییسه! تاسو به ټوله ورځ خبرې کوئ او که کرکټ به هم کوئ؟ مونږ خو وخته لوبډلې جوړې کړې دي."

تاج او رییس هڅه وکړه چې د کریم په ټوکه وخاندي. د هغې ټوکې به کله کله خرابې وې. دواړه ورغلل تر څو لوبه کې ګډون وکړي.

لس هلکان توپ نیونې ته خپاره کړای شول او په نوبت به توپ اچونې ته راتلل.

نور لس هلکان به په نوبت توپ وهنې ته راوتل. دا خو سمه لوبه نه وه خو بیا هم ماشومانو ځینې خوند اخسته. تفریح هم په ختمیدو شوه. تاج، کریم او رییس خوشاله ول ځکه د کرکټ تمرین لپاره یې یو بل وخت هم پیدا کړ. په هر تفریح کې کرکټ کول د ټولو عادت وګرځید. ښاغلي قریش هم غوښتل چې هلکان د تفریح وخت کې کرکټ وکړي. خو بیا هم د درس په وخت کې جدي وو.

یوه ورځ کریم د تاج لاسي جوړ شوی بیټ په لاس کې نیولی او ټولګي کې ناست و. هغې د شپېږیزې په خیر بیټ تاو کړ، ښاغلي قریش ورته پام شو، هغې پریکړه وکړه چې کریم به د ټولو ټولګیوالو مخې ته پوهوي،

" کریمه! ته غوږ یې؟"

" هو، هو. زه ټول درس ته غوږ وم" کریم دروغ وویل.

" په اردو کې د کتاب مانا څه ده؟" ښاغلي قریش ورته چیلینج ورکړ.

کریم کوښښ وکړ وړاندې تر دې چې د ښاغلي قریش غوسې ته مخامخ شي، حالات لږ نرم کړي." کتاب د کرکټ غوندې غږ لري"

" ما پوښتنه وکړه چې کتاب ته په اردو کې څه وایي؟" ښاغلی قریش بې صبره شو.

" خبر نه یم، ښوونکیه!"

ښاغلی قریش د کریم په لور وروان شو. ټولو زده کونکو ښوونکي ته او کله کریم ته کتل. کریم نه پوهیده چې اوس به څه کیږي. ښاغلی قریش

ورتېټ شو او په مخ یې کلکه څپېړه ووهه. د څپېړې انګازې ټول زده کونکي وډار کړل.

" زما په اردو ساعت کې به بیټ سره لوبې نه کوې! پوه شوې؟" ښاغلي قریش پرې چغې وهلې.

" هو ښوونکیه پوه شوم." د کریم اوښکې په مخ روانی شوې او ژړل یې. هیچا باور نه کاوه چې د کریم غوندې غښتلې هلک ژاړي. تاج او رییس په خپل نږدې ملګري زړه سوځیده. هغوی غوښتل چې کریم سره مرسته وکړي خو د ښاغلي قریش له ویرې ددې جرات په دوی کې نه و.

ښاغلي قریش ټولګې ته مخ کړ او ورته وویل،" او همداسې به ټولو سره کیږي، کله چې زه درس ورکوم نو زما خبرې به هیڅوک نه ګډوډوي."

هیڅ زده کونکي ښاغلي قریش ته په سترګو کې نه کتل. هغه اوس په سمه مانا د هغوی لپاره بلا شو. له دې وروسته هیڅ کوم زده کونکي د هغې په ساعت کې خبرې ونه کړې. تاج خپل د ښوونځي څخه بهر د افغان کرکټ لوبډلې لپاره د لوبغاړو په لټه کې وو.

لمړی یې د رییس پوښتنې باره کې فکر کاوه چې پیسی به له کومه کوي. رییس هم ریښتیا ویل. لومړی خو باید کرکټ ته سم سامان پیدا کړي. که چیرته لاسي جوړ شوي بیټ او ټوټو توپ سره لاړ شي نو خلک به ورپسې خاندي. تاج به د ښوونځي او کار تر منځ ډیر لږ وخت هم بې ځایه نه تیروه او په دې هڅه کې وو چې څنګه لوبډلې لپاره اسباب برابر کړي.

تاج ټوله کچه ګړی او پیښور ښار د سپانسر لپاره ولټول تر څو د کرکټ لوبډلې جوړولو کې ورسره مرسته وکړي. هغه صرف ۱۴ کلن وو نو کوم ملاتړ یې هم نه شو پیدا کولی. په پیښور ښار کې تاج د داخلي کرکټ لیګ ته ورغی او دا په ریښتیا هم یوه غټه معامله وه. دې لیګ به تکړه لوبغاړي له ځان سره یو ځای او خپله لوبډله کې به یې لوبول. هر یو لوبډلې به پیښور شاوخوا سیمې استازیتوب کاوه. او بیا به دې کلبونو په خپل منځو کې لوبې کولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له څه فکر وروسته تاج فکر وکړ چې د پیښور کرکټ لیگ کې یو لوبډله جوړه کړي چې دا د افغان مهاجرینو استازیتوب کوي او نوم یې ورته د افغان کرکټ کلب کیښود. د افغان کرکټ کلب کې تر اوسه یواځې درې کسان ول، تاج، کریم او رییس. تاج نورو اته افغان لوبغاړو ته اړتیا درلوده تر څو یوه بشپړه لوبډله جوړه کړي. د کافي تجربې وروسته کولای شي افغان کرکټ کلب د ټول افغانستان استازیتوب وکړي.

که څه هم اته کسان برابرول دومره گرانه خبره نه وه خو بیا هم تاج سره هیڅ کومه مرسته نه وه. زیاتره کورنیو به خپل بچو باندې د درس پر ځای کرکټ ته زړه نه ښه کاوه. تاج د کچه گړۍ کیمپ خیمه په خیمه وگرځید. هغې به په لیواله لهجه د هغوی مور او پلار سره خبرې کولې او ویل به یې،

" زه د افغان کرکټ کلب جوړوم. مونږ به پیښور کرکټ لیگ کې ډیر تمریني لوبې وکړو. او بیا وروسته به وتوانیږو چې د افغانستان کرکټ ملي لوبډله جوړه کړو. که چیرته ستاسو ځوی غواړي غوره لوبغاړی شي او خپل هېواد ته ویاړ راوړي نو باید زمونږ افغان کرکټ لوبډله کې گډون وکړي."

مشرانو به په ارامه لهجه هغې ته ځواب ورکاوه،

" دا لوبډله هیڅ کوم راتلونکی نه لري. خپله لیونۍ نظریه دلته مه خپروه که نا پښېمانه به شې."

تاج د هغوی اخطارونو کیسه کې نه و. کله چې یې کچه گړۍ کې لوبغاړي پیدا نه کړل نو بیا شمشتو کیمپ ته لاړ. شمشتو هم په پاکستان کې د افغان مهاجرینو لپاره یو کیمپ و چې تر ۵۰۰۰۰ افغانانو پکې اوسیدل.

دا کیمپ د پیښور نه په یو ساعت مزل کې لرې پروت دی. د لرې څخه دا کیمپ د یوې خیرنې کمپلې په څیر ښکاریده. دلته هم د کچه گړۍ په څېر خیرنې خیمې وهل شوې وې. دا لکه پخوانۍ زمانې مونږ ته رایادوی. د شمشتو مهاجرین هم د افغانستان جگړو څخه د خپل ځان د خوندیتوب او یو څه هیلې سره دلته راغلي ول.

عبدالحق همداسې یو سړی و. د څلور لوڼو او یو ځوی پلار و. له دې وړاندې د افغانستان شمالي برخه مزار شریف کې اوسیده. هغه د ټیکسي چلونکې او میرمن یې په یوه ښوونځي کې کار کاوه. کله چې په ۱۹۹۰ کال کې طالبان د ببرک کارمل حکومت ړنگ او قدرت یې په لاس کې واخیست، نو طالبانو انجونې هم ښوونځي ته نه پریښودې. په څو اونیو کې د عبدالحق ژوند سر چپه شو. په یوه چاودنه کې یې یوه سترگه له لاسه ورکړه، میرمن یې خپله دنده له لاسه ورکړه، او طالبانو ورته لوڼې ښوونځي ته نه پریښودې. عبدالحق غوښتل چې خپل ټاټوبي کې پاتې شي. هغه پوهیده چې مهاجرینو په څیر ژوند کول څومره ستونزمن دي. له بده مرغه طالبانو د هغوی قانون نه منلو په تړاو څو انجونې وتښتولې او دا خبر ټول مزارشریف کې خپور شو. عبدالحق ته بله لاره نه وه، خپل ټاټوبی یې پریښود او د پاکستان په شمشتو کیمپ کې یې واړول. هغې یواځې دا غوښتل چې بچیان یې خوندي پاتې شي که هغه خپل کور پریښودل هم وي. عبدالحق هم نه غوښتل خپل ځوی کرکټ لوبې ته پریږدي. هغې یو ځوی درلود او د هغې کورنۍ نیکمرغه وه چې تر اوسه یو ځای دي. تاج ډیره هڅه کوله چې خلک قانع کړي او افغان کرکټ کلب سره یوځای شي. په شمشتو کیمپ کې هم خلکو ونه منله. ډیر زر په ټول شمشتو او کچه گړۍ کې دا خبره خپره شوه چې یو لنډ چاغ سړی غواړي د هغې افغان کرکټ کلب کې ورسره یوځای شي او په راتلونکي کې د افغانستان ملي لوبډلې استازیتوب وکړي.

هاغه خلکو کچه گړۍ کې د تاج کور مالوم کړ. ډیر ناراضه پلاران دلته راغلي ول، د هغې پلار او ټولې کورنۍ ته یې اخطارونه ورکړي ول.

" زمونږ بچو ته د کرکټ یا بل څه مه وایه. دوی خپل وخت په بې مانا شیانو تیروي."

د تاج او کریم مور خوشاله نه ښکاریده،

" ما او پلار دې تاسو دواړو ته وویل چې نور کرکټ مه کوئ. خپل درسونو، کار او راتلونکي باندې فکر وکړئ،"

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاج وویل،" زه پوهېږم. دا زما غلطي وه. ما یوه لوبډله جوړوله. ما کریم او نورو هلکانو ته وویل چې ما سره په دې لوبډله کې یو ځای شئ.

" بیا داسې مه کوه. دا زمونږ لپاره شرم دی."

تاج ډېره هڅه وکړه چې هغې ته ووایي چې کرکټ څومره مهم دی خو ګټه یې ونکړه. هغې فکر کاوه چې افغانان به دا نظریه خوښه کړي، خو بیا هم د پاکستان غوندې په کرکټ لیوني هېواد کې پراته او خپله لوبډله نه جوړوي. هغوی نه پوهیدل چې یو خارجي لوبه څنګه د افغانستان راتلونکی بدلولای شي. تاج، کریم او رییس خپل ځانونه ناځرګند دهلیز کې لا ژور ولیدل. تاج هم د افغانستان ملي لوبډلې جوړولو نظریې باندې شکي شو. ټولو مشرانو هغه ډار کړی وو.

هماغسې لکه کله چې یو توپ وهونکی ګوري چې یو توپ په ډېر سرعت ددې په خوا راروان او څه به کوي، تاج او د هغې ملګرو باید د مشرانو ویره له مغزو ویستلې وه، په خپل دریځ کلک ولاړ وای او د افغان کرکټ لوبډلې خوب یې ژوندی ساتلی وو. د ناکامیدو چانسونه ډېر زیات شوي ول. هغوی به څه کوي؟

۵

د طالبانو حقیقت

تاج یوه بیړنۍ غونډه راوغوښته. هغې هیڅکله کریم او رییس سره غونډه نه وه کړې. هغوی چې به کله هم یوځای ول نو ساعت به یې تیروه.
تاج غوښتل چې پوه شي چې ایا د هغې ملګري هم د افغانستان کرکټ لوبډلې باره کې هم داسې فکر کوي لکه هغه یې چې کوي.

د تفریح په وخت کې درې واړه یو ځای شول. تاج په خپله خوښه د پاکستاني دولتي ښوونځي تر څنګ ځای غوره کړی وو. هغه پوهیده که دې ځای کې غونډه راوبلي نو مور او پلار به پرې شکي نه شي.

" ایا مونږ دلته د ښایست سیالي لپاره رابلل شوي یو؟" کریم رارسیدو سره وویل.

" د ښایست سیالۍ لپاره یواځې ښایسته خلک رابلل کیږي." تاج ورته غاښ ماتونکی ځواب ورکړ.

کریم داسې اکټ کاوه لکه تاج یې چې احساسات ټپي کړي وي. هغې تندې تریو کړ."خو زه هم ښایسته یم."

" ته ښایسته یې...خو وړوکی او کمزوری هلک یې." تاج ورته وویل. هغه پوهیده چې کریم به د خپل بدن غټوالي دفاع کوي.

" ته خبرې کوې، لنډیه!" کریم بیرته پرې خوله خلاصه کړه.

تاج مسک شو، " ارامه ووسه! ټوکې کوم."

رییس هم په چټکۍ هغه ځای ته ځان راورسوه چیرته چې ورته کریم او تاج انتظار کاوه." ښښه غواړم تاسو انتظار وکړ. ایا غونډه مو پیل کړې؟"

" نا، اوس یې شروع کوو." تاج ورته وویل. هغه د غونډې باره کې جدي وو. کریم او رییس یې خبرو ته غوږ شول، تاج نیغ ستونزه رامنځته کړه."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورونو! تاسې مې ځکه دلته راغوښتي یاست چې دلته د افغان کرکټ لوبډلې باره کې خبرې وکړو."

" د کومې ملي لوبډلې باره کې چې دې مونږ ته ویلي ول؟" رییس وپوښتل.

" هو. زه غواړم شروع یې کړم. خو د کیمپ مشران دا نه غواړي چې مونږ لوبډله جوړه کړو" تاج ځواب ورکړ.

" دوی خو د ښاغلي قریش نه هم بد دي." کریم وویل.

رییس او کریم وخندل." ښاغلی قریش ښه سړی دی که ته ورته غوږ ونیسې." رییس ورته وویل.

تاج هیڅ ونه خندل ځکه هغه ډیر جدي ښکاریده." ایا تاسې به بیا هم له مونږ سره یاستئ که چیرته زمونږ مشران مونږ منع کړي؟"

" بالکل" کریم او رییس دواړو ژمنه وکړه.

د تاج لپاره دا ښه خبر وو. هغه لږ ډاډه شو، " سمه ده، نو مونږ باید نور اته افغان لوبغاړي پیدا کړو، د کرکټ اسباب واخلو، او د کرکټ تمرین لپاره ځانګړی وخت بیل کړو.او دا هر څه به په پټه وي"

درې واړو داسې فکر کاوه لکه دوی چې پټ عملیات تر سره کوي. او دا عملیات ټول دې درې واړو پورې اړه لري چې بریالي کوي یې او که نا. په راتلونکو میاشتو کې باید ډیر کار وکړي. هغوی کارونه وویشل او د بیا راټولیدو پریکړه یې وکړه.

تاج د نوې لوبغاړو پیدا کولو مسولیت په غاړه واخیست. کریم او رییس به د لوبې لپاره سامان اخلي او په راتلونکو دوه اونیو کې به بیا سره غونډه کوي. څنګه چې په پټه دلته راغلي ول همدغه شان بیرته په پټه ښوونځي ته ننوتل.

د ۱۹۹۳ کال په وروستیو کې یې پرته د کچه ګړۍ مشرانو څخه تاج، کریم او رییس د افغان کرکټ کلب جوړ کړ، نوي لوبغاړي لکه حمید حسن، سمیع الله شینواری، محمد نبي، اعظم خان او الله داد نوري یې رایوځای

کړل. دا لمړنی ځل و چې دا هلکان په رسمي ډول کرکټ لوبډله کې شامل شول. دا راز دوی ډیر پټ وساته او د کچه ګړۍ هیڅ کوم کس د افغان کرکټ لوبډلې نوم نه وو اوریدلی. د افغان کرکټ کلب رامنځته شوی وو خو اوس هم د پیسو اړتیا لیدل کېده.

د کرکټ اسباب اخیستلو ته لومړیتوب ورکړل شو. تاج غوښتل چې د کرکټ هر لوبغاړی ځان لپاره کالي او بیټونه واخلي که څه هم هغه پوهیده چې دا به ناشوني وي. کیدای شي که راتلونکي کې دوی کوم سپانسر ولري نو د کرکټ لوبغاړو ته به انعامونه او شخصي بیټونه ورکړي.

کریم او رییس دا وړاندیز کړی وو چې هر څوک د خپل کار پیسو نه یو څه بیلې کړي او ځان لپاره بیټ او نور اسباب واخلي. د کرکټ لپاره پیسی بیلول دا هم امکان لري چې مشران کېدای شي شکي شي او ددې لوبډلې نه خبر شي.

په یوځای دې ټولو هلکانو دومره پیسې جمع کړې چې یو بیټ او یو ټینس توپ پرې واخلي. دواړه شیان یو ډالر قیمت درلود. تاج دواړه شیان د پیښور ښار څخه پیرلي ول. هغې یواځې ځکه تللی وو تر څو پرې خلک پوه نه شي. توپ دومره معیاري نه و خو بیا هم د ټوټو توپ څخه ډیر غوره وو. اوس د افغان کرکټ کلب یو توپ او یو بیټ هم لري او لوبډلې ته په رسمي توګه د پیښور کرکټ لیګ کې د ګډون اجازه ورکړل شوه.

ټول لیګ لوبې به په زړو ټینس توپونو کېدې، د کرکټ په میدان کې هیڅ واښه نه لیدل کیدل. او منځنی پیچ هم د کانکریټ څخه جوړ وو. د پیښور لیګ لوبو پر مهال به د افغان کرکټ لیګ لوبغاړي به یا هم د ښوونځي څخه پټېدل او یا به د کار څخه په وخت راوتل. که ددوی مشران له دوی څخه خبر شوي ول نو کیدای شي ډیر عصباني سلوک یې ورسره کړی وای. هغوی خو کرکټ هېر کړی وو. خو له نیکه مرغه هغوی تر ډیره خبر نه شول.

د افغان کرکټ کلب لومړنۍ څو لوبې ډیرې خواشینونکې وې ځکه دا لوبغاړي د کانکریټ پیچ سره عادت نه ول. تاج او الله داد نوري یو بل سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ نه ول که څه هم دوی دواړه په یوه لوبډله کې لوبیدل. د دوی ترمنځ د مخالفت پیل وو.

الله داد نوري اوږد او نری وو. هغې د قد په څېر اوږد مخ هم درلود. د افغان کرکټ کلب ټول لوبغاړي په دې خبر ول چې الله داد نوري ځان غوښتونکی عادت لري. هغه یو اتثنايي لوبغاړی و او عمر یې هم ۱٦ کاله وو. هغې هم د لوبی سره ډیره مینه لرله خو د تاج هومره نه وه. الله داد نوري په ځان ډاډه وو چې یو ښه لوبډلمشر جوړیدای شي. او تاج هیڅکله نه غوښتل چې د خپلې قیمتي لوبډلې واګې د هغه په لاس کې ورکړي.

تاج او الله داد به د ټیم ښه والي لپاره یو بل سره بحثونه کول. د افغان کرکټ کلب د پخوا څخه ډېر ښه شوی وو. هر چا ډیری تیروتنې کولې. خو تاج به تل دوی هڅول. د هغې په نظر ریښتوني ګټونکي هغه دي چې په تمرین سره خپلې تیروتنې اصلاح کړي. په راتلونکو دوه کلونو کې حیرانونکی بدلون راغی. ټولو لوبغاړو ډیره تجربه ترلاسه کړه. د افغان کرکټ کلب مخ په ښه کېدو وو. د پېښور ښار اړوند سیمو څخه لوبې لپاره وغوښتل شول، د ښه کېدو سره سره یې مشهورتیا هم خپلوله.

دا به ډیره لري نه وي چې د هغوی مشران د لوبډلې باره کې خبر شي. د ۱۹۹۵ کال د می په میاشت کې ټول خبر شول ځکه د ټورنمنټ په لوبو کې تر پایلوبې ورسیدل. په دې سیالیو کې د پاکستان شمال لودیځ سیمو څخه ډیرو لوبډلو برخه اخیستې وه. هر چا به د ټورنمنټ ګټلو لاپې وهلې. تاج، کریم او رییس او د لوبډلې نورو لوبغاړو به په ویره دا لوبې کولې ځکه د دوی مور او پلار دوی د کرکټ کولو څخه منع کړي ول چې خپل وخت هسې مه ضایع کوئ. او دې هلکانو په هم شکایت نه کوو چې ولې د کورنیو له خوا دې لوبې ته نه پرېښودل کیږي.

کله چې مشران خبر شول چې دوی پایلوبې ته رسیدلي نو ډیر خوشاله ول. د اعظم خان پلار د لوبډلې ستایلو باندې نه مړیده.

"مبارک مبارک! زه پر تاسو ویاړم،" هغې به ټولو لوبغاړو ته ویل.

او بیا د پایلوبې ورځ هم راورسیده. د اعظم پلار د لوبډلې ټول لوبغاړي میدان ته په خپل موټر کې ورسول.

" میدان ته باید د مسلکي لوبغاړو په څېر لاړ شئ." د اعظم خان پلار ویل.

د اعظم کورنی په کچه ګړی کې د یو څو کورنیو د جملې څخه وه چې یو موټر یې درلود. د هغې پلار ډیری پیسې ګټلې. د افغان کرکټ کلب لوبغاړي په موټر کې سپاره شول. دا ددوی لمړنی ځل وو چې کرکټ میدان ته په موټر کې وړل کیږي.

د هغوی لپاره یو بل حیرانونکی شی دا وو چې کله میدان ته ورسیدل نو ټولو ننداره چیانو یې انتظار کاوه. د کچه ګړی او شمشتو کیمپ نه په سلګونه افغانان د خپلې لوبډلې ملاتړ لپاره میدان ته راغلي ول. هغوی ورته په میدان کې ولاړ ول. تاج، رییس او کریم هیڅ باور نه راتلو چې دومره مینه وال به دلته راځي. هغوی باید سمه لوبه وکړي تر څو ننداره چیان متاثره کړي. کله چې لوبغاړو په خړ میدان کې ځانونه ګرمول نو تاج به هر یو په شا ټپوه او نصیحت به یې ورته کاوه.

" متمرکزه اووسه، دا زمونږ لپاره موقع ده چې خپلې وړتیاوې او مهارتونه خلکو ته وښایو. زه ډاډه یم چې دا خلک به زمونږ لوبه خوښه کړي. هیڅ کوم فشار نشته."

الله داد ریشخندي انداز کې وویل،" فشار څنګه نشته. ته هیله من اووسه چې مونږ یې ګټو. او که نا دا به ستا قصور وي چې مونږ نه دې کم عقلان جوړ کړي ول."

تاج ورسره خبره اوږده نکړه. هغې باید ضروري کارونه کړي وای. د افغان کرکټ کلب په لومړي ځل داسې چیلینج سره مخ شوی دی. که الله داد وي که نه وی تاج کولای شي چې دا لوبه وګټي. پایلوبه د افغان کرکټ کلب او د پاکستانی تکړه لوبډلې سره وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبغاړي میدان کې خپاره شول. افغان مینه والو شپیلي او چکچکې وهلې.

" زنده باد افغانستان!"

کریم او رییس لومړني توپ وهونکي ول چې میدان ته راووتل. دوی په لوبډله کې تر ټولو غوره لوبغاړي ول او تاج په دې هم پوهیده چې هغوی به ښه لوبه وکړي. دا یو ښه انتخاب وو. دواړه کریم او رییس وځلیدل.

د لوبې په لومړي توپ رییس شپږیزه ووهله. افغانان مینه والو د خوشالۍ نه ټوپونه وهل.

" رییس! یوه بله شپږیزه ووهه!" خلکو ورته چغې وهلې. کریم، ته وکتل او ویې خندل.

" بس همدا دې زور وو چې توپ دې دلته ورسوه؟"

" دا خو هسې تمرین وو، بله ددې نه هم لرې وهم" رییس ډاډ ورکړ.

ورپسې توپ پسې په ریښتیا هم د زړه د خلاصه تاو شو او توپ یې د ننداره چیانو منځ ته وغورځاوه. د لوبې لیدو څخه ټولو خوند اخسته.

"رییسه! که بله شپږیزه دې ووهله نو زما لخوا یو بسکټ انعام شو." کریم ورته په تیز غږ وویل.

پاکستاني لوبغاړي حیران ول چې دوی لوبه څومره اسانه اخیسته.

" دا نرۍ هلک ترینه وسوځوئ" هغوی به یو بل ته ویل.

که پاکستاني توپ اچونکو به هر رنگه توپ اچوه خو کریم او رییس پرې نه سوځیدل. د لومړي پړاو تر پایه دواړه لوبغاړي ونه سوځیدل. د افغان کرکټ کلب پاکستاني لوبډلې ته د ۱۶۷ منډو هدف وټاکه. یواځې رییس ۱۱۴ منډې جوړې کړې. هغې په یواځې ۱۲ اورونو کې ۱۳ شپږیزې او ۱۲ څلوریزې ووهلې.

پاکستاني لوبغاړو نه غوښتل چې دا لوبه افغانان وگټي. په دویم پړاو کې هغوی هم یو څو شپږیزې ووهلې. که څه هم هغوی د شپږیزو کوښښ کاوه

خو زیاتره یې کیچ سوځیدل. او پایله کې افغان کرکټ کلب پاکستاني لوبډلې ته ماتې ورکړه. رییس پکې د لوبې غوره لوبغاړی وټاکل شو.

" افغانستان. افغانستان. افغانستان!" افغان مینه والو همدا چغې وهلې.

تاج په ژړا شو او الله داد هم نږدې وو چې وژاړي. هغوی هیڅ باور نه راتلو چې هغوی د ټورنمنټ گټونکي دي. ټولو افغان مینه والو داسې چغې وهلې چې ټول میدان یې په سر اخیستی وو. کریم، او رییس، تاج ته ورغاړه وتل.

"مونږ وگټله!" کریم ورته مبارکي ورکوله. تاج ویل قسم دی که په دې هر څه مې باور راتلو. هغه لکه بت ولاړ وو. د هغې مخې ته لوبغاړو یو بل ته لاسونه ورکول.

الله داد هم راغی او تاج ته یې لاس ورکړ.

" په قسمت مو وگټله خو داسې به بیا ونه شي. نن دې ښه مشري وکړه. تا دې افغانانو ته ویاړ راوړ." الله داد ومنله.

تاج خپل سر وخوځاوه،" نا، مونږ په گډه   افغانانو ته ویاړ راوړ! مونږ دوی ته وښودله چې مونږ کرکټ کې څومره تکړه یو،"

الله داد پرته د نور څه ویلو روان شو. دا ښکاره وه چې هغه او تاج هیڅکله ملگري کېدای نشي. په هر حال تاج د الله داد خواخوږۍ څخه خوښ شو که څه هم دا ډېر مودابانه نه و خو د هغې نه داسې کار کېدل هم غټه خبره وه.

له دی وروسته افغان لوبغاړي په شیبو کې اوسیدل. په دې فکر کې هم نه ول چې مشران به یې څه وایي، او هیڅا ورسره مرسته نه وه کړې او څنگه په پټه دوی تمرینونه کړي ول. دې گټې دوی په دې پوه کړل چې ددوی قربانۍ بې ځایه نه وې. افغان کرکټ کلب ته د ټورنمنټ گټلو په ویاړ یو څه پیسې هم ورکړل شوې. دوی به وکولای شي چې د لوبډلې لپاره نور بیټونه او ټینس توپونه وپیري.

کله چې هر څه ختم شول، افغان لوبغاړي یو ځل بیا د اعظم خان په موټر کې کیناستل. د اعظم پلار هغوی تر کوره ورسول. افغان ننداره چیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبغاړو سره په ګډا تر کيمپ راغلل او تاج ورسره هم د موټر د سر نه ګډا کوله.کله چې ګټونکې لوبډله کچه ګړۍ ته راورسيده نو سلګونه نور افغان مهاجرين ترې هم راچاپير شول. دا لوبغاړي ناڅاپه ستوري شول. کله چې رييس د موټر نه ښکته شو نو مهاجر ترې راچاپير شول او چغې يې وهلې،" سچن ټينډولکردی! ډير ښه!"

سچن ټينډولکر د هندوستان لوبډلې غوره لوبغاړی وو چې په تاريخ کې يې ساری نه درلود. هغه يواځينی لوبغاړی وو چې په نړيوالو لوبو کې يې ۳۰۰۰۰ منډې جوړې کړې وې او رييس هم ۱۱۴ منډو جوړولو سره مهاجرينو ته دا وروښوده چې هغه هم د سچن ټينډولکر نه کم نه دی.

تاج، کريم او الله داد نوري هم تکړه لوبغاړي وستايل شول. د افغان کرکټ کلب ملاتړي پيدا کړل، هغه ملاتړي چې د لوبډلې په جوړولو کې ورسره مخالف ول.

کله چې تاج او کريم د شپې ناوخته کور ته ورسيدل نو مور ورته هم د لوبې بريا مبارکي ورکړه. تاج او کريم هم حيران ول ځکه يو کال وړاندې يې سخت مخالفت ښودلی وو. کيدای شي هغې داسې فرض کوله چې هغه هم د افغان کرکټ کلب مينه واله ده ځکه د کيمپ ټولو مهاجرو د کرکټ صفتونه کول،

" بريا مو مبارک شه!زه لوبې ته درغلې وم. تاسو دواړه ښه لوبغاړي ياست" هغې زامنو ته وويل.

" مننه، مورې!" تاج ځواب ورکړ.

"کله چې زه خبره شوم چې ستاسو لوبډله تر پايلوبې رسيدلې، نو ما ويل چې تاسو ته به ستاسو د سرغړونې جزا درکوم. کله چې ما وليدل چې تاسو د کيمپ ټول افغانان خوشاله کړل. نو ما پريکړه کړې چې تاسې ته لوبې کولو اجازه درکړم."

نړدی وو چې تاج بيا په ژړا شي. له دې وړاندې هغه هيڅ احساساتي سړی نه وو خو دا ورځ اڅتثنا وه. هغې نن د کرکټ دوه معجزې وکتلې.

لومړی دا چې د افغان کرکټ کلب پايلوبه وګټله او دويمه دا چې مور يې د کرکټ کولو لپاره دوی وهڅول. کريم د مرغۍ په څېر دواړه لاسونه ښکته پورته کول،

" زه ازاد شوم!!!"هغې چغې وهلې.

مور يې تندی تريو کړ،" ته ازاد نه يې...ته اوس هم ستونزه کې يې.ښاغلي قريش دې پلار ته ويلي چې تاسو په دې اخره کې ډير ښوونځي ته نه ځئ، دا ولې؟"

تاج نن ډير خوشاله وو نو هغې پرېکړه وکړه چې هر څه به ريښتيا وايي.

" د افغان کرکټ کلب د پيښور په کرکټ ليګ کې دی. او ډيرې لوبې به د ښوونځي ساعتونو په وخت کې وې. که چيرته مونږ يو څو ورځې صنفونه ول پريښي نو ننني بريا به مو نه وه په برخه شوې."

مور يې خوابدې شوه،" ما خو تاسو ته د کرکټ کولو اجازه درکړه، نور نو څه غواړئ؟ تاسې بايد ددې لپاره ښوونځی پرينږدئ. زه ډيره خوشاله يم چې تاسو نن لوبه وګټله خو تاسې بايد په دې پوه شئ چې تعليم لومړی راځي. ما تاسو ته څو څو ځله ويلي. افغانستان کې د کرکټ راتلونکی نشته. که چيرته تاسو بيا د کرکټ لپاره ښوونځی پريښود نو ستاسې د کرکټ شيان به درنه واخلم او ستاسو ليګ سره به اړيکه ونيسم او تاسې به د ليګ نه بهر کړم."

تاج او کريم ته د حالاتو جديت اندازه ولګيده. هغوی ډير حيران ول چې مور يې د مبارکۍ نه دومره زر غوسې حالت ته څنګه راغله. خو بيا هم دوی په دې پوه شوي ول چې د کرکټ موضوع څومره حساسه ده،

" مورې، بالکل مونږ به بيا د کرکټ لپاره ښوونځی پرينږدو. مونږ پوهيږو چې تعليم ډير مهم دی." تاج ډاډ ورکړ.

" همداسې؟" کريم وپوښتل.

"هو همداسې به کوو. او مونږ ډير خوښ يو چې د نن نه وروسته مونږ کرکټ کولو ته پرېږدې." تاج ورزياته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاج ډېر زر د مور غوسه راقابو کړه، هغې هم دا موضوع پرېښوده،

" سمه ده. تاسو وږې یاست؟ تاسو خو نن غټ کار کړی، ټورنمنټ مو ګټلی! ما تاسو لپاره د ملګري ملتونو خیمې څخه بسکټونه راوړي."

بسکټ ترلاسه کول هم څه اسانه کار نه وو.تاج او کریم به په دوه دقیقو کې دا بسکټ ختمول او د خوړلو وروسته به د معدې دردونه پیدا شول.

"نا، زه وږی نه یم، ماته خوب راغلی." تاج وویل.

" بسکټ د سبا لپاره وساته! زه به یې ښوونځي کې وخورم. ماته به کرکټ وخت کې ډېر قوت راکړي." کریم غږ وکړ.

" زه به یې درته وساتم. ځئ ویده شئ. ښه شپه زما خوږو،" مور یې وویل.

" ښه شپه تاسو ته هم" تاج او کریم ځواب ورکړ.

کله چې دواړه هلکان د خوب لپاره په خیمو کې ننوتل نو کریم تاج ته ورو وویل." تا ولې مور ته وویل چې مونږ به ښوونځي ته ځو؟"

تاج هاخوا دیخوا وکتل تر څو وګوري چې مور یې نږدې نشته. " ځکه چې هغې ته ډاډ ورکړو چې مونږ د هغې خبره منو! که داسې ونه کړو نو زمونږ اسباب به رانه واخلي او د افغان ملي کرکټ لوبډلې خوب به مو په اوبو لاهو شي. او د اسبابو او لوبډلې پرته مونږ نړیوال جام نه شو ګټلای."

" ته بیخي سم وای...او ډېر هوښیار یې" کریم هغه وستایه.

" هو زه پوهیږم. اوس ویده شه. سبا به ښوونځي ته هم ځو او کرکټ تمرین به هم کوو."

" اول درته یوه بله خبره وکړم؟" کریم وپوښتل.

" زه خو دې مشر ورور یم. هر څه ویلای شې. ،" تاج ورته وویل

"ښه، زه په پوره ډاډه ویلای شم چې مونږ نړیوال جام ګټلی شو او په ځانګړې توګه که چیرته ته د افغان ملي لوبډلې مشري وکړې." کریم داسې انګیرله.

تاج د خپل صفت په اوریدو ډېر خوشاله وو. " مننه، دا خو د تکړه لوبغاړو برکت وو. نن تا او رییس ډېره ښه لوبه وکړه. که چیرته مونږ همداسې تمرینونه کوو، مونږ به ډېر افغانان خوشاله کړو"

" هو. مونږ به زیات زحمت وباسو. ښه شپه وروره!"

" ښه شپه کریمه!"

د ویده کیدو نه وروسته تاج د تیرې ورځې باره کې فکر کاوه. په کچه ګړۍ کې افغانانو د کرکټ ملاتړ شروع کړ. ددوی په مور کې هم بدلون راغلی وو.

د راتلونکو درې میاشتو پورې د کیمپ مهاجرینو د افغان کرکټ کلب باره کې خبرې کولې. د کرکټ مینه وال زیاتیدل او د ټورنمنټ لوبې ګټلو الله داد هم په دې ډاډه کړ چې د افغان ملي لوبډله باید جوړه شي. هغه پوهیده چې تاج همدا غواړي چې لمړې د افغان کرکټ کلب په نوم تجربه پیدا کړي او بیا د افغان ملي کرکټ لوبډله جوړه کړي. خو دا یې په کیسه کې نه وو. الله داد په دې ډاډه وو چې هغه د تاج نه ښه مشري کولای شي.

د افغان کرکټ کلب دا ثابته کړه چې هغوی د بریالیتوب لپاره ښه وړتیا لري. د الله داد دې ته خیال وو. تاج د ویلو پرته الله داد د افغانستان المپیک کمیټې ته چې په کابل کې موقیعت لري یو لیک واستوه. د افغانستان المپیک کمیټه د ملي لوبډلو جوړولو او د لوبغاړو سره د مرستې مسولیت لري. هره لوبه رسمي کولو وړاندې باید د المپیک کمیټه کې د ملي لوبډلې په څېر راجستر شي.

الله داد وړاندیز وکړ چې د افغان کرکټ ملي لوبډله راجستر کړي. د افغانستان المپیک کمیټه د کرکټ ملي کولو ته ډېر خوشاله شول ځکه له دې وړاندې افغانستان ملي کرکټ لوبډله نه درلوده. د المپیک غړو ډېر زر د الله داد وړاندیز ومانه. د ۱۹۹۵ کال په نیمایي کې هغه د کرکټ ملي لوبډلې مسول وټاکل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې تاج خبر شو چې الله داد داسې کار کړی، هغه خپه شو. یو ځلی یې پخوا هم د الله داد سره مخالفت ښودلی وو. تاج کوښښ کاوه چې شخصي ستونزې غلې وساتي او هغې نه غوښتل چې د افغان کرکټ کلب لوبغاړي له دې خبرې خبر شي.

"الله داده! دله! آیا ته په پټه غواړې د افغان ملي کرکټ لوبډله جوړه کړې؟"

"هو. ته نور مهم نه یې، تاجه!د افغانستان المپیک کمیټې ماته د ملي کرکټ لوبډلې واک راکړی دی." الله داد وویل.

تاج غوښتل چې هغه ووهي خو ځان یې کابو کړ ځکه وروستي انجام به یې ښه نه ول. او تاج د الله داد نیمایي قد درلود، " ته ځان غوښتونکې. زما نه پرته دې ولې المپیک کمیټې سره اړیکه نیولې؟ ته ښه پوهیدې چې ملي لوبډله جوړول زما خوب دی."

الله داد په بې پروایۍ وخندل."ته ډېر تمبل یې. نو ما ورسره اول اړیکه ونیوله. تا وبایلله. او دا خو هیڅ فرق هم نه کوي. ته خو هسې هم چاغ پلن او خراب مشر یې"

" زما افغان کرکټ کلب د پیښور لیګ ګټونکی شو. تا څه ګټلي دي!؟" تاج چلینج ورکړ.

" تر اوسه هیڅ نا. خو زه به نړیوال جام ګټم. ښه وخت ولرې خپل افغان کرکټ کلب سره." الله داد روان شو، تاج یې هماغسې د غوسې څخه غاښونه کرنجول او لاسونه یې سره موښل، ولاړ پریښود.

دا د الله داد د نوي واک تر لاسه کولو لمړی قدم و چې د افغانستان کرکټ فیډریشن یې جوړ کړ. دا فیډریشن د الله داد له خوا د المپیک کمیټې نورو غړو سره جوړ شوی وو. ددوی دنده دا وه چې د لوبو مهالویشونه برابر کړي، د کرکټ لپاره پیسې برابرې کړي او رسنیو سره مالومات شریک کړي، خو تر اوسه خو نه لوبې وې چې مهالویش یې جوړ شي او څوک نه ول چې پیسې ځیني واخیستل شي او رسنیو سره مالومات

شریکول اداره کړي. الله داد په دې باور درلود چې د افغان کرکټ فیډریشن به د افغانستان کرکټ لپاره روښانه راتلونکی ولري.

دا د تاج قسمت وو چې الله داد د افغان کرکټ فیډریشن مشر وټاکل شو. دا دلته هم ختمه نه شوه. د المپیک کمیټې الله داد د افغان کرکټ لوبډلې لوبډلمشر هم وټاکه. تاج یې مخې ته ودریده، هغې پریکړه وکړه چې د یوې کړنلارې څخه کار واخلي.

د الله داد پر ضد عکس العمل اخستو لپاره هم دومره وخت نه وو. کله چې الله داد د المپیک کمیټې ته د افغان کرکټ ملي لوبډلې باره کې لیک استولې وو نو دا په هغې وخت کې په کیمپ کې سره د تاج او نورو لوبغاړو مهاجر وو. الله داد په دې زر پوه شو چې د افغان ملي لوبډلې لوبډلمشرۍ سره دا نه شي کولای په پاکستان کې پاتې شي. یوه ملي لوبډله باید په هماغه هیواد کې وي له کوم څخه چې استازیتوب کوي. نو الله داد خپل هېواد ته تلو لپاره تابیه ونیوله. هغه د خپلو ځینو لوبډلې ملګرو سره کابل ته لاړ تر څو د کرکټ تمریني لوبې وکړي. ډېر پکې ددې پلان څخه خوښ نه ښکاریدل او هغوی په دې هم نه پوهیدل چې آیا افغانستان به د لوبې لپاره خوندي وي که نا. هلته لا جګړه روانه وه. او له دې سره سره طالبانو د لا واک اخستو په حال کې ول. تاج د افغان کرکټ کلب لوبغاړو ته ویل تر هغې هېواد ته ستانه نه شي تر څو ارامي نه وي راغلې. هغې الله داد ته هم وویل چې افغانستان ته دومره زر لاړ نه شي.

"څنګه چل دې الله داد! زه پوهیږم چې مونږ په هر څه سره وران یو، او په همدې ته فکر کوې چې زه ستا دښمن یم. خو زه ستا د ګټې لپاره وایم ځکه زه درباندې خپه کېږم. ته باید افغانستان ته لاړ نشې. هلته اوس هم حالات ښه نه دي"

" ښه نو اوس په ما خپه کیږې؟ زه هم ستا همزولی یم. ته یواځې دا کوښښ کوې چې ما پرینږدې چې په ملي لوبډلې کار وکړم" الله داد ځواب ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ریښتیا، زه نه غواړم چې داسې وکړم. زه پوهیږم چې ته څومره غواړې افغانستان ته ویاړ راوړې. خو ته باید له احتیاط څخه هم کار واخلې. طالبانو ډیر واک په لاس کې اخیستی."

الله داد د تاج خبرې بې ارزښته ونه ګڼلې. د افغانستان کرکټ فیډریشن نوي مشر په توګه هغې ځان کې ډیر قدرت کتلو. طالبان به د هغې رتبې ته په درنه سترګه وګوري. هغه به د افراطي ډلو سره کیني او د لوبډلې باره کې به ورسره خبرې وکړي.

په ۱۹۹٦ کال کې الله داد پریکړه وکړه چې بیرته به کابل ته ستنیږي. هغې د افغان کرکټ کلب لوبغاړو ته وویل چې هغوی هر وخت وغواړي کابل ته راتللی شي. د الله داد تلو سره تاج د ارامۍ احساس وکړ. هغې اوس په ارامه کولای شول چې افغان کرکټ ټورنمنټ باندې نورې لوبې هم وګټي.

په حیرانۍ ، تاج په دې پوه شو چې د الله داد پرته هغه په لوبو تمرکز نه شي کولای. هغې په دې فکر کاوه چې الله داد دې ته د کرکټ باره کې څه مشورې ورکولی. د ورځو په تیریدو سره تاج د ملي لوبډلې مشرۍ څخه مایوسه شو. د هغې نیمګړي خوب هغه له دننه څخه خوړه. له هر څه وروسته تاج د خپل مور او پلار سره هم افغانستان ته د تګ خبره وکړه. هغه په ډاډ عالم ګل خواته ورغی

"پلاره، زه غواړم بیرته خپل هېواد ته لاړ شو. د افغان کرکټ کلب چې ما دلته شروع کړی و، ډیر بریالی وو. زما ملګري الله داد نوري په کابل کې د افغانستان المپیک کمیټي ته لیک استولی وو، هغوی هم د ملي کرکټ لوبډلې جوړولو خبره منلې. خو ملي لوبډله پاکستان کې نه شي پاتې کیدای. الله داد نوري هم څو ورځې وړاندې کابل ته لاړ. دا زما خوب دی چې زه د افغان کرکټ لوبډله جوړه کړم، نو زه باید هم کابل ته لاړ شم."

عالم فکر کاوه چې ځوی یې خپل ماغزه له لاسه ورکړي

" تاجه! ته پوهیږې چې افغانستان ته بیرته تګ له امکان څخه لرې ده . او بله دا چې ستا مور تاسو ته د کرکټ کولو اجازه هم درکړې ده، له دې څخه ډیر نه شو درکولای"

" دا هغه څه دي چې زه یې باید وکړم. زه غواړم خپل هېواد ته ویاړ راوړم. کرکټ به د افغانستان خلک متحد کړي." تاج په کلکه په خپله خبره ولاړ وو.

" د افغانستان خلک سره بیل شوي. هلته یواځې جګړه ده. ته خپل هېواد ته هله خدمت کولای شې چې ته یو لوړه درجه ډاکټر یا انجنیر جوړ شې"

کریم هم غوښتل چې تاج سره مرسته وکړي او کابل ته لاړ شي. د کریم نورو خبرو عالم نور هم په غوسه کړ. هغې د تاج او کریم بله یوه خبره هم وانه واوریده. د بحث نه وروسته تاج افغانستان ته تګ له مغزو وویست، هغې یواځې په دې فکر کوه چې همدلته په کچه ګړۍ کې کریم او رییس سره پاتې کیږي او هماغه افغان کرکټ کلب به پر مخ بوځي.

خو بل خوا هیڅوک نه پوهیدل چې الله داد کابل ته تلو کې څومره ستونزو سره مخ شوی وو. هغه یواځې یو کرکټ بیټ او توپ سره روان شوی وو. دا بیټ او توپ دافغان کرکټ کلب لخوا ورډالۍ شوي ول. الله داد یواځې نولس کلن وو او افغانستان ته بیرته ستنیدو لپاره یې د ملګري ملتونو سازمان څخه مرسته غوښتې وه.

له نیکه مرغه الله داد یواځې نه وو بلکې د کیمپ څخه یو څو مهاجرې کورنۍ هم وې. ځکه دوی ډیر زیات شول او ملګري ملتونه مجبور شول چې دوی ته یو ټرک په کرایه کړي تر څو د پاکستان او افغانستان پولې پورې یې ورسوي. الله داد د ملګري ملتونو لوړ ټرک ته ورختلی وو.

ټول مهاجرین ټرک ته وختل او فکر یې کاوه چې د تل لپاره خپل هېواد ته ستانه شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینو خو پکې له ځان سره غواګانې او ګډې هم راروانې کړې وې. د ټرک شاتنۍ برخه د څناورو د بوی څخه ډکه وه. الله داد خپله پوزه پټه کړې وه.

د ملګري ملتونو ټرک د یو نظامي ټرک هومره ستر وو. د ټرک یو ټایر د الله داد قد هومره غټ وو. د ټرک رنګ سپین و خو دوړو او خټو یې رنګ وربدل کړی وو. دا یو ستونزمن سفر وو.

له نیکه مرغه د یو ساعت څخه وړاندې ټرک د افغانستان او پاکستان پولې ته راورسیده. الله داد د ځان سره بیټ او توپ لاس کې نیولی د ټرک څخه په خوښۍ راټوپ کړل. تازه هوا پرې ولګیده. ملګري ملتونو باید په خپلو موټرونو کې د څناورو وړل بند کړي وای. هغې د لرې څخه د افغانستان غرونو ته کتل. هغې نه هیر وو چې څو کلونه وروسته د کچه ګړۍ کیمپ څخه راوتلی وو.

لمر د غرورنو په سر ځلیده. الله داد د بیرته تګ پریکړه په ۱۹۹۶ کال کې وکړه او په دې وخت کې یې د خوښۍ احساس کاوه. د اکتوبر په میاشت کې په د افغانستان کې حرارت درجه ټیټیږي. په دې ورځ هم د ۴۴ د فارنهایت درجه وه. یوه میاشت یا دوه وروسته به واورې شروع شي او حرارت درجه به منفي ته ورسیږي.

هغې پریکړه وکړه چې خپل ذهن متمرکز کړي چې څنګه کابل ته ورسیږي. د پولې نه هاخوا نور درې ساعته مزل کابل ته پاتې وو. الله داد بیټ او توپ په لاس کې نیولی او د افغانستان ځمکې ته ورننوت. هغه پوله چې دواړه هېوادونه سره بیلوي د ډیورنډ په نوم یادیږي. دا د نړۍ تر ټولو خطرناکې سیمې ګڼل کیږي.

د پولې دواړه غاړه سیمې رادیکالو مسلمانانو سیمې دي. دا کرښه د پاکستان او افغانستان پښتانه سره بیلوي. له پخوا راهیسی دا دواړه قومونه یو بل ته ګواښیږي نو ځکه ځایي اوسیدونکي ځان سره لاسي ټوپکې، کلاشینکوفونه او چاودیدونکې مواد لري. غیر قانوني کړنې لکه، د وسلو

قاچاق، اپیم روږدي، قیمتي ډبرې، موټرې او داسې نور پکې ډیر تر سترګو کیږي. تښتونې او وژنې پکې هم ډیرې عامې دي.

الله داد په لمړي ځل په دې لاره روان وو. د هغې لپاره ښه خبر دا وو چې د هغې پخوانی کور اوس هم هماغسې وو. د هغې پاتې کېدو لپاره په افغانستان کې یو ځای خو وو. او بد خبر دا وو چې طالبانو ټول کابل د خپلې ولکې لاندې راوستی وو. یو کس په کابل کې وویل چې بنسټ پالې ډلې د افغانستان څلور کې دریمه برخه نیولې.

الله داد چې څنګه مخکې کابل لیدلی وو د هغې نه ډیر بدل ښکاریده. ډیری نوي څلي، او د مخکینو واکمنانو قبرونه او ښایسته باغونه لیدل کیدل. د خوراکي توکو فابریکې، د وریښمو او وړیو میلونه، د فرنیچرو فابریکې او د مرمرو تیږو فابریکو څخه لوګي پورته کیدل. کابل د افغانستان ستر ښار دی چې ددوه غرونو په منځ کې پروت دی. کله چې الله داد کابل ته راورسیده نو ټول سرکونه او کوڅې تشې وې، د طالبانو له ویرې ډیر افغانان له کورونو هم نه راوتل.

کله چې الله داد ته د کابل روان حالت مالوم شو، هغې د افغانستان المپیک کمیټۍ سره یوه غونډه ونیوله تر څو د خپل رول باره کې ځان ډاډه کړي او د ملي لوبډلې لپاره نور څه کول دي. هغې غوښتل چې دا هر څه زر وشي تر څو هغه وکولای شي چې له هېواد څخه غوره لوبغاړي راټول کړي. د هرې لوبې ازمایښتي بهیر د المپیک کمیټې اجازې پرته نه تر سره کیږي. کمیټې د هغې د ازمایښتي بهیر وړاندیز ونه مانه. د دې وخت غونډه ډیره ښه نه وه. مولوي قلم الدین ددې کمیټۍ مشر ټاکل شوی وو چې الله داد یې مخکې نوم هم نه اوریدلی. هغې الله داد ته وویل، " سږ کال د المپیک کمیټه د ۱۹۹۶ کال المپیک ته دوه لوبغاړې امریکا ته لیږلي ول. هر چا فکر کاوه چې دا به یوه ستره موقع وي خو سوک وهونکی محمد جاوید امان د سیالۍ مهالویش څخه وروسته ورغی او منډه وهونکی عبدالبصیر واثقي په سیالۍ کې د ټولو نه شاته پاتې وو. هغوی دواړو افغانستان وشرموه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې وخت ضايع کونکي دي او همدارنګه د دين اصولو پر ضد دي. نو مونږ پرې بنديزونه لګولي. ښځې هيڅ نه شي کولای چې په لوبو کې ګډون وکړي. د کابل ګولف کلب بايد وتړل شي او په ملي لوبه بزکشي هم بنديز ولګيده. يواځې فوټبال، بوکسنګ او والي بال مذهب له لحاظه منونکي دي. هغوی ته به هم محدوده اجازه ورکړل شي. د المپيک کميټه باور لري چې دوی ډير اړينې موخې لري. مونږ بايد الله ج او طالبان خوشاله وساتو نه بايد لوبو کې دومره ورننوځو."

الله داد وارخطا شو،" خو د المپيک کميټې ماته ويلي وو چې زه کولای شم د افغان ملي کرکټ لوبډله جوړه کړم او زه د کميټې ځينو غړو په مرسته د افغان کرکټ فيډريشن هم جوړوم. تاسو ولې خپلې خبرې نه واوښتې؟ ايا ته هم د طالبانو غړی يې؟"

" هو. زه د طالبانو مشر يم، او د مخکيني مشر پر ځای ټاکل شوی يم. هيڅ فرق نه کوي چې تاته مخکې څه ويل شوي. دی کميټه کې بدلون راغلی. مونږ تاته د کرکټ لوبډلې يا فيډريشن جوړولو اجازه نه درکوو."مولوي قلم الدين په تيز غږ وويل.

الله داد لکه بې خوده شو. طالبانو د افغانستان المپيک کميټه هم په لاس کې اخيستې بلکې هغوی په هر ځای لاس بري ول. الله داد دا رد نه شو منلای خو بيا هم د افراطي ډلې له ويرې نه يې څه نه شو ويلای. کابل ته راتګ سره يې مخکې هم خپل ځان په خطر کې اچولی وو خو هغه ودريدونکې نه وو. هغې داسې فکر کاوه چې د طالبانو اجازې پرته به ازمايښتي لوبې وکړي.

اخر د يو کال پلان او تياری وروسته په ۱۹۹۸ کال کې الله داد په دې وتوانيد چې د افغان کرکټ ملي لوبډله رسمي اعلان کړي.په هاغه وخت کې لس افغان کرکټ لوبغاړي ول. يواځې هغه لوبغاړي ول چې لنډ وخت کې د پاکستان کمپونو نه راغلي ول ځکه نور هيڅوک په دې لوبه نه

پوهيدل. کرکټ افغانی لوبه هم نه وه او د تمرين لپاره اسانتياوی هم نه وې.

د افغان ملي کرکټ لوبډلې لپاره تمريناتي لوبې د کابل په شمالي برخه کې د وزير اکبر خان سيمه کې کېدې. زياتره خارجي سفارتونه لکه د امريکا او کاناډا سفارتونه په دې سيمه کې شتون لري. د طالبانو له کبله زياتره سفارتونه تړل شوي ول. کوم ځای کې چې دوی تمريناتي لوبې کولې د غر په لمن کې کانکريټي ميدان وو. دا ځای په کابل په ټولو کې پراخه او غټ ځای وو.

هيڅ يو لوبغاړي الله داد ته خپله وړتيا ونه ښودلې شوه. وړاندې تر دې چې دوی لوبه شروع کړي له لرې څخه پايکپې موټرې د وزير اکبر خان په لور راروان وو. الله داد وسله وال ډارونکي سړي د اوږدو ږيرو او تورو پګړيو سره په موټرو کې ناست ول، وليدل. په دې کې هيڅ شک نه وو چې دا د طالبانو غړي دي. هغوی موټر د ميدان منځ کې ودراوه، له موټرو يې راټوپ کړل، ټوپکې يې لاسونو کې نيولې او خوځولې،

" بسم الله! دا خارجې لوبه چې تاسو کوئ، افغانستان کې بنده ده"

الله داد غوښتل چې د طالبانو غړي له مخې لرې کړي،" مونږ يواځې کرکټ کوو. دا خو د افغان ملي لوبډلې لپاره تمريناتي لوبې دي."

په سړو يې اثر ونه کړ. هغوی کرکټ کونکو ته وکتل.

" که بيا مو يو له تاسو څخه دا لوبه کرکټ ده که هر څه نوميږي، وليده چې تاسو يې کوئ نو نيول کيږئ به."

هغوی تر هغه ولاړ ول چې ټولو دا ځای پريښود او بيرته خپلو موټرو ته وختل او له موټر څخه يې يواځې شين لوګی پريښود. دا داسې لوګی وو چې په ورځ کې به پکې هم سړی ورکيده. الله داد ځمکې ته لغته ورکړه او له ځان سره يې قسمونه خوړل. دوړی راپورته کيږي. هغه اوس هيڅ نه پوهيده چې څه وکړي. هغې دومره غوښتل چې غوره لوبغاړو لپاره تمريناتي لوبې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولو ناهیلیو سره، الله داد د المپیک کمیټې مشر مولوي قلم الدین او نورو طالب مشرانو سره مخامخ خبرې وکړې تر څو هغوی قانع کړي چې کرکټ یوه ښه لوبه ده او دوی ته یواځې د تمریناتي لوبو اجازه ورکړي. خو له بده مرغه طالبان د خپلې خبرې وانه ووښتل. هر یو طالب الله داد ته د غیر مذهبي لوبې اخطارونه ورکړي ول. مولوي قلم الدین، الله داد ته ویلي ول چې بیا د کرکټ نوم وا نه خلي.

الله داد به همدا پوښتنه کوله چې کرکټ څنګه د والیبال، فوټ بال او بوکسنګ څخه بیل دی ځکه دې درې لوبو ته طالبانو اجازه ورکړې وه. او په دې سر بیره کرکټ د افغانانو بیخ ته رسیدلی وو. کرکټ د توپ ډنډې په نوم پېژندل کېده. توپ ډنډه په پراخه کچه کېده خو افغانان پکې تکړه هم ول. مطلب دا چې افغانان به کرکټ کې هم ښه وي. طالب مشرانو دا هم ویلي ول که الله داد همداسې د خلکو مخکې کرکټ کوي نو ښه به ورته نه وي.

لوبې یواځینی شی نه وو چې طالبانو پرې بندیز لګولی وو بلکې دې افراطي ډلې د ماشومانو لوبو سامان، هنر، ټولنیز راجمع کېدل، سندرې، تلویزیون او انټرنټ باندې هم بندیزونه لګولي ول. ښځو ته اجازه نه وه چې ښوونځي ته لاړې شي یا کار وکړي او یا هم د خلکو په مخکې په تیز غږ خبرې وکړي. او که هر چا به دې قوانینو څخه سرغړونه کوله نو هغوی به نیول کېدل، سنګسار کېدل او یا وژل کېدل. د افغانانو ارام او سوله ایز روحونه یې د طالبانو وحشي قانونونو له کبله د وحشت په لور روان ول. انسانان د محیط تاثیر لاندې اغیزمن کېدای شي او هماغه طبیعت خپلولای شي.

هر څومره چې الله داد کابل کې پاتې کېده په هماغه اندازه ناهیلی کېده. وحشت په لوبه کې هم ننوتې وو. د جمعې په ورځ به هم طالبانو سرغړونکي د غازي سټېډيم ته راوستل او د زرګونه خلکو مخکې به یې جزا ورکوله. په افغانستان کې غازي سټېډيم د فوټبال لوبې میدان دی. دا مېدان هم د هغه لږو اسانتیاوو له جملې څخه وو چې پکې واښه هم نه ول او ددې

میدان د ښو راشنه کېدو باره کې دا افواهات هم ول چې په دې میدان کې ډېرې وینې توی شوي دي. دا میدان د لوبو څخه ډېر د سزا ورکولو لپاره استعمالیده که نا د الله داد لپاره دا ښه ځای وو چې باید تمریناتي لوبې یې پکې کړې وی.

یوه جمعې ورځ وه چې الله داد ولیده چې طالبانو یو څو سرغړونکو ته سزا ورکوي. که چیرته دلته د وحشت نړیواله سیالي کېده نو دوی به پکې لمړی مقام ګټه. په زرګونه ماشومان، هلکان او ځوانانو دې سټېډيم ته سزا لیدلو لپاره راتلل. هغوی به هلته ناست ول او کیسې به یې کولې. د اونۍ سزا به دوی لپاره یو ټولنیزه ساعت تیري وه ځکه دوی پکې یو بل لیدل.

ښځې په کورونو کې ساتل شوې وې. هغوی به په تورو حجابونو یا بورقو او یا اوږدو کالیو کې ځانونه د سر څخه تر پښو پټ کړي ول. که چیرته به ددوی لږ ځای هم ښکاره شو نو طالبانو به دخلکو په مخکې وهلې. طالبان ملیشې به پیکپو موټرو کې د کلاشینکوفونو سره د شاته سیټونو څخه راټوپ کړل، موټرې به یې د میدان منځ کې ودرولې.

هغوی دوه بوجۍ ګانې د پیکپو شاته ځای نه راخطا کړې. ټول یو بل سره لګیا ول. په دې بوجۍ ګانو کې به څه وي؟

" مړي به وي!" یو ماشوم وویل.

" نا انسانانو ګوتې به وي!" یو بل ورته وویل.

ددوی دواړو خبره سمه نه وه. طالبانو په بوجۍ ګانو کې درمل بار کړي ول چې په تیره اونۍ کې یې راټول کړي ول. خلکو ته یې خوند ورنکړ ځکه هغوی فکر کاوه چې یو څه حیرانونکي به وي او طالبانو هم نه غوښتل چې خپل ننداره چیان خپه کړي.

یو کس یوه بوشکه راواخیسته او په درملو یې وشیندله. دا پیټرول ول. یو بل کس ورته اور ورکړ. دواړو کسانو په خوښۍ اور ته کتل.

" الله اکبر!" هغوی دا چغې وهلې او بره اسمان ته یې کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظامیانو ننداره چیان هڅول چې هغوی ورسره هم چغې ووهي. دا ددوی ریښتونې لوبه وه او دا ددوی ریښتونې ساعت تیري وه. کله چې دا مواد په بشپړه توګه وسوځېدل نو د موټر دروازې یې خلاصې کړې او درې کسان، یو یو یې د ګریوانه نیول او د موټر څخه راغورځول. ټول ننداره چیان غلي شول. د طالبانو یو خطیب په لاوډ سپیکر کې خبرې شروع کړې،

" دا هغه کسان دي چې دلته مو نن د جزا لپاره راوستي دي. لمړنۍ میرمن به ۱۰۰ دورې ووهل شي ځکه دا یوه کس سره ولاړه وه چې دهغې خپلوان نه وو. دا هم یو قسم زنا ده. دا ښځه واده شوې نده نو دې ته به ښښنه وشي. که چیرته دا واده شوې وه نو شریعت قانون پر اساس به مو دا ښځه د مرګ شیبې پورې سنګسار کړې وه."

ننداره چیانو کې یو څو ځوانانو ویل چې دا ښځه سهیلا نومیده. دا افوا په ثانیو کې خپره شوه. ټولو غوښتل چې سهیلا کوم سړي سره په خبرو نیول شوې وه. د طالبانو خطیب په بې پروایۍ خبرې کولې.

"او دې دوه سړیو په کابل کې د یو کور نه غلا کړې وه. مونږ ټول پوهیږو چې غلا یوه غټه ګناه ده. نو ددې دواړو لاسونه به پرې کیږي. دوی به تر عمره ونه توانیږي چې بیا غلا وکړي."

طالبانو لمړی سهیلا له موټر نه په بې رحمۍ راښکته کړه، هغه په بې وسۍ په ځمکه پریوته. سهیلا په مشکله په خپلو پښو ودریده او هڅه یې کوله چې تر ډیره ودریږي. د هغې لاسونه په شا پورې تړل شوي ول تر څو بیرته ونه جنګیږي. د هغې مخ اوس هم په چادري کې پټ وو. ټولو ننداره چیانو ته مالومیده چې هغه یوه نرۍ ښځه وه.

کله چې سهیلا د سزا ځای ته ورسیده، نظامیانو هغه په ګونډو کړه. هغې هڅه کوله چې یو څه مبارزه وکړي خو هغه زر پوه شوه چې هیڅ ګټه نه لري. یو پهلوان طالب یو پیړ کمربند له کومه پیدا کړی وو. هغې په سهیلا باندې په خپل زور ګوزار وکړ. کمربند به د سهیلا نرۍ ملا نه تاو شو او په بدن کې به یې یوه څریکه تیره شوه. سهیلا ژړل. څو نور طالبان ترې

خواوشا ولاړ تر څو د ګوزارونو شمیر وساتي. هغوی غوښتل چې ننداره چیان هم ورسره په چغه ګوزارونه وشماري. هغوی ته تر سلو شمیر هم ګران ښکاریده خو دې ته یې پام نه کاوه چې په سهیلا به څنګه تیریږي. ځینو به هاخوا دیخوا کتل. په پای کې پهلوان طالب بس کړل او کمربند چې څنګه راپیدا شوی وو هغومره زر ورک شو. هغه له ځایه نه شوه پاڅېدې، کیدای شي بې هوښه وي خو هیڅ فرق یې نه کاوه.

هیڅا ونه کتل چې سهیلا ژوندۍ ده که مړه شوې. طالبانو هغه په ځای پریښوده او د موټر په لور لاړل تر څو دوه نور سرغړونکي راولي. دواړه کسان یې د ګریوانونو نه نیولي او د سزا ځای یانې چیرته چې سهیلا پرته ده، راوستل. د دواړو سړیو مخونه پټ ول. ننداره چیان یو ځل بیا غلي شول. درې ډاکټران راغلل او دواړو ته یې د بیهوښۍ ستنې ووهلې. هغوی دواړه د شا په طرف د سهیلا سره خوا کې وغورځېدل، ډاکټرانو د هغوی ښي لاسونه د جراحۍ په چړې وریږې کړل.

طالب خطیب یو لاس چې همدا اوس پرې شوی و د منځنۍ ګوتې نه ونیو او په هوا کې یې ونیو چې ټول یې وګوري. هغې یو ځل بیا لاوډسپیکر کې خبرې شروع کړې خو دا ځل په مسکا...

" ددې نه پند واخلئ. که چا دا ګناه وکړه نو دا به یې انجام وي. تاسو باید د خپل پند لپاره دا سزا وګورئ، ددې لپاره نه چې ټولنیز شئ یا مو ساعت تیر شي."

کله چې د طالبانو کار وشو نو بیرته د خپلو موټرونو په لور روان شول. هغوی په بیړه پرې شوي لاسونه هملته په میدان کې خښ کړل او روان شول. هغوی لا د میدان څخه وتلي نه ول چې ننداره چیانو د میدان په لور منډې کړې تر څو سړي او سهیلا له نږدې وګوري.

د افغان فوټبال لوبډله میدان ته تمرین لپاره راغله خو خلکو د بې هوښه کسانو سره د خبرو کولو هڅه کوله. شل دقیقې وروسته په همدې میدان کې د فوټبال لوبه پیلیدونکې وه. سهیلا او دوه سړي باید له دې ځای څخه لرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړای شوي ول. الله داد له حیرانۍ څخه هک پک ولاړ وو. هغې باور نه راتلو چې هغې څه ولیدل. د کرکټ لپاره اخري هیله یې هم د خاورو سره خاورې شوه.

له بده مرغه افغانستان داسې یو ځای جوړ شوی وو. طالبانو د شوروي اتحاد وتلو وروسته حالات کابو کړل خو وحشت تر دې اندازې رسیدلی وو. یو ځلې یو ښځې خپل ناروغ ماشوم د روغتون په لور په منډه روان کړی وو. طالبانو پرې ورغبر کړ چې ودریږه، هغې قانون مات کړی وو او له کوره راوتلې وه. ښځه په دې ډاریده که هغوی ته تر څو وایي چې ماشوم یې که ډیر پاتې شي نو مړ کیږي نو ډیر وخت به تیر شي. هغه ونه دریده. دا یې غټه غلطي وه. طالبانو هغه په ډزو وویشته.

د طالبانو په وخت کې انسان ته په دومره سپکه سترګه کتل ددې لامل شو چې نړیوالې اړیکې ورسره خرابې شوې. ملګري ملتونو د طالبانو حکومت په رسمیت نه پیژندنه ځکه هغوی ټول بشري حقوق تر پښو لاندې کړي ول. پاکستان، سعودي عربستان او متحده عربي اماراتو د طالبانو حکومت څخه دفاع کوله.

طالبانو غوښتل چې د نړیوالې ټولنې پاملرنه ځانته راواړوي او کرکټ هم هغه لوبه ده چې د نړۍ شتمن هېوادونه یې کوي.

دې افراطي ډلې پرېکړه وکړه چې دا تیوري وازمایي. په ۲۰۰۰ کال کې طالب مشرانو کرکټ کولو ته اجازه ورکړه. دې ډلې غوښتل چې نړیوالو ته وښایي چې دوی مخ پر وړاندې روان دي. په حقیقت کې د استبدادي مشرۍ څخه د ډیموکراتۍ مشرۍ ته اووښتل هم پیچلې کار دی او طالبانو غوښتل چې نړیوالو ته دا وښایي.

الله داد نوري او د کرکټ نور لوبغاړي ډیر خوشاله شول. له دې وروسته به د افغان ملي کرکټ لوبډله رامنځته شي. طالبانو یو ځل بیا د افغان کرکټ فیډریشن وټاکه، د المپیک په کمیټه بیا کتنه وشوه او الله داد ته یې د ښه راتلونکي هیله وښوده. هر څه د پخوا په څیر عادي شول. الله داد یو ځل بیا

د کرکټ ملي لوبډلې مشري په غاړه واخسته. د المپیک کمیټې غړو هم د افغان کرکټ فیډریشن ملاتړ اعلان کړ. او له دې وروسته یې د طالبانو سرچینو څخه ګټه هم اخستلای شوه.

پاکستان کې مهاجر هم خبر شول چې طالبانو خپل کړنلارو کې بدلون راوستی دی. هغوی نه پوهیدل چې طالبان څنګه ۱۸۰ درجې په بل لور روان شول خو په دې پوهیدل چې هېواد ته ستنیدلو طلایي موقع ده.

دا هم ښکاره وه چې دولت په بشپړه توګه د کنټرول لاندې دی. د افغان کرکټ کلب لوبډلې زیاتره غړي لکه سمیع الله شینواری. اعظم خان، رییس احمدزی، کریم صادق او رقیب یې تاج ملک هم له خپلو کورنیو سره کابل ته ستانه شول. محمد نبی او حمید حسن یواځیني لوبغاړي ول چې هملته پاتې شول. الله داد کابل کې د تاج په لیدو بیا ناکراره شو. د دوی دواړو تر منځ هیڅ بدلون نه وو راغلی.

" الله داده! زه دې یادیدم؟"

" نا! ستا غوندې نه یم، زه د ملي لوبډلې جوړولو کې بوخت وم." الله داد ځواب ورکړ.

تاج به ډیر وخته کابل ته راغلی وو که مور او پلار یې ورته اجازه ورکړې وای." لوبډله کې څه پر مختګ شوی؟"

" ډیر زیات" تاج ته یې غلط مالومات ورکړل. هغې نه غوښتل چې تاج ته ووایي چې لوبډله همدا اوس د طالبانو له خوا رسمي شوې ده.

" ښه! زه ډیر خوشاله شوم. او په څومره وخت کې به نړیوال جام ته لار پیدا کړي؟"

تاج ډیرې پوښتنې کولې. الله داد به ورته لنډ ځوابونه ورکول تر څو د هغې خوله بنده کړي. " ډیر وخت به نه نیسي. مونږ به نړیوال جام ته ډیر زر لاره پیدا کړو."

" نو بیا مونږ کولای شو په نړۍ کې د افغانستان بیرغ پورته کړو!" تاج ناڅاپه نور هم جدي شو، " زه غواړم تا سره د ملي لوبډلې د لا پرمختګ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرسته وکړم. مونږ خو کچه ګړۍ کې يو بل سره وران وو، خو که مونږ يو ځای کار وکړو نو مونږ لوبډلې ته بريا راوړلې شو. پاکستان کې خو مونږ کوچني وو.

ډير وخت تير شو. مونږ اوس ۲۳ کلن يو، او مونږ ډير څه زده کړي. مونږ بايد له دې وروسته سره دښمني ونه کړو. مونږ دواړه يوه غوښتنه لرو او هغه دا چې افغانان هم سوله خوښونکي خلک دي، تاوتريخوالی پای ته رسيدلی."

الله داد داسې ښودله چې د تاج وړانديز ورته هيڅ ارزښت نه ورکوي،" همم، فکر نه کوم. د افغان کرکټ فيډريشن چې ما پيل کړی، مرستې ته اړتيا ولري."

تاج ټينګار وکړ،" فيډريشن څه کړي تر اوسه؟"

" د افغان کرکټ فيډريشن د ملي لوبډلې څخه پورته دی. مونږ لوبغاړو ته پيسې ورکوو، لوبې برابروو او د لوبډلې هر رنګه اړتياوې په نظر کې نيسو،" الله داد تشريح ورکړه.

" زه د افغان کرکټ فيډريشن کې هيڅ کومې رتبې ته اړتيا نه لرم. کېدای شي زه د لوبډلې سره مرسته وکولای شم،" تاج وويل.

" زه د لوبډلې لوبډلمشر هم يم . خو مونږ د لوبډلې لپاره د يو کوچ په لټه کې يو." الله داد په ډاګه کړه.

" او زه د کچه ګړۍ وخت نه د کوچينګ تجربه لرم!" تاج ورزياته کړه.

" مونږ د يو تکړه کوچ په لټه کې يو او له بده مرغه ته يو کمزوری مشر وې."

تاج دفاع کوله " په کابل کې بل هيڅوک نشته چې لوبډلې ته لارښوونه وکړي. زه به يې وکړم. دا زما خوب دی چې د افغانستان کرکټ ملي لوبډله نړيوال جام پورې ورسوم. مونږ دواړه بايد په يو ځای کار وکړو.که زه ناکام شوم نو ته هسې هم د افغان کرکټ فيډريشن مشر يې نو زما په پر ځای بل څوک راوله."

الله داد مغروره مسکا وکړه. هغې د قدرت احستلو څخه خوند اخسته." سمه ده. ته د افغانستان کرکټ ملي لوبډلې کوچ کيدای شې. زه به دې له نږدې څارم. که لږه ستونزه مې درکې وکتله نو وباسم دې."

تاج او الله داد دواړو بايد ډير کوښښ کړی وای تر څو يو ځای پاتې وای. دوی اوس هم يو بل سره جوړ نه ول خو خلکو ته يې داسې نه ښودل. هغوی دواړو په يو ځای اوس ملي لوبډله پر مخ بيوله. ددوی دواړو موخه دا وه چې کرکټ سختو پړاونو ته يانې نړيوال جام ته روان دی. نور بايد ساعت تير نه کړي.

طالبانو بيا هم په کرکټ ډير څه اجباري کړل. لمړی دا چې د لوبې په وخت کې بايد ټول لوبغاړي کميس پرتوګ واغوندي. دوهم دا چې لوبغاړي نه شي کولی چې په هيڅ صورت ږيره وخروي. طالبانو دا قانون و چې ټول سړي بايد ږيرې پريږدي او کرکټ لوبغاړي پکې هيڅ اثتثنا نه دي. دريم دا چې ننداره چيان نه شي کولای د خوښۍ پر وخت چکې يا چغې ووهي. د لوبغاړو تشويق لپاره يواځې الله اکبر ويلی شي. ننداره چيانو لپاره دا قانون د هرې لوبې لپاره په ټول افغانستان کې عملي کيدونکی وو. څلورم دا چې د کرکټ لوبه بايد د پنځه وخته لمانځه وخت کې ودرول شي. او د ټولو وروستی بنديز دا چې ښځې نه شي کولای په کرکټ کې ګډون وکړي.

تر ۲۰۰۱ کال پورې کرکټ افغانستان کې مشهور شو. الله داد، تاج ته امر وکړ چې ازمايښتي لوبې کابل کې برابرې کړي. د تمريناتي لوبو يې دا دوهم ځل وو. الله داد او تاج بايد د ملي لوبډلې لپاره چې څومره زر کېدل تکړه لوبغاړي پيدا کړي. د کرکټ عامول تر نيمايي رسيدلي خو بيا هم د فوټبال، والي بال يا بوکسنګ غوندې مشهور نه وو. دا درې لوبې له ډير وخت راهيسې دلته رواج وې.

طالبانو الله داد او دهغې ملګري پريښودل چې د کرکټ برخه کې خپلو ستونزو ته خپله لاره پيدا کړي. هغوی ورته د کرکټ لپاره اسباب يا نورې اسانتياوې هم برابرې نه کړې. تاج هم هماغه ځای کې ازمايښتي لوبې پيل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې کله چې په لمړي ځل الله داد کولې او بیا د طالبانو لخوا پرې لوبه خرابه شوه، هماغه د وزیر اکبر خان غونډۍ لاندې کانکریټي ځمکه.

تر ټولو ستونزمن کار دا وو چې کرکټ باید د طالبانو سرچپه قانون چوکاټ کې شوی وای. دې ډلې په دې هیڅ فکر ونه کړ چې دوی څنګه قوانین وضع کوي. تاج لپاره ډیره ستونزمنه وه چې دا هر څه بیلانس کې وساتي. په تمریناتو کې به تاج د لوبغاړو ازموینه کې دومره ژور لاړ چې د پنځه وخته لمونځ لپاره یې دمه هېره شوه. طالبانو، لوبغاړي له نږدې څارل، د مونځ وخت رارسیدو کې به چې ونه دریدل نو پنځه دقیقو کې طالبان په خپل پیکپو موټرو کې راورسیدل. طالبانو کانکریټي میدان محاصره کړ، موټرو ته یې اکسیلیټر ورکړ تر څو هغوی وډار کړي. یو طالب د موټر سر نه لاوډسپیکر کې غږیده،

" بسم الله! تاسو ټولو د لمونځ وخت پریښود، تاسو ته به ددې عمل سزا درکړل شي."

کریم، رییس په څنګل ووهه،

" زما خو نه یادیږي چې دلته کرکټ د کچه ګړۍ غونډې وي. زما متې خو هلته تر ټولو ډارونکي شیان ول." یو طالب خپله کلاشینکوفه په هوا کې وډزوله." غلي شئ!" د کرکټ تمریناتي لوبې یواځې په نوم وې. تاج چې په ځان یې پوره ډاډ درلود، هم له ویرې لړزیده. ځیني لوبغاړي په ژړا شول. او ځیني ددوی په لیدو له دې ځایه وتښتیدل. هغوی نه غوښتل چې د طالبانو سختې سزا سره مخ شي. لمونځ نه کول یوه تیروتنه وه. طالبانو دوه لوبغاړي ونیول او بند ته یې وغورځول. د جزا په څېر یې ددوی سرونه وخرول. راتلونکې اونۍ پورې دواړه لوبغاړي وربړول شول. طالبانو د نمونې لپاره ددې دوه لوبغاړو سرونه هم وخیرول.

الله داد چې ددې واقعې نه خبر شو نو ډېر خفه شو. هغه خو د مخکې نه هم تاج ته په غوسه وو،

" تاجه! دوه کاله وروسته طالبانو مونږ ته د لوبې اجازه راکړې ده. زه باید تا همدا اوس بدل کړم. ته خپل قانونونه نشې جوړولای. دا قانون تا لپاره نه شي بدلېدای."

" زه ښښنه غواړم. ما نه غلطي وشوه. ما وبښه!" تاج ورته وویل.

" ته د ملي لوبډلې کوچ یې. ته باید د طالبانو قانون څخه خبر شې. ځه لاړ شه او بل تمریني لوبه برابره کړه. او که تا نورې تیروتنې وکړې نو بیا دې لرې کوم." الله داد ورته اخطار ورکړی وو.

الله داد په ریښتیا د افغان کرکټ فیډریشن مشرۍ رتبې نه ډیره ګټه اخسته. تاج په داسې خبرو یا اخطارونو نه خفه کېده ځکه د هغې یواځینۍ هیله د افغانستان کرکټ لوبډله نړیوال جام ته رسول ول. هغې د دریم ځل لپاره تمریني لوبې مهالویش وټاکه خو داځلې د ډیر احتیاط سره. له نیکه مرغه دریم ځل تمریني لوبه په بریالیتوب وشوه. د افغان کرکټ کلب لوبغاړي لکه الله داد، تاج، کریم، رییس، اعظم خان، سمیع الله شینواري او نور نوي لوبغاړي د افغان ملي کرکټ لوبډلې ته راننوتل.

یو بله ستونزه چې لوبغاړي ورسره مخ ول، هغه دا چې دوی باید ږیرې پرېښې وای. سرو ته د ږیرې خریلو اجازه نه وه نو د ګرمۍ په موسم کې به ورسره ډیر په عذاب ول. ټولو لوبغاړو له دې څخه شکایت کوه.

" مونږ باید ږیرې پریږدو نو؟"

بالکل به یې پریږدي. تاج هم د طالبانو د قانون ماتولو څخه خبر وو. هغه په خپله ږیره شرمیده او ټوکې به یې ورپسې جوړولې او لوبغاړو به هم ورپسې خندل.

" زه غواړم خپل اتل وګورم، شین وارن (د استرالیا لوبډلې تکړه توپ اچونکې دی چې په ۲۰۰٦ کال کې یې لوبه پریښې)، د غټې ږیرې سره به څنګه توپ اچونه کوو."

په حقیقت کې یواځې تاج له ږیرې تنګ نه وو بلکې نور ټول ترې همداسې په تنګ راغلي ول خو هیڅ یې نه شول کولای. د وخت په تیریدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره چې طالبانو غوښتل نړیوالې ټولنې پاملرنه ځانته راواړوي نو د کرکټ معیارونه یې یو څه اسانه کړل. ډېره خریلو اجازه ورکړل شوه. طالبانو په بهر کې هم د ملي لوبډلې لپاره لوبې برابرول پیل کړل. په تخنیکي ډول که ووایو نو الله داد او دهغې فیډریشن لوبې برابرولې. د طالبانو له لورې دا یو ښه کمپاین ګڼل کېده. که چیرته به کوم هېواد د طالبانو دولت په رسمیت نه پیژنده نو طالبانو به هماغه دولت سره د کرکټ لوبې کولو اراده وکړه. ځکه کرکټ په نړۍ کې دویمه ستره لوبه ده نو هر هېواد هرومرو یوه لوبډله لري. د طالبانو دې پالیسۍ د نړیوالو اړیکو کې ښه رول ولوباوه.

په هر حال که طالبان د کرکټ ملي لوبډلې څخه ګټه پورته کوي او نړیوالو سره لوبې کوي نو باید د نړیوال کرکټ کاونسل غړیتوب یې هم اخستې وای. کرکټ کاونسل د ټولې نړۍ کرکټ اداره کولو مسولیت لري، لکه نړیوال کرکټ لیګ. طالبانو د افغان کرکټ ملي لوبډلې پر ځای ډېره هڅه وکړه چې د نړیوال کرکټ کاونسل غړیتوب تر لاسه کړي. ډېر کوښښ یې وکړ او په پایله کې یې هغه څه چې غوښتل تر لاسه کړل.

د ۲۰۰۱ کال جولایي په میاشت کې د افغانستان کرکټ ملي لوبډله د نړیوال کرکټ کاونسل غړې شوه. د کرکټ نشراتو ایډیټر ویسډن اوریدلي ول چې په کابل کې د کرکټ ټورنمنټونه او تمرینونه کیږي. هغه هیڅ خبر نه وو چې افغانستان کې هم کرکټ لوبه کیږي، د ملي لوبډلې جوړیدل خو لا پریږده. هغې د نړیوال کرکټ کاونسل درخواست د افغان کرکټ فیډریشن ته یو فارم ولیږه.

دا ایډیټر هیڅ خبر نه وو چې د افغان کرکټ فیډریشن مشر څوک دی. الله داد د اړیکې شمیره هم نه وه ورکړې. ددې پر ځای چې هغه الله داد سره په نیغه توګه اړیکه ونیسي. ایډیټر سریلنکا ته غوښتنلیک ولیږه چې څنګه افغانستان سره اړیکه ونیسي. سرې لنکا رسمي غوښتنلیک د متحده عربي اماراتو سفیر ته ولیږه. د متحده عربي اماراتو یو ډیپلوماټ هغه اسناد پاکستاني سفیر ته ورکړل او هغوی بیا طالبانو ته ورسول.

تاج او الله داد ډېر خوشاله ول ځکه د نړیوال کرکټ کاونسل لخوا ورته غوښتنلیک رالیږل شوی و که څه هم دومره مهم نه وو، افغان لوبډلې لا تر اوسه قبولي نه وه اخستې. الله داد غوښتنلیک فارم د طالبانو په مخ کې ډک کړ او بیرته یې په هماغه لاره ولیږه په کومه چې راغلی و. درې اونۍ وروسته نړیوال کرکټ کاونسل افغانستان په خپل غړیتوب کې ومانه. لکه څرنګه چې افغانستان د نړیوال کرکټ کاونسل نوی غړی وو نو هغوی ورته د کرکټ یو څه اړین اسباب هم راولیږل.

د ۲۰۰۱ کال سپټمبر میاشت پورې طالبانو نور کوښښ هم وکړ چې د کرکټ له لارې نړیوالې اړیکې جوړې کړي. طالبانو یواځې ددې باره کې فکر کاوه. یوه ورځ سپټمبر میاشت کې طالب مشرانو الله داد او تاج ته وویل چې خپل تکړه لوبغاړي تیار کړي. د افغانستان کرکټ لوبډله به د قاید اعظم په نوم ټورنمنټ کې سیالي کوي. دا د افغانان کرکټ لوبډلې لپاره ښه تمرین وو چې په پاکستان کې کېده. تاج د لوبې لپاره ۱٦ لوبغاړي غوره کړل.

الله داد او تاج پوهیدل چې طالبانو باید د کرکټ باره کې خپلو نورو قوانینو باندې بیا کتنه وکړي تر څو یې لوبغاړي په نړیوالو سیالیو کې ولوبیږي. دوی دواړه د لومړي ځل لپاره په یو شي سره همغږي ول. په نړیوالو لوبو کې سپین رنګه کالي استعمالیږي. خو دې وخت کې کالي رنګارنګ وي خو پخوا داسې نه ول. تر ټولو مهم بدلون چې د افغان لوبغاړو لپاره وو هغه دا چې د کمیس پرتوګ پر ځای باید د لوبې کالي واغوندي. الله داد او تاج طالب مشرانو سره شپږ ساعتونه بحث وکړ تر څو هغوی قانع کړي چې کمیس پرتوګ پر ځای سپینه دریشي واچوي.

" مونږ کمیس پرتوګ ته ډېر درناوی لرو. خو نړیوالو لوبو کې کمیس پرتوګ اغوستل ښه نه ده." تاج هغوی قانع کول غوښتل خو هغه نه پوهیده چې هغه ځانته کار ګوري.

الله داد، تاج ته د سترګو کونج کې بد وکتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب مشران سره وغوريدل،" ته دا ويل غواړې چې کميس پرتوګ د کرکټ لپاره سم کالي نه دي؟"

الله داد غوښتل چې اوضاع بيرته عادي کړي. ښه خبره دا وه چې هغه د افغان کرکټ فيډريشن مشر وو.

" نا نا، کميس پرتوګ د لوبې لپاره ډير ښه کالي دي. خو په ډيره ښښه، چې هره لوبډله په نړيوالو لوبو کې سپين کالي اغوندي. دا د هغوی قانون دی."

طالب مشرانو سره هغه نه ول،" مونږ يواځې خپل قانون منو."

په همدې ترتيب د څو ساعتونو لپاره دا بحث ښکته پورته لاړ. په پای کې طالبان تسليم شول، هغوی ته يې اجازه ورکړه چې ټورنمنټ ته په سپينه دريشی کې لاړ شي. هر څومره چې افغان لوبغاړي ښه ښکاره شي په همغه اندازه به د طالبانو ښه وويل شي. تاج او الله داد ډير خوشاله ول ځکه دوی ته يې د سپينو دريشو اغوستلو اجازه ورکړل شوه.

د قايد اعظم ټورنمنټ لپاره هر څه برابر شول. طالبانو د دريو اونيو لپاره ملي لوبغاړي پاکستان ته وليږل. دا ټورنمنټ ډير مهم و، لوبغاړي به نړيوالو لوبو سره بلد شي او طالبان به نړيوالو ته خپل حکومت وښايي. تاج به هره ورځ د خپلو لوبغاړو سره خپلمنځي لوبې کولې تر څو هغوی ډير تمرين وکړي. د افغان کرکټ لوبو د رسنی له لارې د ټولې نړۍ سترګې ځانته راواړولې، همدغه شان څنګه چې طالبانو غوښتل. هيڅ خبريال په دې باور نه کاوه چې د طالبانو حکومت کې دې افغانستان کرکټ لوبډله ولري. هغوی په دې هر څه باور نه راتلو. د ۲۰۰۱ کال اکتوبر مياشت کې د افغان ۱۶ کسيزه لوبډله د قايد اعظم ټورنمنټ ته ورغله. دا لوبه د پاکستان پلازمينه اسلام اباد کې د نوښار ولايت لوبډلې سره واچول شوه. له بده مرغه تاج ددې موقع تر لاسه نه کړه چې په ټول ټورنمنټ کې د افغان لوبډلې مشري وکړي.د کرکټ کوچ دنده د لوبې څخه څو ورځې يا ساعتونه وړاندې وي او د لوبې په دوران کې ډير مسوليت لوبډلمشر په غاړه لري. نو ځکه تاج نه

شول کولای چې لوبډله په نيغه توګه اداره کړي. تاج دا خبره له ذهن څخه ويستلې وه چې اوس لوبډلمشر الله داد دی، او له دې سره هغه د افغان کرکټ فيډريشن مشري هم په غاړه لري.

که څه هم تاج د افغان کرکټ لوبډلې کوچ و خو هغې غوښتل چې مشري هم هغه پر غاړه ولري. د تاج او الله داد ترمنځ دښمني به هيڅکله له مينځه لاړه نه شي. تر کومه چې الله داد د لوبې لوبډلمشر وي نو تاج به د هغې خبره مني. د کابل څخه جلال اباد هوايي ميدان پورې د بس مزل کې الله داد او تاج يو بل سره يوه خبره هم ونه کړه. نور لوبغاړي په سپينو دريشو کې ناست ول. ځينو لوبغاړو تت سپين او يا چا سره چې ډيرى پيسې نه وې هغوی ځانته تت ابي دريشی اخستې وې، که هر څنګه وي خو بيا هم د کميس پرتوګ نه غوره دي.

د جلال اباد هوايي ډګر څخه تر اسلام اباد پورې په الوتکه کې مزل وو او دا ددوی لمړی ځل وو چې الوتکه کې سفر کوي، هغوی سره هيڅکله دومره پيسې نه وې چې ځانونو لپاره دالوتکې ټکټونه واخلي. په لمړي ځل به يې د الوتکې سفر نه خوند اخيسته. الوتکه د پورته کېدو په وخت کې په لړزه شوه. د الوتکې ځمکنی لاره د معياري هوايي ميدان په څېر نه وه. خو بيا هم له نيکه مرغه الوتکه په هوا شوه. اسلام اباد پورې ټول سفر ديرش دقيقې اوږد وو.

کله چې افغان لوبغاړي اسلام اباد هوايي ډګر کې ښکته شول نو خبريالان ترې راچاپير شول. الله داد د نورو څخه ډير حقدار وو چې خبرې يې کړې وی ځکه هغه لوبډلمشر او د افغان کرکټ فيډريشن مشر دی،

" د افغانستان کرکټ لوبډله څه موخه لري؟" يو خبريال پوښتنه وکړه.

الله داد وويل،" مونږ غواړو نړيوالو ته وښايو چې افغانان هم لوبې کولی شي."

يو بل خبريال چې يواځې د مصاحبې لپاره د افغانستان نه راغلی وو، له يو ځيرک مينه وال څخه وپوښتل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

" د افغانستان کرکټ لوبډلې باره کې ستاسو څه خیال دی؟"

" کرکټ افغانستان کې نوی دی. فوټبال او بوکسنګ ډېرې مخکې لوبې دي. که ریښتیا ووایم نو زه ډېر حیران یم چې افغان لوبډله کرکټ هم کوي. که څه هم هغوی دومره تجربه نه لري خو بیا هم ښه دي. زه په دې هم ډېر حیران یم چې دوی د افغانستان په اوسني حالاتو کې دا ۱٦ لوبغاړي د کومه پیدا کړل."

افغان ملي کرکټ لوبډلې لمړۍ لوبه به د مرغزار کرکټ میدان کې کیږي. پاکستان ته راتلو سره ټولو ته پخواني وختونه ورياد شول لکه الله داد، رییس، کریم، اعظم خان، سمیع الله شینواری، چې دوی ډېر وخت کیمپونو کې مهاجر پاتې شوي ول. د نوښار لوبډلې سره لوبې کولو نه وړاندې افغان لوبډلې لمونځ باندې ودريدل. الله داد او تاج نه غوښتل چې د طالبانو له قانون څخه دلته هم سرغړونه وکړي او هغوی خفه کړي. هغوی د کرکټ له لارې یواځې ارامي او بریالیتوب غوښته.

د قاید اعظم لومړۍ لوبه شروع شوه. د کیمپونو مهاجر هم د لوبې لیدلو لپاره راغلي ول. محمد نبي او حمید حسن دوه لوبغاړي چې تر اوسه له کورنیو سره کابل ته نه ول تللي او هملته په کیمپ کې اوسیدل، هم ښکاره کېدل. افغان لوبغاړي ډېر ډاډه او پر ځان اعتمادي ښکاریدل او کله چې د مخالفې لوبډلې له لورې توپ اچونه شروع شوه او دوی وپوهېدل چې هغوی دومره تکړه نه دي، نو نور ډاډه شول. د توپ وهونکي لپاره ددې نه بله ښه خبره چیرته وي چې توپ اچونکی ورته د شپږیزی لپاره توپ اچوي. د افغان کرکټ لوبډلې لپاره ددې نه ښه خبره نه وه چې هغوی د قاید اعظم ټورنمنټ ګټلای شي. دا لوبډله به بریالۍ شي او نړیوال جام ته لاره پیدا کړي. خو بیا هم هغه توپ چې د ناڅرګند دهلیز کې غورځیږي، دهغې باره کې هیڅ نه شو ویلای. توپ وهونکي په دې هم حیران شول چې توپ ځمکې سره لګیدو سره تاویږي. افغان لوبغاړي د ډېرو حیرانۍ سره مخ کېدل، په حقیقت کې هغه وخت کله چې په افغانستان بمباري پیل شوه.

٦

یو ناڅاپي قسمت

د ۲۰۰۱ کال سپټمبر په ۱۱ نیټه پاکستان ته د افغان لوبډلې څخه یوه میاشت وړاندې، ۷۰۰۰ مایله لرې د امریکا په متحده ایالاتو کې یوه تراژیدي رامنځته شوه. دغې غمجنې پیښې یواځې افغانستان نه بلکې کرکټ لوبډله او نوره ټوله نړۍ اغیزمنه کړه. یوې نامالومه وسله والې ډلې د امریکا څلور الوتکې وتښتولې. دې ډلې دوه الوتکې چې د امیریکن ایرلاین فلایټ۱۱ او یونایټډ ایرلاین فلایټ ۱۷۵ په نوم وې، په نیویارک ښار کې یې د نړیوال سوداګریز مرکز په لور رهي کړې. نړیوال سوداګریز مرکز دوه ستری ودانۍ دي چیرته چې تجارت او دولتونه خارجي سوداګري کوي.

همدې تروریستي ډلې دوه نورې الوتکې چې د امیریکن فلایټ ۷۷ او یونایټډ ایرلاین ۹۳ په نوم وې، د امریکا په پلازمینه واشنګټن ډي سي په لور رهي کړې. هوایي کارکونکو په شیبه کې ځمکني پرسونل ته د الوتکې تښتېدو خبر ورکړ. ځمکني پرسونل بیا د څېړنو دوتلي سازمان یا ایف بي آي ته خبر ورکړ. تر څو چې ایف بي آي کوم عکس العمل ښوده نو امیریکن فلایټ ۱۱ الوتکه د نړیوال سوداګرۍ د شمالي ودانۍ ۹۳ څخه ۹۹ پوړ سره ټکر کړه. لمړی کې خلکو دا فکر کاوه چې دا یو تصادفي ټکر وو خو شل دقیقې وروسته یونایټډ ایرلاین ۱۷۵ الوتکه د یو توغندي په څېر د جنوبي ودانۍ ۷۵ څخه ۸۵ پوړ سره ټکر شوه. له دویم ټکر وروسته خلکو ته مالومه شوه چې په امریکا حمله شوې.

ډېرې سترې چاودنې رامنځته شوې. ډک او تور لوګي د دواړو سترو ودانیو څخه پورته کېدل. د لرې څخه اور وژنې زنګونه اوریدل او په شیبه کې د پیښې ځای ته راورسیدل. د امریکا دولت د ودانیو بیړني وتلو امر ورکړ. خلکو د ویرې یوې بلې خوا منډې وهلې. یو بد حالت رامنځته شوی وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکا متحده ایالاتو ولسمشر د پیښې خبرېدو نه شیبه وروسته د تلویزیون په پرده راڅرګند شو او ملت ته یې وینا کوله،" نن مونږ د یوې ملي تراژیدۍ سره مخامخ یو. دوه الوتکو د نړیوال تجارتي مرکزونو سره ټکر شوي او دا ښکاره خبره ده چې دا زمونږ په هېواد یو تروریستي برید دی. ما مرکزي دولت ته امر کړی تر څو د پیښې ځای ته ځان ورسوي او قربانیانو او د هغوی کورنیو سره اړینې مرستې وکړي او په بشپړه توګه ددې برید څېړنه وکړي چې دا عمل چا تر سره کړی. زمونږ مخې ته تروریزم نه شي راتلای."

خو ولسمشر بوش له دې خبر نه وو چې نور بریدونه هم راروان دي. د هغې وینا څخه یواځې درې دقیقې وروسته امیریکن ایرلاین فلایټ ۷۷ د پنټاګون لودیځې لورې سره ټکر شو. پنټاګون د متحده ایالاتو دفاع وزارت دی. له هغې څخه هم تور لوګي پورته شول.

له درې بریدونو څخه وروسته په ټول هېواد کې بیړنې حالت اعلان شو. په لمړي ځل دولتي هوانوردۍ اداره امریکا ته راتلونکو او تلونکو پر مخ وتړل شوه. پولیسو هغه نورې ودانۍ لکه سپینه ماڼۍ او پلازمینې ودانۍ چې د برید اټکل کېدای شول، صفا کړې.

په همدې وخت کې اورونو دواړه نړیوال سوداګریز مرکزونه کمزوري کړي ول. ژغورونکو ډېلو کوښښ کاوه چې هر څومره خلک کولای شي له پیښې ځای څخه وباسي. هغوی نه پوهېدل چې دا ودانۍ به نور څومره وخت ولاړې پاتې شي خو هغوی نه ستړي کېدونکې هلو ځلو کې ول تر څو ډېر نه ډېر خلک وژغوري. خو لا تراوسه هم څلورمه الوتکه یونایټډ ایرلاین فلایټ ۹۳ اوس هم په هوا کې ورکه وه. ژغورونکو د هغې باره کې فکر کولو لپاره هم کافي وخت نه درلود. هغوی د لوېدونکې ودانۍ رالویدو وخت سره لاس او ګریوان ول. د ټکر څخه اووه څلویښت دقیقې وروسته جنوبي ودانۍ په خپل ځای کېناسته.

د څلورمې الوتکې ځای مالومولو څخه اته دقیقې مخکې دا ودانۍ په بشپړه توګه ویجاړه شوه. د څلورمې الوتکې مسافر چې د درې نورو الوتکو له

حال نه خبر شول نو خپلو کورنیو ته یې د خدای پاماني لپاره زنګونه ووهل. هغوی ډېر بیزاري شوي ول او غوښتل یې چې څلورم برید مخه ونیسي. له دې مسافرو څخه ډېر پاڅېدل او تروریستانو مخې ته ودرېدل. تروریستانو د الوتکې کنټرول له لاسه ورکړی وو او د پنسلوانیا په یو پټي کې یې راکوزه کړې وه.

شل دقیقې وخت نور هم تیر شو، او په پای کې شمالي ودانۍ هم نور د ودرېدو نه وه، هغه هم راونړېده. دوه سوه زره ټنه مواد په سرکونو راوغورځېدل. د امریکا متحده ایالت ډېر حیرانه وه. ژغورونکو ډېلو پاتې ورځ د ژوندیو په لټه کې شوه. هر څه برباد شول. د ورځې په پای کې د امریکا ولسمشر بوش یو ځل بیا د تلویزیون په پرده راڅرګند شو، " ماښام پخیر. نن زمونږ هېواد وال، زمونږ د ژوند طرز، زمونږ خپلواکي د تروریستي بریدونو لاندې شوه. زرګونه خلکو خپل ژوند له لاسه ورکړل. ودانیو سره د الوتکو ټکر، اورونه اوغټو ودانیو ړنګېدل زمونږ عقیده کمزورې کړه، ژور خفګان او زمونږ غوسه یې راوپاروله. دې غیر انساني بریدونو غوښتل چې مونږ وډار کړي او زمونږ ملت په ویره کې واچوي خو هغوی ناکام شول. تروریستي بریدونه کولای شي چې زمونږ سترې ودانۍ ولړزوي خو د امریکا بنسټ لمس کولای هم نه شي. نن ورځ زمونږ ملت د یو شیطاني عمل شاهد وو چې د ټول انسانیت پر خلاف عمل ګڼل کېدای شي. زمونږ لومړیتوب دا دی چې ټپیانو سره مرسته وکړو او خپل هېواد وال په کورونو او په نړۍ کې له داسې تروریستي بریدونو څخه وساتو. څوک چې ددې شیطاني عمل تر شا وي ډېر زر به یې پیدا کړو. ما د استخباراتو او قانون ټول زور په دې لګولی چې دا خلک پیدا کړي او عدالت ته یې راکش کړي. هغه چا چې دا کار کړی او چا چې پناه ورکړې، زمونږ لپاره یو شان دي. مونږ به د تروریزم پر وړاندې جګړه کې سره یو ځای ودرېږو"

د امریکایانو احساسات د غیر عقیدګۍ نه د تروریستانو برید په لور شول چا چې د سپټمبر ۱۱ بریدونه کړي. قربانیانو د برید غچ اغستل غوښتل. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرتکبینو رانیولو عملیات پیل شول. د متحده ایالاتو استخباراتو د ثبوتونو پر بنسټ دې پایلې ته ورسیدله چې دا بریدونه تروریستي ډلې القاعده تر سره کړي. د القاعده مشر عثامه بن لادن نومیده.

د ټولې نړۍ دولتي چاروکو عثامه بن لادن پېژنده. د هغوی خوبونه یې هم حرام کړي ول، ځکه هغه د پېړۍ تر ټولو خطرناک تروریست ګڼل کېده. بیا دا څرګنده شوه چې عثامه تروریستي ډلې له افغانستان څخه بریدونه کړي. د طالبانو او القاعده اړیکې ترینګلې شوي خو په بدل کې د القاعده جنګیالي او اقتصادي مرستې طالبان دې ته اړ کړل چې القاعده کولای شي د افغانستان په هر ګوټ کې روزنیزې هډې جوړې کړي. د القاعده غټه موخه دا وه چې مسلمانان سره یوځای شي او په ټوله نړۍ کې اسلامي بنسټ جوړ کړي.

د متحده ایالاتو راټول شوي مالوماتو څخه وروسته ولسمشر بوش ډیر زر عکس العمل وښوده. د سپټمبر ۱۱ څخه نهه ورځې وروسته هغې په ژوندۍ بڼه تلویزیون مخې ته وویل چې طالبان دې د القاعده ټول مشران زمونږ په حواله کړي او په افغانستان کې دې تروریستي روزنځایونه بند کړي. که نا طالبان به د سختې پایلې سره مخ شي.

" د القاعده د نړۍ بدلولو ژوندی مثال مونږ په افغانستان کې وینو. د افغانستان خلکو سره ډیر ظلم شوی. زیاتره یې وږي دي او ډیرو نورو خپل هیواد پرېښی. ښځې ښوونځي ته نه شي تللی. د یو تلویزیون په لرلو یو کس بند ته کش کول کیږي. په افغانستان کې یو کس په دې هم زندان ته کشول کېدای شي که چیرته د هغې ږیره اوږده نه وه.

امریکا د افغانستان خلکو ته ډیر احترام لري، که څه هم مونږ باید ورسره انساني مرستې وکړو خو مونږ د طالبانو کړنې غندو. دا د ټولو نړۍ لپاره خطر دی ځکه دوی تروریستانو ته پټنځایونه ورکړي.

د امریکا متحده ایالات د طالبانو څخه لاندینۍ غوښتنې لري: په افغانستان کې چې د القاعده څومره مشران وي، امریکا ته دې وسپاري. د

امریکایانو په ګډون ټول بهرنیان خوشې شي چې په څه نه څه بهانه زندان کې پراته دي. بهرني ژورنالستان، ډیپلوماټان او مرسته کونکي باید خوندي وساتل شي. په افغانستان کې د ټولو تروریستي ډلو روزنځایونو د تل لپاره بندول او هر یو تروریست او څوک چې ورسره مرسته کوي مربوطه چارواکو ته وسپاري. د متحده ایالاتو ته د تروریستانو لټولو لپاره پوره واک او اختیار ورکړي تر څو مونږ پوه شو چې اخرنی تروریست هم له مینځه ویسو. دا غوښتنې انتهایي دي او په دې کې د نور بحث ځای نشته. طالبان باید ځواب راکړي او ډیر زر یې راکړي. یا باید هغوی تروریستان مونږ ته راکړي او یا دې خپل راتلونکي ته په تمه شي."

طالبان دې ته تیار نه ول چې د ولسمشر بوش غوښتنې دومره زر او په اسانۍ ورپوره کړي. هغوی متحده ایالاتو نه وغوښتل تر څو د سپټمبر ۱۱ برید ټول شواهد دوی ته تسلیم کړي تر څو دوی پوه شي چې دا پیښه ریښتیا هم القاعده تر سره کړې. ولسمشر بوش ورسره بیا بحث ونه کړ.

د غچ په څېر طالبانو د امریکا غوښتنو ته مثبت ځواب ونه وایه. امریکایان د طالبانو مقاومت ته په موډ کې نه ول. هغوی پریکړه وکړه چې ځوابي برید به کوي.

افغان کرکټ لوبډلې د قاید اعظم ټورنمنټ لپاره تمرین کاوه چې دا لوبغاړي د طالبانو او امریکا تر منځ کړکیچ څخه خبر شول. هغوی د راتلونکي برید افواهاتو نه هم خبر شول. د برید خبر دوی وارخطا کړل.

تاج به د لوبې تر منځ لوبغاړو ته ویل،" د راتلونکي باره کې فکر مه کوئ. په دې تمرکز وکړئ چې اوس څه روان دي. دا ډیر مهم دي. مونږ د افغانستان لپاره دا لوبه ګټو."

د بیا لپاره دوی یو هم د راتلونکي جګړې باره کې فکر ونه کړ. هغوی باید په خپلو لوبو تمرکز کړی وای. د ۲۰۰۱ کال اکتوبر میاشت کې افغان کرکټ لوبډله پاکستان ته د قاید اعظم ټورنمنټ په لور روانه شوه او بله خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا د تروریست پر ضد جګړې اعلان وکړ چې په دې کې القاعده، طالبان او په منځني ختیځ کې بله هر یو سازمان شامل وو.

متحده ایالاتو د اسلامي تروریستي ټولو ډلو پر خلاف جګړه پیل کړه. یواځې القاعده نه بلکې هره یوه اسلامي تروریستي ډله د خاورو سره خاورې کوي. د متحده ایالاتو جیټ الوتکو په هر امکاني ځای باندی بمباري او مزایل ورول پیل کړل. طالبانو د هوایي برید زور نه درلود. امریکایي ځواکونه کابل ته راورسیدل او د طالبانو پاتې غړي یې پلازمینې څخه بهر کړل.

د القاعده مشر عثامه بن لادن په یوه عربي تلویزیون چینل کې راښکاره شو او متحده ایالاتو ته یې اخطارونه ورکول چې امریکا ښه ونه کړل. هغې ویل چې دا په اسلام باندې نه هیرونکی برید دی. بن لادن اسلامي جنګیالیو ته امر وکړ چې د طالبانو او القاعدې دښمن پر ضد جګړې ته راپاڅې. امریکایي ځواکونو د عثامه خبرو ته غوږ ونه نیوه او په افغانستان کې یې خپلو بریدونو ته یې دوام ورکړ.هغوی اسلامي جنګیالي ختیځې پولې پورې وزغلول. عثامه بن لادن او نوری تروریستي ډلې به د هېواد غریزې سیمې توره بوره کې پټ ول. عثامه راګیر شوی وو او په همغې وخت کې یې امریکایانو ته پیغام ولیږه چې هغه تسلیم دی او خپله د پاکستان هېواد ته وتښتید. القاعده مشران، طالب مشران او همداسې په سلګونه اسلامي جنګیالي ورپسې وتښتیدل. ځیني طالب مشران خو الله داد او تاج د پولې هاخوا هم ولیدل. الله داد خو ډیر حیران شو چې هغوی یې ولیدل

" تاسو پاکستان کې څه کوئ؟" هغې وپوښتل.

" ولې مونږ ته ددې اجازه نشته چې دلته راشو او د خپلې خوښې لوبه وګورو؟"

" اوس خو هیڅ هم نشته" الله داد ورته وویل.

د افغان کرکټ لوبډلې د نوښار لوبډلې پر وړاندې خپل لمړی لوبه بایللې وه. ټول لوبغاړي بړوس ول. چې حالات نور هم خراب شي، طالب مشرانو ورته د برید په هکله خبر ورکړی وو.

" تاسو په هوا کې الوتکې ونه لیدلې؟"

" هو! دلته خو به ډیر زیات لیدونکي وي. زما په خیال دا ټول دلته لوبې لیدلو لپاره راغلي ول." کریم ځان سره فکر کاوه.

" الوتکې ستاسو لوبې لیدلو ته نه دي راغلي. دې الوتکو په افغانستان برید کړی"

تاج د حیرانی نه خوله وازه پاتې شوه،" څه؟ چا برید کړی؟ مونږ به چیرته ځو؟ مونږ به څه کوو؟ هلته به اوس هم خوراک لپاره څه پاتې وي؟"

رییس هغه غلی کړ،" وروره، افغانستان کې مخکې هم جګړه شوې. هر څه به سم شي. مونږ باید خپلو کورنیو سره اړیکه ونیسو او هغوی ته ووایو چې ځانونه خوندي ځایونو ته ورسوي."

" هغوی سره اړیکه شونې نده. هوایي بریدونو به زیاتره بریښناکوټونه له مینځه وړي وي. نیمایي افغانستان کې خو هسې هم بریښنا نشته. مونږ هیڅ خبر نه یو چې بیګناه وګړي به په دې بریدونو کې وژل شوي وي." طالب مشر ورته وویل.

رییس په مختلفو لارو فکر وکړ،" که په پاکستان هم داسې برید وشي نو بیا؟ مونږ باید ټورنمنټ پریږدو او بیرته افغانستان ته لاړ شو، لږ تر لږه خپله کورنی خو به خوندي وساتو"

په ښکاره نورو هیوادونو هم پاکستان ته زړه نه ښه کاوه. نیوزلینډ او سریلنکا هېوادونو لوبډلو پاکستان ته خپل سفرونه پریښودل ځکه په افغانستان کې د امریکا برید زور اخستی وو. الله داد د هغې د ټورنمنټ پریښودلو نظریه رد کړه. هغه په دې باور درلود چې افغانستان لوبډله له نورو توپیر کوي،" مونږ باید د ټورنمنټ پاتې لوبې پرینږدو. مونږ د افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

استازيتوب کوو. دا زمونږ موخه ده چې نړيوالو ته د کرکټ له لارې وښايو چې مونږ سوله خوښونکي يو."

افغان لوبغاړو تاج ته وکتل. هغوی غوښتل چې هغه به الله داد سره نور بحث وکړي خو هغې داسې ونه کړل. دا دويم ځل وو چې دوی دواړه په يوې خبرې سره همغږي شول. کېدای شي هغوی د تېر وختونو توپېرونو ته ځير شوي ول.

" هو، مونږ بايد د جګړې ځپونکو افغانانو لپاره خپلو لوبو ته دوام ورکړو،" تاج يې خبره تاييد کړه.

طالب مشرانو کرکټ لوبغاړو ته نيکمرغي وغوښته،" خو ټول قوانين په ياد ولرئ. الله به درنه خوشاله شي. تاسو به افغانستان ته وياړ راوړئ. بيا به درسره په اړيکه کې شو." هغوی لاړل تر څو ځانونه پټ کړي.

افغان کرکټ لوبغاړي يو څه قانع شول. په يوځای هغوی د قايداعظم ټورنمنټ لوبو ته دوام ورکړ. خو پايلې يې غمجنې وې. افغانانو هره لوبه په سلو منډو وبايلله. دا ډېره د شرم خبره هم وه چې يوه ملي لوبډله دې د يو ولايتي لوبډلې څخه په دومره ډېرو منډو ماتې وخوري. که بله هره ملي لوبډلې داسې لوبه بايللې وه نو بيا به يې هيڅکله لوبه نه وه کړې. خو بيا هم هېواد کې بيا راولاړېدنکی تاوتريخوالی او پرله پسې بايلل، خو افغان کرکټ لوبډله بيا هم خوشبينه ښکاريده. کله چې ټورنمنټ ختم شو نو خبريالان يو ځل بيا په لوبغاړو راچاپير شول.

" په افغانستان د اوسني بريد په هکله څه فکر کوئ؟"

الله داد چې د لوبې لوبډلمشر و يو ځل بيا د ټولې لوبډلې په استازيتوب خبرې شروع کړې،

" دا خو ډېره خفه کونکې ده، مونږ ښه مسلمانان يو، ددې مطلب دا نه دی چې مونږ تروريستان يو." هغې د خپلو خيالاتو اظهار وکړ.

" تاسو فکر کوئ چې که طالبانو حکومت ړنګ شي نو تاسو به د هغوی مرسته تر لاسه نه کړی شئ؟"

" لوبې بايد سياست سره يوځای نه شي" هغې په زيړه لهجه وويل.

هغه له ځان سره ډېر وارخطا وو، که طالبانو مرسته نه وي نو څنګه به کرکټ ملي لوبډله پر مخ ورځي. دا حالات هيڅ باوري نه ښکاريدل. هغې بايد صبر کړی وو او ددې پرېکړه يې وخت ته پريښې وای. د افغان کرکټ ملي لوبډله بايد د ټورنمنټ وروسته بيرته افغانستان ستنه شوې وه. خو د امريکا بمبارۍ افغانستان ته ټولې الوتنې د نامالوم وخت لپاره ځنډولې وې.

هلته د تلو لپاره بله کومه لاره هم نه وه. د افغانستان او پاکستان په منځ کې ډيورنډ کرښه له پخوا څخه اوس نوره هم خطرناکه شوې وه.زياتره القاعده تروريستان او طالب مشران په هماغه ځای کې پټ ول. هغوی د امريکايي ځواکونو له ويرۍ هلته تښتيدلي ول. الله داد لوبغاړو ته وړانديز وکړ، تر څو چې بمباري پای ته رسيږي نو کچه ګړۍ کې پاتې شي. تاج نه غوښتل چې هلته لاړ شي.

"زه بيرته افغانستان ته ځم، زه د لوبډلې کوچ يم. او بايد لوبډلې لپاره کار وکړم"

"کومې لوبډلې ته کار کوې؟" الله داد ترې وپوښتل. ژمی راروان دی او ټوله لوبډله هم کچه ګړۍ ته ځي."

" په افغانستان کې نور لوبغاړي هم شته. زه به هغوی پيدا کړم او د راتلونکي ټورنمنټ لپاره به هغوی تيار کړم تر څو مونږ لوبه وګټو" تاج ځواب ورکړ.

" ښه وخت...که ته چيرته افغانستان د يخنۍ او بمب څخه ژوندی ورسيږې نو ته به ۲۴ کالو پورې نور ژوندی پاتې شې.

زه به کچه ګړۍ کې خوندي يم او هلته په راتګ سره به د افغان کرکټ فيډريشن مشري بيا پر غاړه واخلم." الله داد ورته په زيړه لهجه وويل.

تاج خپل ورور کريم او نږدې ملګري رييس ته غاړه ورکړه، " افغانستان کې بيا ګورو" هغه يواځې پاتې شو، د اسلام اباد څخه کابل ته په موټر کې روان شو. کله چې د ډيورنډ کرښې څخه تيريده نو په لاره کې يې سلګونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالبانو او القاعده غړي وکتل چې په تيښته ول. په ښکاره تاج په ډېر خطر کې وو. کابل ته په لاره کې د طالب ضد کيمپونو کې پټ شو تر څو د امريکايانو او اسلامي جنګياليو په نښته کې ونه وژل شي.

کابل ته په رسيدو تاج ښه وژړل. هوايي بمباريو ښايسته ښار د خاورو سره خاورې کړی وو. داسې لکه يوې زلزلې چې ځپلی وي. په هر ځای کې ملکي وګړو د مرستې لپاره غږونه کول. دا حالت د کورنۍ جګړې يا شوروي جګړې څخه هم خراب وو. تاج لپاره دا ښه خبره وه چې د هغې مور او پلار ژوندي ول.

تاج پوه شو چې طالبان د کابل او د هېواد ډېرو سيمو څخه تښتيدلي. ددې افراطي ډلې واک پای ته رسيدلې وو. يو ښه خبر دا وو چې طالبان له مخې لرې شول او نور به په کرکټ محدوديتونه نه وي. خو بد خبر دا وو چې کابل په بل مخ اوړيدلی وو.

د طالبانو وروسته حامد کرزی د افغانستان نوي ولسمشر په توګه وټاکل شو. تاج پرېکړه وکړه چې د ولسمشر کرزي حکومت لاندې د افغان کرکټ فيډريشن کې اصلاحات راولي. لکه څرنګه چې الله داد مخکې ويلي ول چې لوبه بايد سياست سره ګډه نه شي. تاج غوښتل چې کرکټ طالبانو دورې سره ختم نه شي. الله داد په کچه ګړۍ کې وو نو تاج يو ځل بيا ملي کرکټ لوبډله تنظيم کړه. هغې د موقع نه ګټه واخسته، ولسمشر کرزي سره يې وليدل او هغې ته يې د افغان کرکټ لوبډلې جوړولو خبر ورکړ.

په لمړي سر کې ولسمشر کرزي د کرکټ لوبډلې سره بې ميلي وښوده. هغې غوښتل چې د طالبانو هر څه له مينځه يوسي. د يو څه بحثونو وروسته تاج بريالی شو چې ولسمشر کرزی اړ کړي چې ددې لوبې اجازه ورکړي. تاج په رضاکارانه غوښتل چې د لوبډلې کوچ پاتې شي. هغې ولسمشر کرزي ته د کرکټ روښانه راتلونکې باره کې وويل.

ولسمشر کرزي او تاج دا پرېکړه وکړه چې د کرکټ داخلي جوړښت ته د افغانستان کرکټ بورډ وويل شي. دا نوم د افغان کرکټ فيډريشن پر ځای وو. د افغانستان کرکټ بورډ د نوي پړاو پيل وو.

په کرکټ کې چې کله يو توپ وهونکی توپ ته ګوري چې توپ اچونکی يې راغورځوي، ايا توپ تاوېږي که نيغ ځي نو توپ وهونکی خپله ستراتيژي توپ ته په کتو برابروي. توپ وهونکي بايد دا هم په ذهن کې وساتي چې هغه کړنلاره چې دوی برابره کړې، کيدای شي زيان اړونکې وي. د ناخرګند دهليز ساحه کې توپ اچول د توپ وهونکي لپاره چټک فکر او تيز ځواب ته اړتيا لري. هيڅ شی چې څنګه ښکاري هغسې نه وي. په همدې ترتيب د افغان کرکټ لوبډلو فکر کاوه چې هغوی د برياليتوب په لور روان دي. د برياليتوب دا لاره څو ځايونو کې تاوه شوې، ښکته بره شوې، او له نورو ځايونو څخه تيرېده. هر څه چې له دې وروسته کيږي، وړاندوينه يې ناشونې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷
چټک خوځښت

کله چې بمباري یو څه کمه شوه نو په ۲۰۰۱ کال نومبر میاشت کې الله داد، رییس، کریم، اعظم خان، سمیع الله شینواری او پاتې نور لوبغاړي کابل ته راستانه شول. ژمی هم نیمایي ته رسیدلې وو. الله داد داسې فکر کړی وو چې راتلونکې درې میاشتې پسرلي پورې د افغانستان کرکټ فیډریشن او افغان کرکټ لوبډلې لپاره نوی موخې وټاکي. ډیر ټکي باید په پام کې ونیول شي تر څو یوه لوبډله په ریښتوني ډول بریالۍ شي. د قاید اعظم ټورنمنټ یې ژوندی مثال دی. هیڅوک به داسې بایلونکې لوبډلې سره لوبه ونه کړي.

الله داد په کابل کې د المپیک کمیټې غړو سره اړیکه ونیوله.

" زه غواړم تاسو سره وګورم. مونږ د قاید اعظم ټورنمنټ کې ډیره خرابه لوبه وکړه. د افغان کرکټ فیډریشن او لوبډله کې باید بدلونونه راشي. که نا مونږ به هیڅکله پرمختګ ونه کړو" الله داد ورته وویل. الله داد لا نه وو خبر چې د هغې کرکټ فیډریشن له منځه تللی. د افغانستان المپیک کمیټې ورته بد خبر واوروه،" ته نه یې خبر؟ د افغان کرکټ فیډریشن له منځه تللی. تاج د هغې پر ځای د افغانستان کرکټ بورډ جوړ کړی."

کله چې الله داد پوه شو چې تاج څه کړي نو ډیر په غوسه شو. "تاج!؟ هغه هیڅ واک نه لري. زه د افغان کرکټ فیډریشن مشر یم."

" طالبانو خپل واک له لاسه ورکړی. ښاغلی کرزی اوس د هېواد ولسمشر دی. مونږ اوریدلي چې ولسمشر کرزی د کرکټ په شمول د طالبانو هر څه له منځه وړي. خو تاج ولسمشر قانع کړ چې کرکټ ښه لوبه ده. هغې ویلي چې کرکټ به د افغانستان کرکټ بورډ نوم لاندې له سره پیل شي. دا د افغانستان

کرکټ فیډریشن سره هیڅ تړاو نه لري. ولسمشر کرزي، د تاج افغانستان کرکټ بورډ ومانه" د کمیټې غړي ورته وویل.

د افغانستان کرکټ فیډریشن او د نوي افغانستان کرکټ بورډ ترمنځ هیڅ ښکاره توپیر نه لیدل کېده، پرته له دې چې الله داد خپله مشري له لاسه ورکړه. چې له دې هرڅه یې ډیر ځوروه. الله داد فکر کاوه چې هغه یو موثره مشر دی. او دا خاص ددې برکت وو چې افغانستان د کرکټ لوبډله هم لري. تاج هغه کس وو چې ولسمشر کرزي ته یې د کرکټ نظریه ورکړې وه، نو تاج ته د کرکټ اړوند ټول واک ورکړل شو. الله داد اوس یواځې د لوبډلې لوبډلمشر پاتې کېدای شي که هغه هم ددې قسمت وو.

د تاج لنډ مهاله موخه دا وه چې کرکټ د ټول افغانستان کې په خلکو وپیژني. که څه هم افغانستان یوه ملي لوبډله لرله خو زیاتره خلکو لا تر اوسه نه پیژندله.د افغان کرکټ ملي لوبډله د ټولې نړۍ لوبډلو څخه وروسته پاتې وه نو ځکه مینه وال راجزبول ستونزمن کار وو. تاج غوښتل چې کرکټ د طالبانو د وخت سزا غوندې چې هره جمعه ورځ به یې خلکو ته په غازي سټیډیم کې ورکوله، عام کړي. له نیکه مرغه پاکستان رامخته شو او دې سره هدف رانیولو کې مرسته وکړه.

د پاکستان کرکټ لوبډلې د افغان لوبډلې سره د مرستې وړاندیز وکړ. که څه هم دا هرڅه وړیا نه ول. وړاندی تر دې چې تاج له پاکستانیانو څخه کومه مرسته تر لاسه کړي، هغې باید پاکستانیانو ته ښودلې وه چې د دوی لوبډلې ترشا ورسره ولسمشر کرزی او د افغان حکومت ولاړ دی. هغوی د ولسمشر کرزي ملاتړ لپاره یو رسمي لیک واستوه.

د بمبارۍ، جګړې او سیاسي کړکیچ پر مهال ټول لیکونه افغانستانه پرې کیدل. د کرکټ لوبډلې یو کس باید په خپله پاکستان ته تللی وای او لیک یې هلته رسولی وای. الله داد چې تاج سره د مشرۍ پر سر شخړه وه، بیا هم تیار شو چې دا لیک د پولې هاخوا واړوي. هغې دا فکر کاوه که چیرته هغه په داسې کړکیچنو حالاتو کې داسې قرباني وکړي او لیک تر پاکستانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسوي نو د لوبډلې ملګري به يې دې ته رايه ورکړي او دا به يو ځل بيا د افغانستان کرکټ بورډ مشر شي.

اعظم خان چې د الله داد ملګرى وو، دې ته تيار شو چې الله داد سره تر پاکستانه لاړ شي. تاج، کريم او رييس ډېر خوشاله شول چې دا خبره يې واوريده، ځکه سفر کې بل ملګرى يوځاى کېدل ښه وي. تاج، رييس او کريم يو هم دا نه غوښتل چې تاج سره په دې سفر کې ملګري شي. هغوى له الله داد څخه کرکه کوله. نو دا ډېر ښه کار وشو چې اعظم خان ورسره تلو ته غاړه کېښوده.

تاج، الله داد ته يوه خيرنه زيړه لفافه ورکړه چې په کونجونو کې شکيدلې هم وه.

" الله داده! دا ليک بايد د پاکستان کرکټ بورډ غړو ته وسپارې. هغوى خبر دي چې دا ليک مونږ ورليږو. ډېره اسانه ده."

" ډيورنډ کرښه په بشپړه توګه بنده ده. هيڅ موټر هغې غاړې ته نه پرېږدي ځکه امريکايي ځواکونه په هاغه لاره د القاعده او طالبانو په لټه کې دي." الله داد وويل.

تاج وخندل، هغه د الله داد په څير هيڅ وارخطا نه ښکاريده. " هيڅ خبره به نه وي. مونږ خو دا د افغانستان لپاره کوو! ويره هغه څه دي چې ته يې بايد مخې ته پرېنږدې. ستا پښې خو هسې هم اوږدې دي، که چا ويشتلې نو ښه منډه وهلى شې."

الله داد لفافه د تخرګ لاندې کړه" ته بايد له ويرې څخه ونه ډارېږې. زه له هيڅ نه ډارېږم."

پرته د نور څه ويلو د خپل ملګري سره روان شو. هغوى دواړه له کابله روان شول. الله داد او اعظم خان د يو ليک لپاره يو اونى سفر ته روان شوي ول.

" ته باور لرې چې تاج وويل چې دا ليک رسول دومره اسانه کار وي؟ که چيرته د پولې دروازه تړل شوي وي نو مونږ به دا ليک څنګه هلته رسوو؟

تاج ډېرې خبرې کوي، خو خپله هيڅ کار نه کوي. هغه ډېر چاغ دى." الله داد پرې ريشخند وهه.

اعظم خان سر خوځوه يانې هغه يې اوري. که څه هم الله داد، تاج سره وران وو خو بيا يې هم هغې ته ډېر احترام درلود. د مثال په ډول لکه تاج غوښتل پرځاى ددې چې جګړه خوښه کړي، هغې غوښتل چې کرکټ په ټول افغانستان کې عام کړي. دا يواځينى وجه وه چې هغې غوښتل چې افغان کرکټ سره خپله مرسته جاري وساتي.

وړاندې تر دې چې الله داد او اعظم خان د ډيورنډ کرښې ته ورسيږي، هغوى بايد د ساتونکو څخه اووښتلو لپاره نورو لارو څخه کار اخيستې واى. هغوى په ډېر لارو سوچ وکړ، پايله کې هغوى پرېکړه وکړه چې د خيبر پاس له لارې لاړ شي تر څو لوى لارو څخه لرې وي. او د خيبر پاس لارې ته دومره د خلکو پام هم نه وو.

ځواکونو په لوى لارو ډېره څارنه ځکه کوله چې پرته ددې لارې بله د موټر لاره نه وه. که خلک ځان وژني نو د خيبر پاس له لارې دې پياده لاړ شي. خيبر پاس لاره د منځني ختيځ سيمو کې تر ټولو خطرناکه لاره وه چې کابل يې د پيښور سره نښلوه. دا لاره ۳۳ مايله اوږده او ۳۵۰۰ فيټه لوړه وه، په ځينو ځايونو کې خو دا لاره ۱۰ فيټو پورې نرۍ وه.

خيبر پاس لاره يو طرفه وه ځکه يو ځل چې پرې روان شوې بيا تاويدل پکې نشته. دا لاره د هندوکش غرونو لړۍ سره پرې کوي. هندوکش د هندو وژونکي مانا ورکوي. دې لارې ته ځکه هندوکش ويل کيږي چې ډېر خطرناک موسمي حالات لري.

په حقيقت کې د هندوکش لاره د ډېر يخوالي له کبله خطرناکه ګڼل کيږي. کله چې الله داد او اعظم خان له دې لارې تيريدل نو د نومبر مياشت وه او موسم دومره سوړ نه و. خو بيا هم د منې په اخره کې هوا توديږي. الله داد او اعظم خان دې حالاتو ته هم تيارى درلود. دوى دواړو سره ډېر زر خوراکي مواد کم شول او يواځې يو ليک ورسره پاتې وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله داد روان و، هغې اوبو یا خوراک ته اړتیا نه درلوده. هغې خپل ذهن کې دا خبره نیولې وه چې د هغې لوبډلې ملګري به ورته د افغانستان کرکټ بورډ مشرۍ لپاره رایه ورکړي. د خیبر پاس لارې تلو سره به هغه ملګرو ته وښايي چې هغه د تاج نه څومره زړور دی.

اعظم خان هڅه کوله چې الله داد سره روان وي. په نړۍ کې به هیڅوک داسې ملګرتیا چا سره په داسې یو میشن کې برخه وانه خلي. الله داد دمې لپاره هم نه دریده. هغه په غرونو ختلو او کوزیدلو.

" مونږ باید د کرکټ تمرین لپاره د خیبر پاس په لاره منډه وهو." الله داد په سختۍ سا اخسته. دا ځل ختل ورته لږ ستونزمن تمام شول.

" دا خو ډیره ستونزمنه ده." اعظم خان ورسره همغږی شو او ډیر په زوره یې دا قیمتي هوا تنفس کوله.

" ته څه فکر کوې چې تاج به په دې غرونو ختلې وای؟" الله داد د هغې چاغ بدن په ذهن کې راوست چې څنګه به دې غرونو ختلو. هغې دومره وخندل چې ټوخې پرې ولګیده.

اعظم خان هم ورسره خندل. د خیبر پاس په لاره تلل ورته ډیره مشکله شوه. دواړو مسافرو په زوره زوره سا اخسته. تر څو چې ډیورنډ کرښې ته رسیدل دواړو خپله انرژي له لاسه ورکړې وه.

" زه فکر کوم چې ما ځان سره زیاتې وکړ، زه باید په ورو راغلی وم." هغه پښیمانه ښکاریده. هغې نور مزل هم نه شو کولای.

" ته باید کینې او دمه وکړې تر څو مونږ پاکستان سیمې ته اورو." اعظم خان ورته وویل.

الله داد ونه منله،" نا، هیڅ خبره نشته. دمې لپاره وخت نشته. مونږ باید لومړی دا لیک ورسوو."

ددې جملې ویلو څخه نیمه دقیقه وروسته پرته د څه ویلو، راوغورځیده. اعظم خان غوښتل چې الله داد ونیسي خو هغې ونه شو

نیولای. الله داد په یو درز سره په ځمکه راپریوت. اعظم خان ورخطا شو. هغه هیڅ نه پوهیده چې څه وکړي او د مرستې لپاره چا سره اړیکه ونیسي.

" الله داده! پاځه وروره! ته باید وروسته ویده شې." هغه لګیا وو، هغې الله داد خوځوه خو هغه بې حاله پروت وو.

الله داد د اوبو نشتوالي له کبله بې هوښه شوی وو. د خیبر پاس په لاره پرته د دمې او اوبو تلل همدا پایلې لري. اعظم خان ته هم ځان ډیر کمزوری ښکاره شو. هملته خواکې د مسافرینو لپاره خیمې وهل شوې وې، چې لوی لارې سره نښلوي. اعظم خان هلته لاړ، دا خطر یې هم هیر کړی وو چې ځواکونه به یې وګوري.

د خیمو څښتنانو د مسافرینو لپاره اوبه او خوراک ورکوه. هغوی زیاتره په مایوسه خلکو لکه د اعظم خان په څیر خلکو متکي وي. اعظم خان په بیړه یو ډبی جوس او درې نارنجان خپل ځان او ملګري لپاره راوړل. هغې دعا کوله چې دا جوس او نارنجان به دې او الله داد ته پوره اندازه انرژي ورکړي.

اعظم خان خپل ملګري ته جوس ورکړ او هغه په هوښ کې راغی،

" ډیره مننه، تا زما ژوند وژغوره. مونږ باید دا لیک اوس ورسوو. " هغې په سخته وویل.

اعظم خان، الله داد غلی کړ" شش...د کرکټ لیک باره کې خبرې مه کوه او تشویش هم مه کوه. یواځې ارام وکړه"

که څه هم هغوی خوراک، څښاک او دمه وکړه خو الله داد بیا هم ودریدی نه شو. اعظم خان فکر وکړ چې بله کومه لاره لري. هغوی دواړه باید په پښو لاړ شي، له لوی سرکونو څخه لرې پاتې شي او لیک ورسوي. هغوی به هله روانیږي چې الله داد د بیرته پاڅیدو توان پیدا کړي.

ددوی لپاره ښه خبر دا وو چې د پاکستان کرکټ بورډ ځیني غړي پیښور کې هم شته دي. پیښور د پولې نه دومره لرې نه دی او الله داد او اعظم خان هلته نږدې ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعظم خان هاخوا دیخوا کتل چې د لرې څخه یې یو بوډا سړی ولید چې یو قچره ورسره وه. کېدای شي الله داد په قچره بوځي. اعظم خان په منډه د بوډا سړي خواته ورغی او ویې پوښتل چې که قچره یې په کرایه وي.

" سلام! زما ملګری ډیر کمزوری شوی او نور په پښو مزل نه شي کولی. مونږ پیښور ته روان یو او غواړو یو اړین لیک هلته ورسوو. دا د افغانستان ملي کرکټ لیک دی. آیا خپل قچر مونږ ته په کرایه راکولی شئ چې زه پرې خپل ملګری ورسوم؟"

بوډا سړی زړه نا زړه شو،" سلام! دا زما شخصي قچر دی. او دا د کرایه لپاره نه استعمالوم."

" زه درته کرایه پیسې هم درکوم. دا لږې افغانۍ دې بس دي؟ همدا راسره دي. دا قچر به مونږ پیښور ته بوځو او سبا ته به یې درته بیرته راولم."

بوډا سړي د اعظم خان په خبرو فکر کاوه. هغې پرېکړه وکړه چې په اعظم خان به باور وکړي.

" زه به تاسو ته خپل قچر درکوم خو سبا همدا وخت به یې بیرته راوړئ."

اعظم خان ډیر خوشاله شو. هغې زوړ سړي سره وعده وکړه چې ددې احسان بدله به یو وخت درکوم. اعظم خان قچر د الله داد په لور روان کړ چېرته چې هغه په ځمکه پروت وو.

" مونږ به په دې ځو پیښور ته!" اعظم خان ډاډ ورکړ.

هغې الله داد سره په راولاړیدو کې مرسته وکړه. بیا هغې خپل دواړه لاسونه جوړه کړل او الله داد ته یې دختلو لپاره ونیول تر څو پرې هغه پښه کیږدي او وخیژي. الله داد پښه کیښوده او د قچر پر شا کیناسته. قچر وخریده. الله داد قچر په شا وټپوه او الله داد ته یې وکتل،" تیار یې؟" هغې وپوښتل.

" تیار یم" الله داد ورغبرګه کړه.

اعظم خان د قچر پړی ونیو او خواکې ورسره د پیښور په لور روان شو. پیښور ته رسیدو سره یې لیک د افغان حکومت له خوا د پاکستان کرکټ بورډ غړو ته وسپاره. هغوی دواړه دمې لپاره خپلو مخکینو ملګرو حمید حسن او محمد نبي سره هم ولیدل.

" ته باید هم کابل ته راشې! افغان ملي لوبډله ستاسو غوندې تکړه لوبغاړو ته اړتیا لري"الله داد ورته وړاندیز وکړ.

" زه به درشم خو چې یو ځل خپل وزن کم کړم. زما وزن اوس ۲۶۸ پاونډه دی او زه سمه منډه نه شم وهلی" حمید ورته ځواب کې وویل.

الله داد د تشویقولو نه ډک وو. هغې باندی حمید حسن ګران وو، " نو ته خو ډیر تیز توپ اچونکی یې. بس په یاد لره چې هر وخت کولای شې د افغانستان لپاره کرکټ وکړې. زه به درسره مرسته وکړم"

له دې وروسته باید کابل ته د خیبر پاس له لارې تللي ول. الله داد ښه شوی وو. هغوی قچر خپل څښتن ته وسپاره. الله داد او اعظم خان دواړه پرته د کومې حادثې کابل ته ورسیدل.

تاج کابل کې اعظم خان او الله داد ته منتظر وو.

" په خیر راغلئ! سفر مو څنګه وو؟" تاج وپوښتل.

" ستا له سوچ څخه ډیر ګران وو." الله داد وغمږېیده.

" لیک مو ورسوه؟"

"هو"

تاج پوښتنې پرېښودې. هغې نه غوښتل چې الله داد نور وچیړي ځکه هغه همدا اوس رارسیدلی وو.

" بس ښه خبره دا ده چې مونږ د پاکستانۍ لوبډلې مرسته تر لاسه کولای شو. زمونږ لوبډله به هم زر د هغوی په څېر نړیواله شي." تاج داسې انګیرله.

" او مونږ به نوی نسل د تاوتریخوالي پر ځای کرکټ ته وهڅوو" الله داد ورپسې اضافه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان لوبډلې ګټل ۲۰۰۳ کال کې پیل شول. دا ډېره ښه خبره ده چې څنګه دې لوبغاړو الله داد، تاج، کریم، رییس، اعظم خان، سمیع الله شینواري او نور لوبغاړي سره یو ځای شول او د طالبانو حکومت وروسته یې کرکټ یو ځل بیا په پښو ودروه تر څو نړیوال جام ته لاره پیدا کړي. هغوی هیڅکله ونه ډار شول چې ځان باندې سخته تیره کړي او له نورو مرسته وغواړي. ژوندی مثال یې د پاکستان کرکټ بورډ ته د مرستې لپاره ورتلل وو. او بیا یې د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک ځان سره یو ځای کړ.

د افغانستان امنیت او د طالبانو څخه خلاصون لپاره زرګونه ایساف ځواکونه افغانستان ته راغلي ول. یو سرتیرې چې تورن انډریو بینکس نومېده چې د کرکټ سره یې ډېره مینه وه. دا سرتیرې د بریتانیې وو، هغه ځای چېرته چې کرکټ د هر څه په سر دی. کله چې هغې ته وویل شول چې افغانستان ته لېږدول کیږي نو هغه غمجن شو، ددې لپاره نه چې هغه به هلته جنګیږي بلکې ددې لپاره چې هغه به د کرکټ لوبې څخه لرې شي. په بریتانیه کې کرکټ ډېره نامتو لوبه ده. افغانستان ته راتګ سره تورن بینکس داسې انګیرله چې هغه به بیا کرکټ ونه شي کولای یا یې وګوري او ترې خبر شي.

یوه ورځ یې کتل چې افغان ماشومان د کابل په کوڅو کې کرکټ لوبه کوي. همدارنګه د افغان ملي لوبډلې جوړیدو باره کې یې هم اوریدلي ول. تورن بینکس فکر کاوه که افغانستان لوبډله درلودی نو دا به هرورمرو خبر وای. کېدای شي د کرکټ پر ځای توپ ډنډې لوبډله ولري. توپ ډنډه هم د کرکټ په څېر افغاني لوبه ده. هغې پرېکړه وکړه چې په دې به ځان پوهوي.

تورن بینکس یو افغان پلټونکی وګماره تر څو د افغان ملي لوبډلې باره کې ځان ډاډمن کړي چې ایا په ریښتیا هم داسې لوبډله شته. تر ټولو سخت کار دا وو چې پلټونکی څنګه پوه کړي چې کرکټ څنګه لوبه ده. تورن

بینکس ورته د کرکټ ځیني زاړه انځورونه او ویډیوګانې وښودې تر څو هغه پوه کړي. پلټونکی پوه شو چې دا څنګه لوبه ده.

پلټونکی د دې لوبې په لټه شو. پلټونکی د افغانستان المپیک کمیټې سره په اړیکه کې کړ. د المپیک کمیټې دا تایید کړه چې د کرکټ ملي لوبډله شتون لري، هغوی دا وعده هم وکړه چې دوی به دکرکټ ځیني استازي تورن بینکس سره لیدلو لپاره واستوي. خبره په دې وشوه چې دا غونډه به د بریتانیې سفارت کې ترسره کیږي.

د المپیک کمیټې غړو دا خبره تاج سره شریکه کړه. هغوی ورته وویل چې تورن بینکس غواړي د کرکټ لوبغاړو سره وګوري. کېدای شي دا غونډه د یوې بلې لوبې لپاره ښه موقع وي. تاج هیڅ نه پوهیده چې بریتانیې سفارت څه دی او چیرته دی. هغې پرېکړه وکړه چې غونډې ته به ځان سره کریم او رییس هم بیایي.

الله داد ډېر زر د المپیک کمیټې ته د تاج بد نیتۍ باره کې وویل.

" تاسو اوریدلي؟ تاج غواړي تورن بینکس سره لیدنې لپاره کریم او رییس بوځي...ځکه هغه یې ملګري دي. کریم او رییس د لوبډلې مشران هم نه دي. تاج ته دا هر څه ټوکې ښکاري."

کمیټې غړو ورته وویل،" کریم او رییس ډېر ښه لوبغاړي دي. هغوی د کلونو راهیسې په دې لوبډله کې دي. د هغوی پر ځای به څوک لاړ شي؟"

الله داد خپلې وریځې پورته واچولې او د المپیک کمیټې غړو ته یې په سپکه نظر وکتل." د لوبډلې لوبډلمشر استازیتوب کوي" د هغې غږ کې هم سپک نظري پرته وه.

د کمیټې غړو ورته وویل،" مونږ به تاج سره وغږیږو."

هغوی سمدستي تاج سره اړیکه ونیوله او هغې ته یې د الله داد باره کې وویل. " تاج! الله داد په غوسه وو چې ته هغه ولې تورن بینکس سره لیدلو لپاره نه بوځې"

" هغې خو ماته نه دي ویلي چې زه درسره ځم." تاج وویل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" ښه ! ستا خپله خوښه ده. الله داد فکر کوي چې هغه باید لاړ شي ځکه هغه د لوبډلې مشر دی. مونږ درته هغه څه وویل چې هغې مونږ ته ویلي ول." تاج غوښتل چې یواځې کریم او رییس سره لاړ شي خو بیا یې د الله داد هغه کار راياد کړ چې لیک یې تر پاکستانه رسولی وو. هغې بس همدومره کولای شول. هغې الله داد ته وویل چې لیدنې لپاره ځان تیار کړي.

دواړو رقیبانو غوښتل چې دا موقع له لاسه ورنکړي. هغوی د خلکو پر وړاندې خپل تصویر څنګه پریږدي؟ دواړو له دې وړاندې بریتانیې سرتیري سره نه وو لیدلي. تاج داسې انګیرلې وه چې تورن بینکس به یو شتمن او خطرناک سړی وي. تاج د لیدنې لپاره دریشي واغوسته، چې زیاتره به یې په ځانګړو لیدنو او محفلونو کې اغوستله. له بل اړخه الله داد په کمیس پرتوګ کې روان شو.

" زه به تورن بینکس ته افغاني کالي وښایم." هغه لکه پر ځان چې ویاړي. یو خو الله داد ډیر لوړ وو او بیا تنګ کمیس پرتوګ کې بد ښکاریده. تاج فکر کوه چې دې باره کې څه ووايي که نا. هغې داسې انګیرله چې تورن بینکس به په الله داد ملنډې ووهي. تاج او الله داد په ګډه د بریتانیې سفارت په لور روان شول. هغوی ذهن ته زرګونه خیالونه راغلل چې تورن بینکس سره لیدل به څومره ګټور وي.

د بریتانیې سفارت د کابل په لوی سیمه کې یو څو بېلې بېلې ودانۍ وې. دا ټولې ودانۍ یو بل کې ورننوتې وې. د سفارت اصلي ودانۍ د غونډۍ په سر د ونو منځ کې واقع وه. دا ډیره ښایسته سپینه ودانۍ وه چې لامبلو حوض او نڅا پوړ یې هم درلود خو د شوري یرغل وخت کې دا ودانۍ د مجاهدینو له لاسه ویجاړه شوه. نو ځکه بریتانیې ځان لپاره یو وړوکې غونډې ځای پیدا کړی وو.

تاج او الله داد په اسانۍ د بریتانیې سفارت پیدا کړ. د ننوتو لارې په طرف روان شول. یو غټ ساتونکی دروازې مخې ته ولاړ وو. د هغې سر بشپړ کل وو.

دې ساتونکي له لرې څخه تاج او الله داد ته کتل چې دا خلک به څوک وي چې دېخوا راروان دي. ددې ساتونکي دنده دا وه چې هر نابلده سفارت ته رانږدې کیږي، هغه یې په خپل شکل ډاروي. خو د هغې دا اکټ په دوی دواړو هم ناکام شو. تاج هغې ته په داسې ټولنیز انداز کتل لکه د ماشومتوب ملګری یې وي.

" سلام! مونږ د افغان ملي لوبډلې غړي یو. مونږ راغلي یو چې تورن بینکس سره وګورو."

ساتونکي لا هغې ته کتل. ساتونکي فکر کاوه چې په داسې لیدلو سره به هغه تاثیر لاندې راولي خو هغه نه وو خبر چې تاج تاثیر لاندې راوستل څومره ستونزمن کار دی.

د څو شیبو لپاره ټول چپ ول، وړاندې تر دې چې تاج ساتونکي ته ورنږدې شي او هغه وخوروي، یو ځل بیا یې وویل" ښاغلیه؟ تاسو زما خبره واوریده؟"

ساتونکي باید دا ځل ځواب ورکړی وای، هغې سره بله لار نه وه.

" هو، ستاسو پوښتنه څه وه؟" هغې وپوښتل.

" مونږ د ملي لوبډلې لوبغاړي یو. تورن بینکس مونږ ته بلنه راکړې ده."

ساتونکي تاج ته ښکته بره وکتل. او د الله داد خواته ورغی او همداسې یې وروکتل.

" آیا تاسو ډاډه یاست چې تاسو د کرکټ لوبغاړي یاست؟" هغه شکي وو.

" هو، مونږ مسلکي یو!" تاج ورته زر وویل.

د ساتونکي هیڅ باور نه راتلو. خو بیا هم هغې د تاج مسلکي لغت اوریدو سره لږ باوري شو. کله چې هغه ریښتیا وایي دهغې په غږ کې ډیر باور پروت وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" ډېر ښه. زه به لاړ شم او تورن بینکس ته به ووایم چې تاسو رارسیدلي یاست. دلته منتظر اووسئ." ساتونکي ورته وویل.

ساتونکی ودانۍ ته ننوت. په تاج او الله داد دواړه د ګرمۍ خولې راماتې وې. هغوی داسې فکر نه کاوه چې غونډه به په دې شکل شروع کیږي.

دننه سفارت کې ساتونکي تورن بینکس ته ویلي چې دوه ریشخندي کسان راغلي او ځانونه د افغان ملي کرکټ لوبډلې لوبغاړي معرفي کوي. تورن بینکس موسکی شو. هغه د ساتونکي مبالغې څخه متاثره شو.

" زه جدي یم. صبر وکه چې ته یې خپله وګورې چې هغوی څنګه ښکاري. هغوی لکه چې سرکس نه راغلي" ساتونکي ورته وویل.

" هغوی مسلکي لوبغاړي دي. زه ستا په خبرو شکمن یم چې ته وایې چې هغوی دې ماته لیونیانو غوندې راوپیژندل." تورن بینکس خپل د سپینو زرو لاسي ساعت ته وکتل" راننباسه یې. زه باید ورسره اوس وګورم."

" ایا ته ډاډه یې چې دا هماغه کسان دي؟" ساتونکي د خبرې تایید غوښت.

" بالکل." تورن یې خبره تایید کړه.

کله چې ساتونکي تاج او الله داد ځان پسې ودانۍ ته روان کړل، تورن بینکس پوه شو چې ولې یې په هغوی ملنډې وهلي. دوی دواړه د یوې زاویې نه هم لوبغاړي نه ښکاریدل. د ساتونکي خبره چې دوی ریښتیا هم لکه د سرکس نه راغلي وي. اول سړی پلن او چاغ وو، هغه داسې کالیو کې راغلې وو لکه واده ته چې روان وي. د هغې نیکټایي هم د کمیس سره هیڅ ورته والی نه درلود. دویم کس لوړ او نری وو. هغې افغانی لباس په تن وو. هغه داسې ښکاریده لکه د یو جومات ملا. کالي پکې ډېر تنګ ول. هغې خپل ویښته شاته اړولي ول، کېدای شي هغې د کوم سټایل وهلو کوښښ کاوه.

کله چې الله داد او تاج، تورن بینکس ولیده نو ویې پیژنده. هغه سپین سړی او شنې سترګې لرلې. د مخ ځینې برخې یې د لمر له کبله سرې

اووښتې وې. هغې سره خولۍ او د ایساف یونیفورم یې پر تن وو. د هغې نوم په تارونو کمیس باندې لیکل شوی وو.

" تورن بینکس!" تاج او الله داد په یو ځای ورچغه کړه.

هغوی ورغلل او هغې ته یې لاس ورکړ. دواړو د هغې پام راړولو لپاره په یو وخت خبرې کولې. تورن بینکس د تاثیر لاندې راغلی وو. هغوی دواړو موسل.

تورن بینکس یو ناڅاپه په خندا شو، هغې دومره وخندل چې لږ پاتې وو په ځمکه پریوځي. تاج او الله داد د تورن بینکس په خندا مغشوشه شول. هغوی خبرې کول بند کړل. تورن بینکس د خندا منځ کې وویل،" تاسو دواړه خو امیګوس(ملګري) ښکارئ!"

تاج او الله داد نه پوهیدل چې امیګوس څه مانا لري خو بیا هم هغې سره په خندا شول.

کله چې درې واړه د خندا نه وزګار شول او ځانونه یې کابو کړل نو تورن بینکس تاج او الله داد هغوی خپل دفتر په لور روان کړل.

" ډېره ښنه غواړم. زه تورن بینکس... د بریتانیې پوځ افسر او امنیت سپیشلسټ."

دواړو بیا په یو وخت کې ځواب ورکړ. دوی دواړه دومره بې ترتیبه ول چې ځانونو ته یې پام هم نه وو چې دواړه په یو وخت کې غږیږي.تاج څو ځله الله داد ته اشاره وکړه تر څو چپ شي او هغه تورن سره خبرې وکړي.

" مونږ ته دعوت راکولو نه ډېره مننه. مونږ د افغانستان ملي لوبډلې لوبغاړي یو. زه د لوبډلې کوچ او د افغانستان کرکټ بورډ مشر یم." هغې الله داد ته وکتل او بیا یې اضافه کړه،" او الله داد د لوبې لوبډلمشر دی."

" زه پوهیږم چې څنګه ځان معرفي کړم." الله داد په ورو وویل خو چا وانه وریدل.

" بالکل. تاسو هر وخت دلته راتلای شئ،" تورن، تاج ته ځواب ورکړ." تاسو سره لیدلو نه خوښ شوم. زه کرکټ سره ډېره مینه لرم نو ځکه مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتل تاسو سره دلته د کرکټ باره کې خبرې وکړم. راځئ، زما دفتر کې به خبرې وکړو"

دواړه ورپسې او د تورن دفتر چې د سفارت په یو کونج کې و، ورننوتل. دفتر کې یواځې درې څرخي چوکۍ ایښې وې او نور ټول دفتر خالي وو.

" ډیر ښایسته دفتر دی" تاج وویل.

" ډیره مننه، زما پکې ښایسته شیان نه خوښیږي نو ځکه دا خالي او ساده دی. زه ډاډه یم چې ستاسو دفتر به دې نه ښه وي" تورن بینکس وویل.

" مونږ خپل دفترونه نه لرو" تاج ورته وویل.

تورن بینکس ډیر حیران شو،" څه وای! تاسو یو ملي لوبډله پر مخ بوځئ او دفتر نه لرئ؟"

" اړتیا ورته نشته. مونږ یواځې کرکټ کوو."

" ښه. تاسو ماته د ملي لوبډلې باره کې نور څه ویلای شئ؟ کله چې زه خبر شوم چې افغانستان کرکټ لوبډله لري نو ډیر خوشاله شوم. خو زه ډیر څه نه خبر نه یم." تورن بینکس وویل.

الله داد دا ښه موقع وګڼله چې هغې ته ووایي چې څنګه یې دا لوبډله رامنځته کړې.

" هو، هو. ماته د افغان کرکټ پلار ویل کیږي. د طالبانو په وخت کې په ۱۹۹۵ کال کې ما په لمړي ځل د افغانستان کرکټ فیډریشن رامنځته کړ. زما موخه دا وه چې مونږ نړیوال جام ته لاره پیدا کړو او راتلونکي نسل ته وښایو چې د ټوپک پر ځای بیټ لاس کې واخلي."

تاج، الله داد ته په ډیر بد نظر وروکتل. لکه هغه چې ټول دروغ وایي. دا خو د تاج خوب و چې افغان کرکټ لوبډله نړیوال جام ته ورسوي. هغې به لمړی دا لوبډله راجستر کړې وه که چیرته ترې الله داد د هغې نظریه نه وه پټه کړې. تاج پرېکړه وکړه چې الله داد ولوبوي، نو تورن ته یې وویل،

" کله چې امریکایانو طالبان له افغانستان څخه وشړل نو الله داد ډیر ډاریده او دلته نه راتلو. ما دهغې لپاره لوبډله بیا راټوله کړه تر څو مونږ وښایو کرکټ د سیاست سره هیڅ تړاو نه لري."

تورن د دوی ترمنځ سړې جګړې څخه نه و خبر او په دې ځای کې هم پوه نه شو چې یو بل باندې ګوزارونه کوي.

هغې د دواړو هڅې وستایلې،

" تاسو دواړه ډیر څه کړي. او تاسو به راتلونکې کې ډیر څه ترلاسه کړئ."

تاج او الله داد ورسره د همغږۍ سرونه وخوځول. وړاندې تر دې چې څه خراب واقع شي، تاج خبره بدله کړه.

" ډیر څه شته چې باید ورته خوشاله شو. کرکټ په افغانستان کې په چټکۍ روان دی. سلګونه ماشومانو او ځوانانو ورسره بلدتیا پیدا کړې. هغوی د تاوتریخوالي پر ځای د کرکټ په لور روان دي.دوه کاله وړاندې مونږ قاید اعظم ټورنمنټ کې هم ډیر مینه وال پیدا کړل. څوک پوهیږي چې راتلونکی به څنګه وي!"

" نا ځرګند دهلیز،" تورن بینکس وویل.

تاج یې په خبره پوه نه شو" څه؟"

" نا څرګند دهلیز" تورن بینکس دا ځل په تیز غږ وویل.

" ناڅرګند دهلیز څه مانا ورکوي؟" تاج ورځیني وپوښتل. دا جمله خو یو څه اشنا ښکاریده.

" ښه، نا څرګند دهلیز خو د کرکټ یو لغت دی. دا هغه ځای ته بال کول دي چې د ویکټو آف خواته وي. په دې وخت کې توپ وهونکي لپاره ډیره سخته وي چې توپ ووهي که نا. که توپ ووهي کیدای شي وسوځي پرې او که چیرته قسمت ورسره مل وي نو کېدای شي شپږیزه پرې ووهي."

تورن بینکس ورته خبره واضح کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه..." تاج اوس هم ډاډه نه وو چې ولې ناڅرګند دهليز دومره مهم دی او د کرکټ راتلونکي سره څه اړيکه لري. " تاسو دا خبره (ناڅرګند دهليز) وروسته د هغې وکړه چې ما درته په افغانستان کې د کرکټ راتلونکې باره کې وويل. تاسو دا په غلطۍ ونه ويل؟"

" اوهو، نا. ما د همدې لپاره درته وکړه. ستاسو حالت ماته د ناڅرګند دهليز حالت راياد کړ. تاسو د کرکټ لوبډلې سره ډېرو ستونزو سره مخ ياست، او راتلونکی ستاسو لپاره يوه معما ده.دا لوبډله کېدای شي په بشپړه توګه له منځه لاړه شي. او يا په باور او قسمت سره دا لوبډله يوه شپږيزه ووهي او نړيوال جام ته لاره پيدا کړي." د تورن خبری رېښتيا کېدای شوې.

تاج وويل،" ښه! تاسو دا وايې چې افغانستان هم د توپ وهونکي په څېر د ناڅرګند دهليز حالاتو سره مخ دی."

" هو. لږ يا ډېر." تورن بينکس سر وخوځوه.

تاج ځان سره فکر کاوه چې نا څرګند دهليز څخه به څنګه تيرېږي. " توپ وهونکي به نا څرګند دهليز څخه څنګه په برياليتوب تيريدای شي؟"

" تمرين، تمرين او ډېر تمرين. که چيرته ستاسو لوبډله وغواړي نړيوال جام ته لاره پيدا کړي نو تاسو بايد ډېر زيات تمرين وکړئ." تورن بينکس ورته مشوره ورکړه.

" مونږ تمرين کوو. خو يواځينې مشکل دا دی چې مونږ سره مناسب سامان نشته. او زه فکر کوم تاسو پوهيږئ چې کرکټ لپاره اسباب اخيستل اسانه خبره نده. دلته خلک ډېر غريب دي. زمونږ ملي لوبډله ځان لپاره معياري اسباب نه شي اخيستی. نو مونږ به پرته د مناسب سامان څخه پرمختګ وکړو؟"

تورن بينکس سر وخوځوه او په دې يې فکر کاوه چې څه بايد وکړي" ته سم وايې. زه خبر يم چې انګلستان لوبډله ځيني وخت اضافي شيان لري.

بريتانيه کې کرکټ ډېر عام دی. زه به انګلستان لوبغاړو سره خبره وکړم که چيرته ستاسو لوبډلې سره يې مرسته کولای شوه."

" مننه، ستاسو مرستې څخه مننه." تاج وويل.

" زه به ډېر خوښ شم چې تاسو سره مرسته وکړم. که چيرته مې له هغوی لخوا څه تر لاسه کړل نو يو څو ورځو کې به تاسو سره اړيکه ونيسم؟" تورن ورسره وعده وکړه.

له دې سره تاج او الله داد، تورن سره خدای پاماني وکړه او هر يو په خپله مخه روان شو. يوه ورځ تيره شوه او تاج د تورن بينکس نه يو ښايسته پيغام تر لاسه کړ،

" انګلستان لوبډله اضافي اسباب لري چې تاسو ته يې درکړي! بيټونه، توپونه، پيډونه او هر څه چې تاسو يې پيژنئ. زه به هغه ټول شيان تاسو لپاره راټول کړم. او بيا به يې ستاسو لوبډلې ته په رسمي ډول وړاندې کړم."

تاج نه خبرې هيرې شوې، هغه د تورن بينکس له سخاوت څخه ډېر خوشاله شو.

" تورن بينکس! کله چې مونږ چا نه تشکري کوو نو وايو "ډېره مننه". او زه فکر نه کوم چې سل ځله مننه ستا احسان لپاره کافي وي. زه ډېر خوشاله يم... او په ښتنې سره چې زه څه نه لرم چې په بدل کې يې تاسو ته درکړم."

" هيڅ خبره نده، تاجه! زه کرکټ سره مينه لرم، نړيوال جام ته رسيدو لپاره به ستاسو لوبډلې سره هر رنګه مرسته وکړم. مونږ په ګډه کولای شو کرکټ په ټول افغانستان کې عام کړو."

تاج وغوښتل چې تورن بينکس په يو څه ونازوي،" زه يو نظر لرم! ته کولای شې د افغانستان کرکټ بورډ پرمختګ مدير شې. بيا تاسو کولای شئ مونږ سره نړيوال جام ته رسيدو کې مرسته وکړئ او کرکټ هم دلته عام کړئ."

د کرکټ باره کې تورن بينکس هيڅ له لاسه نه ورکول. د افغانستان کرکټ بورډ پرمختګي مدير له لارې هغه کولای شي چې لږ تر لږه د خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښې لوبې سره په اړیکه کې پاتې شي. که څه هغې ځان ددې پوست لپاره وړ کس نه باله.

" ستا د وړاندیز نه ډیره مننه. دا ماته هر څه دي. زه به په دې پوست ډیر خوښ شوی وای... خو زه په دې برخه کې هیڅ تجربه نه لرم. ته باید وړ کس وټاکې. زه یواځې د کرکټ لوبغاړی یم، د کرکټ سفیر نه یم."

" ښه نو ته کولای شې یو آل راونډر جوړ شې!" تاج ورسره ټوکه وکړه،" هیڅ خبره نده، مونږ یو هم تجربه نه لرو. لس کاله وړاندې مونږ کرکټ هیڅ نه پیژنده. زمونږ نه تاته ښه پته ده. نو ته به د افغان کرکټ سفیر شې."

له دې وروسته تورن بینکس د افغان کرکټ سفیر شو.

د ۲۰۰۳ کال اپریل میاشت کې تورن بینکس یوه غونډه جوړه کړه چې له لارې به یې افغان ملي لوبډلې ته د کرکټ سامانونه ورکړي. که څه هم یو لیک هم نه وو استول شوی خو تورن بینکس په خپله خرچه هغه سامان د بریتانیې نه په سي ۱۳۰ نظامي الوتکه کې افغانستان پورې راورسول. دا الوتکه خړ رنګې وه چې څلور بمباري ځایونه یې درلودل. تورن بینکس بیټونه، توپونه، پیډونه، دوه مصنوعي پیچونه او نور اړوند سامان تاج ته په ډیره مهرباني وړاندې کړ.

تاج د تورن بینکس نه یو ځل بیا مننه وکړه. هغه د کرکټ لوبغاړو مخې ته وغږیده." د افغانستان کرکټ بورډ مشر په حیث زه له تورن بینکس څخه ډیره مننه کوم. هغه زمونږ لپاره ملګری او ورور دی."

ټولو لوبغاړو د تاج په خبره چغې کړې او شپیلي یې وهل. کریم، رییس وسکونډه،

" ته فکر کوې چې تورن بینکس له ما غښتلی دی؟"

" کیدای شي. هغه یو سرتیری دی. که هغه تا نه غښتلی نه وي نو تا نه هوښیار دی."

کریم په ټوکه کې هغه په مټ ووهه،" زه فکر کوم تورن بینکس نه دا هیر شوي چې هغه یو سرتیری دی.هغه ډیر ښه سړی دی. سرتیري خو ښه نه وي."

"هو... مونږ ډیر خوش قسمته یو چې مونږ ته یې د کرکټ اسباب راکړل،"

افغان لوبډلې لوبغاړو څه اسباب ځان سره وساتل او اضافي یې کابل کې ماشومانو ته ورکړل تر څو هغوی هم کرکټ سره بلد شي. دا ډیره اړینه وه چې کرکټ درس همداوس شروع شي او خپور شي. که چیرته افغانستان غواړي نړیوال جام تر لاسه کړي نو راتلونکي نسلونه هم باید کرکټ باندې ډیر کار وکړي.

تاج چې به کابل کې هر خالي ځای پیدا کړ نو تمریني لوبې به یې پکې کولې. لوبغاړو ته به یې ښار کې منډه ورکوله تر څو ښه سټیمنا پیدا کړي. تمریني میتودونه که څه هم په مهالوېش برابر نه ول خو بیا هم د نشت نه ښه ول. د وخت په تیریدو سره به پکې پرمختګ لیدل کېده.

اوس چې ملي لوبډلې معیاري اسباب پیدا کړل نو تورن بینکس غوښتل چې وګوري چې لوبډلې څومره پرمختګ کړی. هغې تاج سره اړیکه ونیوله او د لوبې چیلینج یې ورکړ.

" تاجه! ما خو ستاسو لوبډلې لپاره اسباب برابر کړل نو په بدل کې ماته د خپلې لوبډلې وړتیا راوښیې؟ د ایساف سرتیري غواړي تاسو سره لوبه وکړي. هغوی دعوه کوي چې ستاسو لوبډلې ته به ماتې ورکړي."

تاج د تورن بینکس ټوکو ملنډو باندې پوه شو،" مونږ ښه تمرین کړی دی. مونږ به یې ګټو. تا نه هیر شوي؟ د افغان ملي لوبډله به نړیوال جام ته ووځي."

تورن بینکس باور درلود چې افغانان په دې لیوالتیا کولای شي نړیوال جام ته لاره پیدا کړي. خو بیا هم کېدای شي لسیزې ونیسي. یوه ملي لوبډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

رامنځته کول او د هغې بنیاد جوړول ډېر پیچلی بهیر دی. په دې وخت کې د افغان ملي کرکټ لوبډله د نړۍ وروسته پاتې لوبډله وه.

" ښه نو دا لوبه به تاسو لپاره د نړیوال جام وتلو ته ښه تمریني لوبه وي او دا په افغانستان کې لومړنۍ نړیواله لوبه هم وي چې افغانستان یې کوربه توب کوي. د ایساف یو سرتیری هم له دې ځای څخه نه دی."

" همم. ښه سمه ده. مونږ به ایساف سرتیرو ته په خپل هېواد کې تاریخي ماتې ورکړو. بس راځه نو چې دا لوبه تیاره کړو." تاج ورسره ومنله.

د نړیوال امنیتي ځواک کرکټ لوبډله د بېلا بیلو هېوادونو خلکو څخه جوړه ده. هغوی د خوند لپاره په داسې لوبو کې برخه اخلي. دا به د هغوی لومړنۍ نړیواله لوبه وي او د افغان لوبډلې لپاره به هم دویمه نړیواله لوبه وي. دواړه خوا لوبغاړي وارخطا ول.

په افغانستان کې تر دې وړاندې هیڅ نړیواله لوبه نه ده شوې. خو داسې ځای چې امریکایي ځواکونو نه وي بمبار کړی، پیدا کول یې ستونزمن کار وو. هغه ځای کې چې افغان لوبغاړو تمریني لوبې کولې هم ویجاړ شوی وو. تورن بینکس او تاج پرېکړه وکړه چې دا لوبه د کابل پارک یانی چمن حضوري کې تر سره کړي.

دا ځای هم دومره ښه نه وو، وچ وابښه خو هوار مېدان وو. د دوړو نه ډک وو. ددې میدان شاته غریزه سیمه وه.

د ۲۰۰۳ کال اوړي په موسم کې د افغان ملي لوبډلې او ایساف تر منځ لوبه وټاکل شوه. دواړه لوبډلو سهار وختي په چمن حضوري کې سره ولیدل. دواړو ډلو مشرانو د ویکټو ځای او د فیلډ ساحې وټاکلې، د میدان په کونج کې د شوروي اتحاد یو ویجاړه شوې چورلکه هم پرته وه. په ۱۹۸۰ کال کې چې کله روسي ځواکونو غوښتل چې افغانستان تر خپلې ولکې لاندې راولي نو په هماغه وخت کې دا چورلکه د مجاهیدنو له خوا راپرځول شوې وه.

د لوبې شروع کیدو نه مخکې تاج لوبغاړو ته غږ کړ تر څو لمونځ وکړي. که څه هم د طالبانو زور نه وو خو بیا هم دوی لمونځ وکړ. هغوی په دې باور درلود چې لمونځ ښه قسمت پرانیزي. د لوبې تر منځ لمونځ کول هم دوی خپل اصل ګرځولی وو.

د لمونځ وروسته ټولو لوبغاړو سره لاسونه ورکړل او یو بل ته یې ښې چارې وغوښتې. تاج د کوچ په حیث رامخته شو. تورن بینکس هم توپ له ځان سره راوړ. افغان لوبغاړو چې توپ وکته نو ټول حیران شول. کریم خو په ټوله لوبډله کې ټوکي لوبغاړی وو. هغې خپل ویښته ونیول او کش یې کړل.

افغان لوبغاړي وارخطا شول ځکه تورن بینکس سره یې کلک توپ ولید. تر اوسه دوی په کلک توپ لوبه نه وه کړې.

هغوی لا دومره شتمن نه ول چې لوبډلې لپاره معیاري کلک توپ وپیري. دا کلک توپ به د ټینس توپ سره ډېر توپیر ولري. ددې توپ وهل او نیول به هم ستونزمن شي.

کریم، تاج ته ګیله وکړه،"وروره! زه په دې توپ لوبه نه شم کولای. دوی ټګي کوي."

" دوی ټګي نه کوي! هغوی په اصلي کرکټ توپ لوبه کوي. مسلکي خلک په همدې توپ لوبه کوي. ته باید توپ په زوره ووهې او دا تا لپاره ښه ده... ته به د خپلو مټو زور هم وښایې." تاج ځواب ورکړ.

" او که توپ مې ونه وهه نو بیا؟ نو زه باید کرکټ کول پریږدم؟" کریم وپوښتل.

" په الله ج باور ولره. مونږ خو لمونځ هم کړی، خدای به خیر کړي" تاج نورو لوبغاړو ته هم ډاډ ورکړ. د کوچ کېدلو په دوران کې دا د هغې لپاره تر ټولو غټ خنډ وو. افغان لوبډلې پچه وګټله نو تاج پرېکړه وکړه چې لمړی توپ وهنه ایساف ته ورکړي. د هغې فکر ساده وو. دویم ځل توپ وهنه ددوی لپاره ځکه ښه وه چې افغان لوبغاړي به توپ سره بلد شي. همدا رنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اټکلي ځیرنو دا څرګنده کړې کله چې توپ وهونکي د هدف څخه خبر وي نو ښه توپ وهنه کولای شي.

لوبه پیل شوه. الله داد او بل افغان توپ اچونکي په ګرانه خپله لیکه پیدا کړه. کله چې لوبه یو څه وشوه نو لوبغاړي یو څه ډاډه شول. هغوی د کلک توپ سره بلد شول. تاج پوه شو چې نور د وارخطایۍ کومه خبره نشته.

په راتلونکي نیم ساعت کې افغان توپ اچونکو د ایساف ټول توپ وهونکي وسوځول. ایساف لوبډلې په ګډه ۵٦ منډې جوړې کړی. د تاج کوچنګ ته نوره اړتیا نه لیدل کیده. هغه یوې غاړې ته ولاړ او د هغوی معنوي ملاتړ یې کاوه. لوبه به تر غرمې وړاندې پای ته ورسیږي.

دویم پړاو کې افغان لوبغاړو توپ وهنه شروع کوله چې اسمان برګ شو. برېښنا سره یوځای تندر هم شروع شو. باران هم پرته له ځنډه خپل زور ورکړ. کېدای شي دې باران د ایساف لوبغاړو په زړونو کې ویره واچوله. د افغان لوبغاړي د لوبې تږي ول او هغوی باید ډیر څه ثابت کړي ول. هغوی سره سخت زړه توب پرته هیڅ نه ول.

دې باران د څو ساعتونو لپاره لوبه وځنډوله، موسم بیرته ښه شو او افغان لوبغاړي یو ځل بیا بیتونو سره میدان ته راننوتل. کریم او الله داد لمړني توپ وهونکي ول. ایساف توپ اچونکو ځانونه ګرم کړل. لوبې کولو لپاره ټول چمتو شول.

کریم او الله داد په بیړه د توپ اچونکو په سور پوه شول. په څلورم اوور کې هغوی ټولې منډې جوړې کړی او لوبه یې وګټله. کریم ځان ته حیران و چې هغې څنګه ۴۰ منډې جوړې کړې. هغه پوه شوی وو چې کلک توپ وهلو کې کومه ستونزه نه لري. د لوبې ګټلو لپاره لمونځ یې ښه نتیجه ورکړه.

تاج د لیونو په څېر میدان ته رامنډې کړې. د هغې کوچینګ پر مهال دا د افغان لوبغاړو لومړنۍ بریا وه. کېدای شي په راتلونکي کې همداسې نورې بریاوې هم ولري. ددې لوبې څخه تاج دا زده کړل چې افغان لوبډله په هر رنګه حالاتو کې خپله وړتیا ښودلی شي.

د لوبې په پای کې لوبغاړو یو بل ته لاسونه ورکړل. د لوبې بریا په انعام کې ایساف ځواکونو د افغان لوبغاړو لپاره د کرکټ نور اسباب وپیرل. تورن بینکس هم ددې لوبې شاهد وو. کرکټ په ورو ورو خپل حرکت پیل کړی وو. که څه هم دا دومره ستره بریا نه وه خو په دې بریا یې د خلکو سترګې ددوی په لور واووښتې.

تاج، کریم، رییس، الله داد، سمیع الله شینواري او اعظم خان نور هم وهڅول شول. ددوی مشرانو به دوی ته د کرکټ کولو لپاره پیسې هم ورکولې او کار نه یواځې ددوی لپاره بلکې د ټول افغانستان راتلونکی پکې نغښتی وو.

افغان ځوانانو وکتل چې ملي لوبډله څومره مخ پرووړاندې روانه ده. هغوی هم غوښتل چې دې پرمختلونکې ډلې سره یو ځای شي. تاج ټول ځوانان وهڅول چې تمریني لوبو کې ګډون وکړي. کله چې هغه یو ځل بیا کچه ګړی ته لاړ نو هلته یې د افغان کرکټ کلب ملګری حمید حسن وکتلو،

" حمیده! الله داد ماته ویلي چې تا ویلې چې ډیر وزن له کبله کرکټ نه شم کولای. ته غلط وایې. کابل ته راځه. ته به ملي لوبډله کې تر ټولو غوره توپ اچونکی شې." تاج ورته وویل.

حمید ډیر غټ وو. هغه ریښتیا هم ډیر غټ و، قد یې هم ٦ فیټه او ۵ انچو ته رسیده. تاج سوچ کاوه که هغه لوبې ته برابر شي نو څومره چټکه توپ اچونه به کوي. کیدای شي حمید هم باید کریم غوندې خپلې متې جوړې کړي. کریم به هم ډیر خوشاله شي چې یو ملګری ورته پیدا شي."

" که چیرته زه لوبې کولو ته زړه ښه کړم نو زما پلار ما نه پریږدي" حمید وویل.

" ستا پلار چیرته دی؟ زه به ورسره خبره وکړم" تاج ټینګار کاوه.

حمید پلار سره اړیکه ونیوله چې تاج سره وګوري. تاج نیغ ټکي ته راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" سلام. زما نوم تاج ملک دی او زه د افغان کرکټ ملي لوبډلې کوچ يم. زه تاسو ته وړانديز کوم چې حميد ماسره پرېږدئ. هغه غواړي افغانستان ته لوبې لپاره لاړ شي."

د حميد پلار، تاج ورته" پرېخه پوزه دې ورکه نه شي. حميد زما ځوی دی. زه هغه هيچرته نه پرېږدم. راتلونکې لس ورځو کې د هغې ازموينې پيليږي."

تاج نه هير ول چې حميد اوس هم ښوونځي کې دی. حميد ۱٦ کلن وو، تاج نه نهه کاله کشر وو.

" هغه د مسلکي لوبغاړي وړتيا لري." تاج ټينګار وکړ.

" نا، هغه يې نه لري. د هغې وزن ته وګوره."

" ايا تاسو حميد نه پوښتنه کړې چې هغه څه غواړي؟"

د حميد پلار وويل،" دا هيڅ فرق نه کوي. حميد له ځان سره واخله او له دې ځايه ځه. که چيرته په هغې څه وشول نو ذمه وار يې ته يې."

تاج راهيښ شو،" نا، زه دا مسوليت نه شم اخيستی!"

" ته غواړې هغه ځان سره کابل ته بوځې نو همدا ته يې مسول يې." د حميد پلار خپله اخري خبره څرګنده کړه.

حميد د دواړو ترمنځ راټوپ کړل. " بحث پرېږدئ! تاجه، ماته سرک کې ودريږه زه درځم."

حميد خپلې مور ته لاړ او کيناسته،" مورې، زه غواړم تاج سره افغانستان ته لاړ شم او هلته کرکټ وکړم خو پلار مې نه پرېږدي. زه څه وکړم؟"

د حميد مور هغه ارامه کړ،" د تاج مور چې دلته وه، ما پيژنده. هغه دلته راغلې وه چې د افغان کرکټ کلب لوبې وګوري. هغې ماته وويل چې ته ښه لوبغاړی يې. دا ستا خوښه ده او ستا پرېکړه ده. که چيرته خپل راتلونکی کرکټ کې ګورې نو لاړ شه. او که چيرته خپل راتلونکی پکې نه ګورې نو ولې خپل وخت او ژوند فضول تيروې؟"

حميد پوهيده چې هغه کرکټ کې خپل راتلونکی ګوري. هغه به افغانستان کې ډير کار وکړي تر څو يې ثابته کړي. د خپلې مور څخه اجازې وروسته تاج سره روان شو. راتلو وړاندې يې پلار ته هيڅ ونه ويل.

کله چې تاج او حميد ډيورنډ کرښې ته راورسيدل نو حميد ټيليفون ته ودريد چې خپل پلار ته زنګ ووهي.

" پلاره! ما وبښه، تاته له ويلو پرته راروان شوم. زه کابل ته روان يم. خير دې خفه کيږه مه. زه وعده کوم چې يوه ورځ به ستاسو سترګې جګې کړم."

"کله چې بيرته راغلې بيا خبرې کوو. دا ستا ژوند دی. خو هيڅکله داسې ونه وايې چې ما تا لپاره هيڅ نه دي کړي." پلار يې دا ځواب وو.

کله چې تاج او حميد افغانستان ته راواوښتل نو له شا څخه يې يو غږ اواز تر غوږ شو،

" ای!"

حميد شاته وروکتل. دا د هغې تره وو.

" دلته څه کوې؟" تره يې پوښتنه وکړه.

" زه کابل ته روان يم،" حميد ځواب ورکړ.

" په دې اوږه دې څه اينبي؟"

حميد په اوږه بيټ اينبی وو.

" دا د کرکټ بيټ دی."

" کرکټ يې لا څه دی؟" تره ترې وپوښتل.

" دا يوه لوبه ده، چې په بيټ او توپ کيږي."

د هغې تره پوه شو چې حميد دروغ وايي،" دا خو لکه د ډول لرګی ښکاري. ته اوس سندرغاړی شوې؟"

" نا، زه سندرغاړی نه يم."

تره يې ورته په مخ کلکه څپيړه ورکړه،" ته ليونی يې. ځه بيرته کچه ګړی ته لاړ شه."

تاج په غوسه شو. حميد تره ته يې بد وکتل،" ای! دا د ولې ووهه؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

" ځکه چې دا زما وراره دی. زه حق لرم چې ترې وپوښتم چې دا چیرته روان دی."

حمید، تاج ته په ورو وویل،" تره ته مې نور څه مه وایه. بس پریده یې."

د حمید تره دواړه د ډیورنډ کرښې څخه هاخوا بوتلل. " همدا اوس بیرته کچه ګړۍ ته لاړ شئ"

تاج او حمید دواړو بیرته په شا روان شول. تاج، حمید ته اشاره وکړه او ویې پوښتل،" د وزن کمولو لومړي تمرین ته تیار یې؟"

"څه وکړم؟" حمید وپوښتل.

" تره نه دې تښتو!"تاج چغه کړه او د ډیورنډ کرښې افغانستان ته واوښت. حمید ورپسې وو. هغوی د موټرو او کچرو څخه تیر شول. تاج او حمید تر هغې منډه ووهله چې سم ستړي شول. د حمید تره هیڅ نه ښکاره کېده.

تاج او حمید د کابل په لور روان شول. حمید په کچه ګړۍ کې زیږېدلی او افغانستان ته تر اوسه نه وو تللی. کچه ګړۍ مهاجرو ورته ویلي ول چې افغانستان ډیر ښایسته او شین دی.

حمید ډیر ناهیلی شو ځکه د کابل باره کې چې یې څه اوریدلي ول، سم نه ول. کابل زرغون نه وو، بلکې خړ او له دوړو ډک او له کاره لویدلې فابریکې وې. دا ښار د بمبارۍ له کبله ویجاړ شوی وو. که هر څنګه وو خو حمید غوښتل چې خپل کرکټ ته دوام ورکړي.

د افغان کرکټ کلب وروستی لوبغاړی محمد نبي هم کابل ته ستون شو. تاج هغه هم وهڅوه چې څومره خلک دلته کرکټ کوي.

په د ۲۰۰۶ کال کې افغان ملي لوبډلې د اسیایي کرکټ کاونسل ټورنمنټ کې هم برخه واخیسته. دا لوبې ملیشیا کې تر سره کېدې او اسیایي هیوادونو پکې ګډون کاوه. نړیوال کرکټ کاونسل افغان لوبډلې سره مرسته وکړه تر څو هغوی په دې ټورنمنټ لپاره ملیشیا ته لاړ شي. په دې ټورنمنټ

کې افغانستان تر نیمه پای لوبې ورسیده . افغان لوبغاړي خوښ نه ول ځکه هغوی تر پای لوبې نه ول رسیدلي.

تاج ډیر خوشاله و،" نیپال هېواد سره مو یوه لوبه پاتې ده! حوصله له لاسه مه ورکوئ. تورن بینکس ویل چې افغان لوبډله ناڅرګند دهلیز کې واقع ده. دا لوبډله به یا بریالۍ شي او نا به ووځي او که مونږ حوصله له لاسه ورکړو نو مونږ به حتمي ووځو او یا به هم نړیوال جام ته لار پیدا کولو خوب په یوې شپړیزې ریښتیا کړو.که چېرته مونږ عقیده لرو نو خطرونو سره مخ شئ او ډیر زحمت وباسئ."

افغان لوبغاړي به نیپال لوبډلې سره لوبیږي. هسې هم هیڅ له لاسه ورکول نه وو. کریم او محمد نبي د یوې پسې بله شپږیزه ووهله. افغان لوبغاړو په ګډه ۲۷۰ منډې جوړې کړې. په دویم پړاو کې نیپالي لوبډلې یواځې ۱۱۵ منډې جوړې کړې.

د لوبې وروسته ټول ډیر خوشاله ول، الله داد وویل،" مونږ دریم ځای خپل کړ. خو د اول راتلو پورې باید ونه لمانځو"

په همدې وخت کې د ټورنمنټ جوړونکی راغی او هغوی ته یې مبارکي ورکړه.

" مبارک شه! تاسو دریم شوئ. او بله ښه خبره دا ده چې تاسو نړیوال کرکټ جام پنځم ډیویژن ته لاره پیدا کړه.

الله داد ډیر حیران شو. تاج، کریم او رییس وخندل. نور ټول هم خوشاله ول. نړیوال کرکټ کاونسل په شپږ ډیویژنونو وېشل شوی دی. هغه لوبډلې چې نوی رامنځته شوې وي په اخري یا شپږم ډیویژن کې وې. کله چې لوبډلې ښه لوبه کوي نو همداسې پنځم او بیا اخره کې لمړي ډیویژن ته رارسیږي.

په ۲۰۰۸ کال کې د لمړي ځل لپاره نړیوال کرکټ کاونسل د افغانستان لوبډلې ته چې د پنځم ډیویژن سیالۍ په جرسي ټاپو فرانسه کې موقیعت لري، دعوت ورکړ. که چیرته افغانستان د پنځم ډیویژن ټورنمنټ کې لمړی یا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم راشي نو دا لوبډله به څلورم ډیویژن ته لار پیدا کوي. که چیرته کومه لوبډله څلورم یا پنځم راشي نو هماغه پنځم ډیویژن کې به پاتې کیږي. د پنځم ډیویژن ټورنمنټ کې ۱۲ لوبډلې لوبیږي چې په دې کې د متحده ایالاتو، ناروې، جاپان او جرمني لوبډلې شاملې دي.

تاج او د افغان کرکټ لوبغاړي په جرسي کې سیالۍ لپاره ډیر خوشاله ول. کابل کې هر چیرته ځای پیدا کړ نو تمرین به یې کاوه. هغوی ډیر ډاډه ښکاریدل. یواځینی شی چې هغوی ډاډه نه ول هغه دا چې نیو جرسي په کوم هېواد کې دی.

" زه هیڅ باور نه کوم چې مونږ د امریکا نیو جرسي ته کرکټ کولو لپاره ځو!" د تمرین لوبې په دوران کې کریم وویل. هغه به هر وخت فکر کاوه چې امریکا به څنګه ځای وي.

" مونږ به تورن بینکس نه مشوره واخلو چې هلته مونږ څه وکړو." تاج وویل.

له دوی څخه یو هم د اسیا نه لرې نه ول تللي. لرې ځای یې ملیشیا و چې په ۲۰۰۶ کال کې اسیا جام ته لار پیدا کولو لپاره هلته تللي ول. کله چې یې تورن بینکس ولیده نو د پوښتنو باران پرې شروع شو.

" د نیو جرسي موسم څنګه دی؟" رییس پوښتنه وکړه.

" ته جرسي یادوې؟ نیو جرسي خو د امریکا ایالت دی او جرسي په اروپا کې د بریتانیې یو وړوکی ټاپو دی." تورن بینکس ټول پوه کړل.

" اوهو! ښه هغه ستاسو هېواد کی دی؟" تاج په حیرانۍ وپوښتل.

"بس نږدې دی." تورن بینکس سر وخوځوه.

" هلته افغانانو سره څنګه سلوک کوي؟" الله داد وپوښتل.

" هغوی به تاسو سره مساوي سلوک کوي."

" جرسي کې ښځې څنګه وي؟" کریم وپوښتل.

تورن بینکس مسکی شو" هغوی ډیرې ښایسته دي.زه ډاډه یم چې ستا مټې به یې خوښې شي. خو په یاد لره چې ته هلته کرکټ لپاره ځې."

کریم سر وخوځوه،" کرکټ ماته له هر څه مهم دی."

افغان لوبغاړي نور هم خوشاله شول کله چې هغوی خبر شول چې د امریکا لوبډله لا تراوسه هم پنځم ډیویژن کې پاتې ده نو هغوی پرېکړه وکړه چې امریکا ته به ماتې ورکړي که نورې وبایلي هم خو دا ورته ډیره اړینه وه.

"مونږ به امریکا ته وښایو چې مونږ کرکټ کې څومره تکړه یو!"

تاج د ټورنمنټ شروع کېدو نه وړاندې په چغه وویل، د هغې لوبغاړي ډیر جزبه کې ول.

جرسي د افغانانو لپاره یو نه اټکلېدونکی ځای و. هغوی ډیر حیران ول کله یې چې د جرسي شینوالی او ډیرې موټرسایکلې ولیدې.هغوی د خلکو کالیو هم حیران کړل. په افغانستان کې کرکټ لوبغاړي هم یواځې هغه کالي اغوندي چې د بدن یو ځای یې ترې هم نه ښکاري. او اخر دا چې جرسي کې خوراک هم توپیر کاوه. ډیرو لوبغاړو یواځې میوو باندې ګوزاره کوله.

خو تاج د لوبډلې توجه لوبې خواته راړوله.

" زما ورونو، لکه څنګه چې تاسې ته مالومه ده چې خپلې ملي لوبډلې لپاره لوبه کول دومره اسانه نده. نورې ټولې لوبډلې شتمنې دي. خو مونږ سره روح دی. خو په یاد ولرئ چې په جزبه به لوبه کوئ. دا لوبه د خپل هېواد او خلکو دپاره ده."

نړیوال کرکټ کاونسل د ټورنمنټ لپاره کلک قانونونه جوړ کړي. لمړی دا چې ټول افغان لوبغاړي باید خپل عمرونه باوري کړي. زیاتره لوبغاړي کچه ګړی کې زیږیدلي او د زیږیدو اسناد هم نه لري چې دوی څو کلن دي. هغوی ټول وایي چې مونږ ۲۲ کلن یو. یوه پخوانۍ ټوکه ده چې وایي پښتانه نه زړیږي. دویم دا چې نړیوال کرکټ کاونسل د مېدان ساحې هم وټاکلې. افغان لوبغاړي به زیاتره وخت د باونډرو څخه په غلطۍ هاخوا اووښتل. هغوی ډیر وخت کوڅو کې لوبې کړي او هلته دا هیڅ خبره نه وه. امپایرانو به افغان لوبغاړو ته ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

" مهرباني وکړئ، د باوندرېو څخه هاخوا مه ودرېږئ. یواځې دننه ودرېږئ."

" وبښئ ښاغلیه!" هغوی ښنه غوښته.

تاج ډېر خوشاله وو،" نن د افغانستان لپاره ډېره ښایسته ورځ ده" هغې خبریالانو ته ویل." دا زمونږ هېواد لپاره یوه ستره ډالۍ ده ځکه زمونږ هېواد د جګړې او تاوتریخوالي پرته هیڅ نه وو لیدلي."

جرسي کې لوبې وروسته افغان لوبډله څلورم ډیویژن ته ورسیدله. څلورم ډیویژن ددې نه هم سخت وو. په دې ډیویژن کې څلور لوبډلې وې، چې پکې فیجي، هانګ کانګ، ایټالیه، او تانزانیه دي. د ۲۰۰۸ کال اکتوبر میاشت کې افغان لوبډلې تانزانیه سره په څلورم ډیویژن کې سیالي وکړه. هغوی د اخري راونډ پورې ښه ولوبیدل.

ایټالیه سره پایلوبه کې باران وریده، افغان لوبډلې لمړنۍ توپ وهنه وکړه. ټول لوبغاړي په ۸۰ منډو وسوځیدل. کله چې ایټالیه لوبډله دویم پړاو پیل کړ نو موسم ښه شو. هغوی په ډېره اسانۍ په ۹۰ توپونو ۲۸ منډې جوړې کړې. که چیرته ایټالیه دوی ته ماتې ورکړه نو دوی دوه مخکښو لوبډلو کې راشي او که نا ددوی خوبونه به خاورې شي.

تاج لوبډلې ته ډاډ ورکاوه." کېدای شي باران شروع شي. بس باور لرئ الله ج به مونږ سره مرسته وکړي."

کرکټ لوبغاړو د کرکټ نه ډېر وریځو ته کتل. حمید بیا توپ اچونې ته راغی. که څه هم لمر ښکاریده خو کله چې هغې بل توپ واچوه نو باران شروع شو.

امپایرانو خپلو کې سره مشوره کوله چې څه باید وکړي. پرېکړه یې وکړه چې لوبه به بندوی. راتلونکې ورځ به بیا کیږي. ایټالیانو شکایت کوه چې ټوله لوبه د سره کول غلطه خبره ده. امپایرانو دوی ته هیڅ کوم انتخاب پرینښود.

په راتلونکې ورځ افغانستان ته موقع ورکړل شوه او هغوی ایټالیه وشرموله. افغانانو هغه لوبه په ۱۰۰ منډو وګټله. رییس ٦٨ منډې جوړې کړې او د لوبې غوره لوبغاړی وټاکل شو.افغان لوبډله دریم ډیویژن ته راورسیده.

د دریم ډیویژن ټورنمنټ په ارجنټینیا کې وشو. په دې ټورنمنټ کې یوګانډا، پاپ نیو ګیني، کایمان ټاپو او ارجنټینا شامل ول. د اته میاشتو په اوږدو کې افغانستان لوبډلې له څلورم څخه دویم ډیویژن ته راورسیدل.تر اوسه هیڅا د یوې لوبډلې داسې چټک پرمختګ نه دی لیدلی.

د ملي لوبډلې په بریا سره کرکټ په ټول افغانستان کې خپور شو. د ښوونځې په نصاب کې هم کرکټ شامل شو. د یو کال څخه کم وخت کې د کابل او نورو کلیوالي سیمو کې لکه کندهار څخه ۱۲۰۰۰ لوبغاړي راپیدا شول.کرکټ د ولسمشر کرزي او حکومت یې کرکټ ته بودیجه بیله کړه. ملي لوبډلې په ډېره اسانۍ ۵۰ پرله پسې لوبې وګټلې.

د افغان لوبډلې چټک پرمختګ ددې لامل شو چې نړیوال کرکټ کاونسل د ۲۰۰۹ اپریل نړیوال جام کوالیفای ته دعوت کړل شول.که چیرته افغانستان د نړیوال جام کوالیفای لوبو کې څلورم ځای خپل کړي نو د ۲۰۱۱ کال نړیوال جام ته هم لاره پیدا کولای شي. تاج، کریم، رییس، الله داد، حمید، سمیع الله شینوری، اعظم خان او محمد نبي او نور لوبغاړي د افغانستان ستوري شول.

افغان لوبغاړي له هر رنګه حالاتو څخه تېر شوي ول او هغوي هیڅ غلطي هم نه کوله ځکه هغوي په سمه ستراتیژۍ روان ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸

نړيوالې ماتې سره مخ کېدل

د ۲۰۰۹ کال نړيوال جام کواليفای لوبو کوربه توب جنوبي افريقا کاوه. په دې ټورنمنټ کې کاناډا، ايرلينډ، نيدرلينډ، کينيا، سکاټلينډ، متحده عربي امارات، نميبيا، عمان او ډنمارک هېوادونو لوبډلو ګډون کړی و.

ايرلينډ په لمړي ځل نړيوال جام کواليفای لوبو کې ګډون کړی و. افغان لوبغاړو باور درلود. هغوی دې ټورنمنټ ته په ډېر جرات سره راغلي ول. هر څه د دوی د پلان مطابق روان ول. د څو پرله پسې لوبو ګټلو وروسته هغوی په دې باوري ول چې ايرلينډ نه به يې په اسانۍ ګټي.

خو په همدې وخت کې د هغوی د بريا له کبله په افغان لوبډله فشار وارد شو.زرګونه کرکټ مينه وال له هېواد څخه د کرکټ ملاتړ کاوه.کرکټ د هغوی پېژند جوړ شوی وو. ملي کرکټ لوبډلې هغوی ته د په خپل هېواد وياړ لپاره يو څه ورکړي ول او لوبغاړو ته هم خپل ځانونه د رول ماډلو په څېر ښکاريدل.تاج له دې هر څه وړاندې خبر و. نو ځکه هغې به لوبغاړو د ناځرګند دهليز باره کې مسابقې لپاره ويل. او دا هغه څه ول چې ډېر فرق يې کاوه.

" د تورن بينکس خبرې هيڅکله مه هيروئ. زمونږ حالت د ناځرګند دهليز په څېر دی. مونږ بايد باور ولرو چې مونږ يې ګټو. دا ټولې لوبډلې مونږ سره لوبې کولو څخه ډارېږي! د لوبډلو کوچونه ډارېږي چې د هغوی لوبغاړي به ورمات کړو. مونږ دلته د هرې لوبډلې سره جنګيدلای شو."

افغان لوبغاړو د هرې لوبډلې سره په مېړانه لوبه وکړه. په لمړي دوه لوبو کې يې ډنمارک او برمودا ته په اسانۍ ماته ورکړه. تر څو چې دوی خبريدل نو دوی د سوپر اته لوبډلو کې شمېرل کېدل. دا د غوره اته لوبډلو پړاو وو. د سوپر اته لوبډلو ټورنمنټ کې يې لومړۍ لوبه د ايرلينډ په خلاف وه.

ددې لوبې لپاره افغان لوبډلې له پخوا انتظار کاوه. دا لوبه ددوی لپاره ډېره اړينه هم وه تر څو نړيوال جام کواليفای ته برياليې ووځي.د افغان لوبډلې کوچ تاج د بريا لپاره چمتو وو. افغانستان کرکټ بورډ چې به هر څومره لږې پيسې جمع کولې نو تاج د لوبډلې لپاره ريکارډې کمره واخسته. دا کمره د افغان کرکټ يادونو لپاره اخستل شوې وه تر څو د ايرلينډ پر خلاف زړه راښکونکې لوبې يادونه پکې راونغاړي.

په افغانستان کې د کرکټ ټول مينه وال د راډيو او تلويزونونو خواته ناست او ددې لوبې څخه يې ځانونه خبرول. هغوی د خپلې لوبډلې لپاره دعاګانې کولې. آيرلينډ پچه وګټله او لومړۍ توپ اچونه يې غوره کړه. د لوبې په ټول لومړي پړاو کې تاج د باونډرۍ پړي سره نيغ ولاړ وو او د لوبې شيبې به يې کمره کې راخستې.

رييس يو ځل بيا د ايرلينډ پر خلاف پنځوسيزه ووهله.تاج د رييس د بيټ پورته کولو ريکارډ هم وکړ. تاج ويډيو کمره شاوخوا وګرځوله او ټولو رييس ته چغې وهلې.

" شاباش رييس! شاباش!"

افغان لوبډلې ۲۱۸ منډو هدف وټاکه. تاج سره بيا هم کمره وه او د ايرلينډ توپ وهنې ريکارډ يې کوه. هغوی ثابته کړه چې هغوی ولې دې ټورنمنټ لپاره دومره ليواله ول. ايرلينډ لوبډلې ته ۳۲ منډې په ۴۸ توپونو پاتې وې او پنځه ويکټې يې هم په لاس کې وې.

تاج اوس همت له لاسه ورنکړ. هغې کتل چې حميد، الله داد سره خبرې کوي.

" مشره! توپ ماته راکړه."

الله داد، حميد ته توپ ورکړ،" ته څه کوې؟" هغې وپوښتل.

" بس ګوره چې زه څه کوم." حميد ډېر ډاډه غږيده.

" ته ښه يې حميده؟"

" هو، زه بيخي ښه يم. ته غواړې چې لوبه وګټې؟" حميد وپوښتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" بالکل زه غواړم چې لوبه وګټو. دا خو د افغانستان لپاره ډېره غټه خبره ده.خو اوس هیڅ هم نه کېږي." الله داد لاندې وکتل.

" وروره، مونږ په ټوله کې یوه لوبډله یو. بس په الله ج باور ساته او په ما. زه به خپل پوره کوښښ وکړم" حمید وعده ورکړه.

تاج د باونډرۍ نه ورغږ کړ،" ډېر ښه حمیده! ته د افغانستان غوره توپ اچونکی یې!"

حمید لومړی توپ وغورځوه. له دې وړاندې یې داسې توپ نه و غورځولی. هغې خپل لاس ته کتل لکه شکمن چې وي همدا توپ ما وغورځوه. هغې ورپسې توپ وغورځوه.

دا توپ یې دومره تیز و چې توپ وهونکي تر څو بیټ پورته کوه نو ویکټه په هوا کې وه.

" حمید!!!" تاج د باونډرۍ نه چغه ووهله.

حمید دریم توپ غورځوه. توپ یو ځل بیا د ویکټو په لور لاړ. یو بل توپ وهونکی هم وسوځېد. افغان لوبغاړو داسې وانګیرله چې لوبه ګټونکې ده. ایرلینډ سره یواځې درې ویکټې پاتې شوې. د لوبې مخ یو ناڅاپه بدل شو.

حمید څلورم توپ وغورځوه خو دا ځل یې یواځې یوه منډه ورکړه. په پنځم توپ سره یو ځل بیا ویکټه په ځمکه وغورځېده. افغان لوبغاړو حمید په غېږ کې پورته کړی و. هغې د ایرلینډ درې لوبغاړي سوځولي ول.

همداسې یو څه افغانستان غوښتل. په دې په زړه پورې لوبه کې ایرلینډ ته ماتې ورکړي. د ایرلینډ ټول لوبغاړي په ۱۹۶ منډو وسوځېدل او افغانستان په ۲۳ منډو لوبه وګټله. تاج له ځان سره کمره واخسته او د هر لوبغاړي نه یې له نږدې عکاسي وکړه، لوبغاړو به خندل، چغې وهلې او په میدان کې یې لکه د زمریانو منډې وهلې.

آیرلینډ ته د ماتې ورکولو وروسته افغان لوبډله تر ټولو بره وه. نړیوال جام ته د وتلو خوب په ریښتیا بدلیدونکی وو.

حمید د دې لوبې غوره لوبغاړی وټاکل شو. ایرلینډ لوبغاړو هم حمید ته شاباسې ورکړ چې څنګه یې د فشار په وخت کې ښه لوبه وکړه.

" مونږ د حمید په څیر توپ اچونکی لا تراوسه نه دی لیدلی. هغه د کرکټ په نړۍ کې تر ټولو ښه او تیز توپ اچونکی دی."

افغانستان باید اوس هم نه وای لمانځلی ځکه هغوی باید درې نورې هم ګټلې وی تر څو د ۲۰۱۱ کال نړیوال جام کوالیفای لوبو ته لار پیدا کړي. د دوی ورپسې لوبه کاناډا سره وه. کاناډا څلور ځله مخکې هم نړیوال جام کوالیفای لوبو ته لار پیدا کړې وه. خو آیرلینډ ته ماتې ورکولو وروسته افغان لوبغاړي ډېر ډاډه او ارامه ښکاریدل.

لوبه ښه پیل شوه. افغانستان لومړنۍ توپ وهنه وکړه او د ۲۶۵ منډو هدف یې وټاکه. دویم پړاو کې کاناډا توپ وهنې ته راووته، خو دا ځلې په افغان لوبډله کې بې تفاوتي تر سترګو شوه، هغوی سمه توپ نیونه نه کوله او اسانه کیچونه یې هم غورځول.

که څه هم دوی داسې لوبو سره عادت شوي ول خو بیا هم هغوی د داسې حالت سره مخ شول. هیڅوک نه پوهیدل چې څه وکړي، هغوی یو بل ته غوسه ول.

کریم او سمیع الله شینواري هم یو بل سره خبرې کولې. تاج، هغه څوک چې د فشار پر مهال هم خپل کنټرول له لاسه نه ورکوي، د باونډرۍ یو کونج کې ناست او سګرټ یې څکول.

" تا کله نه سګرټ څکول شروع کړي؟" کریم ترې وپوښتل.

" د کله نه چې مونږ بایلل شروع کړل. دې کرکټ خو زه لیونی کړم" تاج ځواب ورکړ.

" کرکټ خو د چانس لوبه ده. ځینې لوبې خو بایلل کېږي."

" زه یې ډېر جدي اخلم. بس اوس مې یواځې پریږده." تاج وویل.

په راتلونکو څو ساعتونو کې افغان لوبغاړي د یو بل دښمنان وګرځېدل. هغوی د کاناډا څخه ماتې خوړلو سره د ۲۰۱۱ کال کوالیفای لوبو څخه بهر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شول. د هغوی خوبونه لاهو شول. افغانانو دا هم زده کړل چې څنګه په یوه شیبه کې هر څه بدلیدی شي. یووخت کې هغوی ایرلینډ ته ماتې ورکړې وه او په لومړي ځل یې نړیوال جام ته لاره پیدا کولو خوب په ریښتیا کېدو و خو اوس هغوی بې وسه ول، کاناډا څخه یې لوبه وبایلله.

خلک په دې شکمن شول چې کېدای شي افغان کرکټ لوبډله هیڅکله نړیوال جام ته لاره پیدا نه کړي. دوی سره لږی پیسې او لږې اسانتیاوې وې.افغانانو د ټورنمنټ نورو لوبو کې هم خپل احساسات له لاسه ورکړي ول. هغوی لکه د ماشینونو په څېر لوبه کوله. په پای کې هغوی پنځم شول او نړیوال جام کوالیفای څخه ووتل. کاناډا سره لوبې یې هر څه بدل کړل.

په دې ډیویژن کې ۱۲ څخه پنځم ځای خپلولو افغانانو لپاره هیڅ مانا نه ورکوله. هغوی یواځې په دې خفه ول چې ولې یې لومړي څلورو کې ځای خپل نه کړ. لنډه دا چې هغوی نړیوال جام ته رسیدو هدف ته ونه رسیدل. دا لوبډله ددې ټورنمنټ څخه وروسته هماغه شان پاتې نه شوه. پر ځای ددې چې هغوی په ځانونو ویاړ وکړي، دوی یو بل ملامتول.

که څه دوی د نړیوال جام کوالیفای لوبو ته لار پیدا نکړه خو پنځم راتلو سره یې د یوه ورځیني لوبو سټېټس تر لاسه کړ. نړیوال کرکټ کاونسل له لورې د یوه ورځینی لوبو سټیټس لوبډلې کولای شي چې یو بل سره رسمي لوبې وکړي. د پیاوړو لوبډلو سره لوبې کولو وروسته افغان لوبډله کولی شي چې د ۲۰۱۵ کال نړیوال جام کې ولوبیږي.

د کاناډا پر خلاف بایلې د کابل اړوند اخبارونو او رسنیزو چینلونو د افغان لوبغاړي ملامتول. د افغانستان کرکټ بورډ د لوبې ماته د تاج له کبله ګڼله. هغوی ویل چې تاج غیر مسلکي او تجربه نه لري. د بورډ یو کس خو دا هم وویل چې تاج د لوبې پر مهال سګرټ څکول.

" دې نه دا څرګندیږي چې تاج څومره غیر مسلکي دی" هغې په زغرده وویل.

د افغانستان کرکټ بورډ ټولو په ګډه دا رایه واچوله چې تاج به د کوچۍ نه لیرې کړي. د افغان کرکټ اوس په پوره سویه وو او هغوی باید نور تجربه کار او مسلکي کسان پیدا کړي ول. له هغه وروسته چې افغانستان د یوه ورځینۍ لوبو سټېټس پیدا کړ نو نړیوال کرکټ کاونسل افغانانو ته داسبابو او اسانتیاوو برابرولو کې مرسته کوله. چې په دې کې د نوي کوچ لپاره میاشتینۍ پیسې هم وې.

کله چې تاج خبر شو چې د افغانستان کرکټ بورډ هغه د کوچۍ نه لرې کړی نو ډېر په غوسه وو. دا دهغې لپاره تر ټولو ستره جزا وه. که څه هم هغه ۳۲ کلن و خو کرکټ د هغې ژوند وو. کریم، رییس، حمید، محمد نبي او الله داد هم د تاج په لرې کولو خفه ول. تاج هغه کس دی چې د افغانستان کرکټ بورډ یې رامنځته کړی وو. دا به ډېره بده وي چې هغه داسې وباسي. تاج د ملي لوډلې به جوړولو کې، یوځای کولو کې، او په ټول افغانستان کې د کرکټ نفوذ خپرولو کې ډېر کار کړی دی.

د افغانستان کرکټ بورډ د تاج پر ځای یو بل مشهور کوچ کبیر خان وټاکه. کبیر خان د پاکستان ملي لوبډلې پخوانی لوبغاړی وو. هغه په خپله غټه ږیره پیژندل کېده. د کرکټ بورډ غړو ویل چې کبیر خان د افغان کرکټ کوچ لپاره ښه ټاکنه ده ځکه د هغې پلار یو افغان وو. کبیر خان هم پښتون و، نو په اسانۍ به د افغان لوبغاړو سره خبرې کوي.

داسې ګومان کیده چې حالات به سم شي خو لوبغاړو کبیر خان ملامتوه. هغې د کرکټ څخه یو بل شی جوړ کړی وو، خو په دې یې فکر نه کوه چې دوی یې په کومو شرایطو   کړي. تاج خو کرکټ ته د یو خوند او ساعت تیرۍ په سترګه کتل. د کبیر خان مشرۍ لاندې کرکټ کول ستونزمن شول.

کریم، رییس، او الله داد په غوسه شول، هغوی اعتصاب وکړ. الله داد د کرکټ اړوند ټولې چارې ودرولې او په کابل کې یې افغان ماشومانو ته د کرکټ درس ورکاوه. رییس هم د کرکټ څخه خپل تقاعد اعلان کړ که څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغه یواځې ۲۵ کلن وو. کریم هم تر هغې لوبه نه کوله تر څو د افغانستان کرکټ بورډ خپله بی عدالتی کړنلارو کې بدلون رانه ولي.

تاج د کریم، رییس او الله داد څخه هغې سره ودریدلو نه مننه وکړه.

" تاسو پوهیږئ، زه ستاسو د دعاګانو او قربانیو نه ډېر منندوی یم"

" ما ستاسو مینه وکتله او ستاسو له برکته دا لوبډله څومره پر مخ لاړه. خو زه پرې وړاندې پوه نه شوم. له تا پرته به په افغانستان کې هیڅ کرکټ نه وو" الله داد ځواب ورکړ.

" تاسوهر یو ددې پړاو ته رارسیدو لپاره ډېرکار کړی دی. مونږ د یوه کورنۍ په حیث یو. او مونږ به یوه ورځ نړیوال جام ته لاره پیدا کړو." تاج وویل.

د کرکټ دې انقلاب ژورنالستان اړ کړل چې د افغان ملي کرکټ لوبډله کې نور هم ژور لاړ شي. هغوی غوښتل چې پوه شي چې ستونزه چیرته ده. ژونالستانو بیلا بیلې کیسې جوړې کړې. یو ژورنالست خو داسې راپور ورکړ چې د افغانستان کرکټ بورډ فساد کې ښکیل دی. هغه پیسې چې نړیوال کرکټ کاونسل د افغان لوبغاړو ته ورکوي، کرکټ بورډ یې هغوی ته نه ورکوي. یو ژورنالست دا وویل چې کرکټ تبعیضي شوی. د کرکټ ټول لوبغاړي د پښتون قوم څخه دي او بل هیڅ قوم پکې ځای نه لري.

یو څه باید شوي ول. د افغان کرکټ لوبډله په پټه بدنامه شوه. محمد نبي د افغانستان هغه تکړه لوبغاړی چې د پخوا راهیسې دې لوبډله کې دی، رامخته شو. هغې خپله لوبډله د اوسني حالاتو په نظر کې نه نیولو سره پر مخ بوتله، هغوی یې وهڅول چې دا ستونزې یوې غاړې ته کړي او نړیوال جام ته رسیدو لپاره کار وشي او خپل هدف تر لاسه کړي.

" غوږ ونیسئ هلکانو! په تیرو اته کلونو کې مونږ ډېرې بریاوې خپلې کړې، مونږ د کچه ګرۍ کیمپ څخه تر دې ځایه راورسیدلو. که څه هم هغه وخت مونږ له ډېرو ستونزو سره مخ وو، هغه کیمپ مونږ ته دا احساس راکړی وو چې زمونږ هېواد که هر څنګه وي خو امن کې دې وي. خو بیا هم مونږ

خپل ځان په خطر کې واچوه او دلته افغانستان ته راغلو تر څو خپله ملي کرکټ لوبډله پر مخ بوځو.

هغه یو ستر خطر وو خو مونږ غوښتل خپل هېواد ته ویاړ راوړو. مونږ غوښتل چې نړیوالو ته دا ثابته کړو چې افغانستان یواځې د جګړې او تاوتریخوالي ځای نه دی. په دې ټول سفر کې مونږ له ډېرو ښو او بدو شیبو سره مخ شو. ښه خبره دا وه چې مونږ د پنځم ډیویژن څخه نړیوال جام کوالیفای لوبو پورې راورسیدو. خو اوس بد وخت دا دی چې مونږ نړیوال جام ته لاره پیدا نکړه، د رسنیو منفي اړخونو ووهلو او خپل یووالی مو له لاسه ورکړ. خو په دې دښتو به یو ځل بیا اوبه راشي.

د باران وختونه به هم راشي. دا ستونزمن وختونه ډېر وخت ښې پایلې لري. په یاد ولرئ چې تورن بینکس څه ویلي ول. زمونږ حالت د ناځرګند دهلیز په څیر دی، که هر څه راتلونکي وي خو مونږ باید خپله حوصله او دریځ پرینږدو. خو زه دا وایم چې خپلو خلکو او هېواد ته وګورئ. او زه د الله ج نه دا دعا کوم چې زمونږ مخې خنډونه له منځه یوسي."

د نبي دا خبرې د هرچا نه ښې وې. افغان لوبغاړي هم په دې پوه شول چې دا خو دومره ستونزه نده چې د کبیر خان مشرۍ لاندې لوبه ګرانه وې. ډېر زر لوبغاړو، کبیر خان سره همغږي پیل شوه. کریم هم د کبیر خان سره خپلې مسلې ختمې کړې. رییس او الله داد د نړیوال کرکټ صحنې څخه بیرون پاتې شول.

په همدې وخت کې تاج هم په کور کېناست او هغه لوبه چې ډېره یې خوښه وه، ورنه بیل شو. خو هغه بیا هم د کرکټ په مسیر روان و، که څه هم هغې د نشتوالي احساس کاوه. هغې دا نه شو زغملای چې څنګه د خپلو لوبغاړو څخه لرې پاتې شي. د تاج مور په دې پوه شوې وه.

" ګرانه! تا د کرکټ لپاره ډېره قرباني ورکړې ده."

" خو زه څه کولای شم؟ زه نه غواړم چې پریږدم، زه یې رابهر کړم، دا زما قصور وو چې مونږ نړیوال جام ته لاره پیدا نکړه." تاج په خفګان وویل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

" خپل ځان مه ملامتوه. دا خو د ټولې لوبډلې قصور وو. خو په کور کیناستلو سره به دوی نړیوال جام ته لاره پیدا نکړي. ځه لاړ شه او کبیر ته ووایه زه اوس هم ملي لوبډله کې ګډون کولای شم."

د هغې مور ورته وویل.

د مور په خبرو تاج وهڅول شو تر څو کبیر خان سره اړیکه ونیسي او هغې نه وپوښتي که چیرته ملي لوبډله کې کوم خالي پوزیشن وي. کبیر خان، تاج ته د کوچ مرستیال ځای ورکړ، یواځې ددې لپاره چې ملي لوبډله یووالي کې وساتي. افغانستان کرکټ بورډ هم د تاج مرستیال کوچ رتبه ومنله یواځې په دې شرط چې هغه باید مسلکي واوسي یانې د لوبې په دوران کې سګرټ ونه څکوي.

په افغان ملي کرکټ لوبډلې یو توپان وروسته یو ځل بیا راپورته شول. کبیر او تاج په ګډه د یوه ورځینی لوبو لپاره لوبډله چمتو کړه او د نړۍ نورو غښتلو لوبډلو ته یې وړاندیزونه ورکړل. نبي د لوبډلې پر مخ بیولو لپاره د لوبډلې لوبډلشمر وټاکل شو.

محمد نبي د افغان لوبډلې تر ټولو الهامي او ښایسته لوبغاړی وو. هغه سپین غاښونه او لنډ سټایلي ویښته لري. همدارنګه هغه آل راونډر هم دی یانې توپ وهنه او توپ اچونه دواړه کولای شي.

په ۲۰۱۳ کال کې افغان کرکټ لوبډله د ایرلینډ سره یوه ورځیني سیریز لپاره ایرلینډ ته لاړل. نبي دا خپل ورځینی روټین ګرځولی وو چې هره ورځ خپل مور او پلار سره اړیکه ونیسي او هغوی ته د لوبې باره کې ووایي. د تېر په څېر ۲۱ د می ۲۰۱۳ کال هغې خپل مور او پلار ته ټیلیفون کولو نو شمېره یې بنده راتله. د نبي پلار او مور دواړو سره یواځې یو مبایل و، نو اړیکې لپاره ورسره بله لاره هم نه وه. هغې ځان ته ډاډ ورکاوه چې کیدای شي پلار یې بل مبایل اخستی وي او شمیره یې بنده کړي وي او هغوی به خپله ورته زنګ ووهي. د تمرین څخه وروسته د شپې ناوخته پورې نبي د افغانستان نه هیڅ کوم زنګ تر لاسه نکړ. نبي پوه شو چې څه چل شوی.

"څنګه یې؟ محمد نبي یې؟" په ټیلیفون کې دروند غږ راغی. د نبي ټیلیفون شمېره یې د پلار پرته بل چاسره نه وه نو هغه حیران وو چې څوک دی.

" زه ښه یم. څوک یې؟" نبي وپوښتل.

" زما نوم احمد ضیا عبدالزی دی. زه د ننګرهار ولایت چارواکی یم." سړي ځواب ورکړ. ننګرهار د کابل سره خواکې ځای دی چیرته چې د نبي کورنۍ اوسهال اوسیدله.

" ښه! زه خو ایرلینډ کې یم نو ډیرې خبرې نه شم کولای. څه خدمت مو کولای شم." نبي وړاندیز وکړ.

" په ډیر تاسف سره باید ووایم چې نن سهار لس بجې ستاسې پلار تښتول شوی" احمد ورته خبر ورکړ. د ټیلیفون دواړه خوا چپتیا شوه. احمد فکر کاوه چې نبي غوږي کیښود.

" همدلته یې؟"

" هو، زه یم. تا څه وویل؟" نبي وپوښتل. هغې د ننګرهار د چارواکي خبرې نه شوې درک کولای.

" نن سهار ستاسې پلار وتښتول شو. هغه خپل موټر کې کور ته روان وو چې وسله والو د هغې موټر په زوره ودروه. یو عیني شاهد وویل چې وسله والو ستاسو پلار په زوره له موټره ښکته کړ، ویې وهه او بیا یې بل موټر ته واچوه. مونږ هڅه کوو چې د هغې ځای مالوم کړو."

د نبي غږ ونښته، په ټول بدن کې لکه څړیکه تیره شوه.

" تاسو خبر یې چې هغه به یې چیرته تښتولی وي؟ زه خو دښمني نه لرم." نبي ټینګار کاوه.

" نا، ډیره ښنه غواړم. مونږ نه یو خبر چې چا تښتولی دی. د طالبانو واکمنۍ وروسته تښتونې ډیرې شوي او کیدای شي طالبانو دا کار کړی وي او یا ځایي مافیا ډلو کړی وي." احمد ضیا داسې فکر کاوه.

" خو ولې یې زما پلار وتښتوه؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

" تاسې لوړ هدف ټاکل شوی یاست. تاسو د افغان ملي کرکټ لوبډله کې ډېر زيات زيار کښلی دی. کېدای شي ستاسو دا کار په راديکالو تروريستانو بد لګيدلی وي" احمد ضيا ووېل.

"زه څه وکړم اوس؟" نبي د بې وسۍ په احساساتو کې راګير شو. هغې په خپله هم داسې فکر کاوه چې ددې هر څه اړه کرکټ سره شته. په افغانستان کې هر وګړي د ملي لوبډلې چې د پنځم ډيويژن څخه دويم ته راغلې ، ملاتړ کاوه. کرکټ ددوی تر منځ د يووالي يواځينی ټکی وو.

" د اوس لپاره، همت له لاسه مه ورکوه. دولتی استخبارات د تښتونکو په لټه دي. که چيرته کوم تښتونکي تاسو سره د پيسو په بدل کې خوشې کولو لپاره اړيکه ټينګه کړه نو له مهربانۍ له مخې ماته احوال راکړه. زه دعا کوم چې ستاسې پلار په امن کې کور ته ستون شي."

" که تښتونکي ماسره د پيسو په بدل کې خوشې کولو لپاره اړيکه ټينګه کړي نو ما سره خو پيسې هم نشته چې هغوی ته يې ورکړم." نبي په مغشوشه حالت کې ووېل.

" ته هيڅ فکر مه کړه. مونږ به يو حل پيدا کړو." احمد ضيا ورته ډاډ ورکړ.

" مننه"

" زه به اوس ټيليفون ستاسو مور ته ولېږم. هغه غواړي تاسې سره خبرې وکړي" احمد ضيا ټيليفون ورولېږه.

" مورې؟" نبي لمړۍ خبرې وکړې.

" څنګه يې؟ ته خو ښه يې؟" هغې د مور ارام ښنونکي غږ واورېد.

نبي سترګې پټې کړې، هغې ځان سره فکر کاوه چې مور يې څومره ستونزه کې ده.

" زه ښه يم، خو زه ټکټ اخلم او کور ته درځم. مونږ خو هيڅچا سره دښمني نه درلوده. که چيرته په تاسو څه وشي نو بيا؟"

" نا، بيرته اوس مه راځه! داسې اوازې هم شته وايي چا چې ستا پلار تښتولی تا هم تښتوي. نو ته هملته ايرلينډ کې پاتې شه. په ما به هيڅ نه کيږي او دولت به ستا پلار هم ډېر زر پيدا کړي. ستا د لوبډلې ملګري غواړي ته ورسره هملته اووسې تر څو نړيوال جام ته لاره پيدا کړئ. تاسو به ټول افغانستان ته خوښي ورکړئ. دلته تر اوسه هيڅکله د يوې مثبتې هيلې لپاره ټول سره نه دي يوځای شوي. پرون زه کابل ته تللې وم، ماشومانو کوڅو کې کرکټ کاوه هغوی يو بل ته ويل"زه غواړم محمد نبي شم، هغه اتل دی" تا دې ماشومانو ته د ټوپک پر ځای بيټ ورکړی. دا تروريستان به ليوني وي خو ته ډېر ستر کارونه کوې. او د پلار تښتونه تا نه شي ودرولی." د نبي مور ورته ډاډ ورکړ.

نبي پوهيده چې هغه سم وايي: " مورې، زه به لوبو لپاره همدلته ايرلينډ کې پاتې شم. خو ته به ماسره وعده کوې چې زما راتګ پورې به ځان خوندي ساتې."

" يواځې په دې شرط چې ته به نړيوال جام ته لاره پيدا کوې." د نبي مور ټوکه وکړه.

" زه وعده کوم." دواړو غوږۍ کيښود. نبي په ډېر خفګان کې ښکيل شو. هغه د سختو حالاتو سره مقابله کې عادت وو خو دا ځل د هغې مخې د پوښتنو سمندرونه پراته ول. د ننګرهار چارواکي احمد ضيا ورته ويلي ول چې تښتونې عامې شوي. نو هغوی ولې د نبي پلار وتښتوه؟ دولت به يې څنګه پيدا کړي؟ او که نبي راتګ پورې د کورنۍ بل غړی وتښتوي نو بيا؟

نبي پوه شو چې دا ټولې پوښتنې به تر هغه وخته پورې بې ځوابه پاتې شي تر څو يې پلار راخوشې شوی نه وي. اوس ډېر سخت شول چې بيرته په کرکټ متمرکز شي. هغې د الله ج څخه دعا وغوښته او بيرته د خپلې لوبډلمشرۍ مسوليتونو ته يې مخه کړه. دا تښتونکي به هيڅکله دا ملي لوبډله د نړيوال جام لاره پيدا کولو څخه ونه دروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبیر، تاج او محمد نبي افغان لوبغاړو باندې ډېر کار وکړ. په کرکټ تمرکز سره د نبي تشویش لږ کم شوی وو. لوبې د ډېرو ستونزو تر منځ د ډاډ نښې دي. رسنیو هم هغې سره د مصاحبې لپاره د اړیکې ټینګولو هڅې کولې نو هغه به یې مجبور کړ چې د تښتونکو باره کې خبرې وکړي.

د یوې میاشتې وروسته نبي د پلار تښتونکو څخه خبر شو. هغې د یو نابلده شمیرې څخه پیغام تر لاسه کړ چې د پلار خوشې کولو په بدل کې ۲ میلیونه امریکایي ډالر غوښتل. نبي همدا پیغام د ننګرهار چارواکو ته ورسوه. هغه دې ته هم ډېر خفه وو چې دا دومره ډیرې پیسې به څنګه برابروي. که څه هم افغان لوبغاړو میاشتینۍ پیسې هم ترلاسه کولې خو دومره نه وې. نبي هم د میاشتې ۲۳۰۰ امریکایي ډالره معاش درلود. د افغانستان کرکټ بورډ سره دومره بودیجه نه وه چې معاشونه ډېر کړي.

له نیکه مرغه نبي ۲ میلیونو امریکایي ډالرو څخه یو هم تښتونکو ته ورنکړ. د ننګرهار چارواکي وتوانیدل چې د همغې پیغام له لارې تر تښتونکو ځان ورسوي. هغوی طالبانو سره هیڅ اړیکه نه درلوده. هغوی بس محلي غله ول چې د پیسو شکولو لپاره یې دا کارونه تر سره کول. د تښتونې دا بهیر تر دوه میاشتو اوږد شوی وو. د پلار خوشې کیدو سره نبي په ارامه سا واخسته. داسې ښکاریدل چې افغان ملي لوبډل د ډېرو ستونزو سره مخ شوه. کله چې توپ د ناڅرګند دهلیز سیمه کې غورځې نو توپ وهونکی تر توپ رارسیدو لږ وړاندې، که هر څنګه ستراتیژي په کار اچوي خو موخه یې همدا یوه وي چې توپ په خپل زور ووهي. په همدې شکل افغان لوبډله هم نړیوال جام ته رانږدې شوې وه. هغوی به ډېر زیات وخت په تمرین تېرولو. دا هیڅ فرق نه کوي چې د دوی له دې وړاندې په مغزو کې څه ول خو دا وخت داسې وو چې په دې سخت حالت کې توپ وهونکی چې څومره کیږي په زوره توپ ووهي، یانې لوبغاړي هم خپله اخري او غښتلې هڅه وکړي. هغوی به په دې پوه شوي ول چې خپل اخري زور ولګوي او څه پایله به ورکړي.

۹

د نړیوال جام په لور رهي کېدل

په ۲۰۱۳ کال کې نړیوال کرکټ کاونسل د افغانستان ملي کرکټ لوبډله د نړیوال کرکټ لیګ لوبو لپاره دعوت کړه . دا ټورنمنټ هم د نړیوال جام کوالیفای لوبې په څیر وې.

د نړیوال کرکټ لیګ دوه مخکښې لوبډلې به ۲۰۱۵ نړیوال جام ته لاره پیدا کوي. په دې کې اته لوبډلو کاناډا، سکاټلینډ، کینیا، ایرلینډ، او نیمبیا ګډون کړی و.

د نړیوال کرکټ لیګ د نړۍ بیلا بیلو هېوادونو څخه جوړ و. هره لوبیدونکې لوبډله به د دوه لوبو کوربه توب کوي خو افغانستان ددې اصل څخه اتثنا و. د امنیتي ګواښونو له کبله افغانستان د لوبې کوربه توب نه شي کولای، په یوه ثانیه کې هلته تاوتریخوالی رامنځته کیدای شي. او همدارنګه په دې هېواد کې کرکټ هم نوی عام شوی وو. د نړیوالو لوبو باندې معیاري میدانونو جوړولو لپاره کلونو ته اړتیا ده.

افغان لوبغاړي هم بهرنۍ لوبو سره عادي شوي ول. د ایساف ځواکونو سره د لوبې پرته دوی هیڅ نړیوالې لوبې کوربه توب نه و کړی چې هغه پکې هم نه حسابیږي.

"په هیله مندۍ ویلی شم چې افغانستان به هم یوه ورځ د نړیوالو لوبو کوربه توب وکړي." حمید همداسې ارمان درلود.

نړیوال کرکټ لیګ کې افغان لوبغاړو یو ځل بیا خپل احساسات له ځان سره راوړي ول. د ایرلینډ او متحده عربي اماراتو پرته یې ټولو لوبډلو ته ماتې ورکړه. دې بایلې دوی څلورم ځای ته وغورځول. که چیرته په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه لوبو کې کینیا ملي لوبډلې ته ماتې ورکړي نو ۲۰۱۵ کال نړیوال جام ته به لاره پیدا کړي. دا د افغانانو لپاره یوه تاریخ جوړونکې ګټه ګڼل کېده.

دې لوبې سره افغانانو ته د ۲۰۰۹ کال نړیوال جام کوالیفای لوبه وریاده کړه چې یواځې یوې لوبې یانې کاناډا څخه ګټلو وروسته یې کولای شول د ۲۰۱۱ کال نړیوال جام ته لاره پیدا کړي. هغه داسې وخت و چې دوی سره بیل شوي ول. داځل به هاغسې نه وي. دوی ډېر بدل شوي ول، یو څه هوښیار شوي، یو څه زړور شوي ول او یو څه یې لوبډله راجوړه کړی وه.

هر څه د کینیا پر خلاف لوبې سره د افغان لوبډلې په مسیر روان ول. اخري دوه لوبې د متحده عربي اماراتو په شارجه کې کېدونکې وې. شارجه د افغانانو لپاره لکه کورنی میدان دی. د هغې ځای موسم او چاپیریال د افغانستان په څېر و په شارجه کې افغانان هم ډېر دي نو میدان کې به یې مینه وال هم ډېر وي. دا ځای ریښتیا هم د افغانانو د ګټې لپاره وو.

په ۲ او څلورم اکتوبر ۲۰۱۳ کال د افغان کرکټ لوبډله د کینیا سره د نړیوال کرکټ لیګ تر ټولو مهمو لوبو کې مخ شوه. د تیر په څېر افغان لوبډله یو ځل د لوبې شروع کېدونه وړاندې لمونځ وکړ. هغوی اوږد لمونځ وکړ تر څو د دوی نه ختمیدونکې هڅې مثبتې پایلې ورکړي.

شارجه کرکټ سټېډیم د دوی لپاره جادو و. په لومړي ځل په دې سټېډیم کې ۲۷۰۰۰ افغان مینه وال راټول شوي ول. اوسمهال کرکټ د دوی په هېواد کې تر ټولو نامتو لوبه وه. د افغان کرکټ مینه وال د نړۍ ګوټ ګوټ څخه ددې لوبې لیدو لپاره شارجې ته راغلي ول.

په ټول سټېډیم کې د افغانستان بیرغونه رپیدل. زیاتره مینه وال په افغاني کمیس او پرتوګ کې لیدل کیدل. یو سړي سره دوه سری ډول هم و او ډنګوه یې او نورو ورته ګډل. دا رنګه ازادي، ویاړ او خوشالي دوی په خپل ټول ژوند کې نه وه لیدلې.

افغان لوبغاړي میدان ته راننوتو سره ټولو مینه والو چغې کړې. افغان لوبغاړي ابي رنګه دریشي کې راښکاره شول. د دریشي په اوږو سور رنګ وو

او په نارنجي رنګ پرې غټ لیکل شوي ول،افغانستان. کبیر خان او تاج لوبغاړو ته خبرې کولې،

" د زغم څخه کار واخلئ او په خپلو بنسټي تخنیکونو باندې تمرکز وکړئ.هر څه باندې چې مونږ نن تمرین وکړ له همغې کار واخلئ." کبیر خان ورته ویل.

" هو، او تاسو خپل هېواد مخې ته لوبیږئ! خپلو هېوادوالو ته وښایئ چې تاسو څومره ښه لوبه کولای شئ." تاج ورزیاته کړه.

افغان لوبغاړي میدان ته راننوتل. ټولو مینه والو شپیلي وهل او ګډل یې.

" ستا په فکر نن به څو ویکټې واخلم؟" حمید د کریم څخه پوښتنه وکړه، کله چې هغوی دواړه د فیلډینګ خواته روان ول.

" زما په فکر ټول کینیایي لوبغاړي به ستا د مخ په لیدو وسوځوي ځکه ستا مخ ډېر ډارونکی دی." کریم ځواب ورکړ.

" زما په فکر ټول کینیایي لوبغاړي چې ستا وړې متې وګوري نو ټول به وسوځي." حمید ترې خپل ګوزار واخست.

حمید د لوبې لومړنی توپ اچونکی دی. د لوبې شروع کیدو سره ټولو خلکو چکې شروع کړی. حمید په خپل لمړي اوور کې د کینیا یو توپ وهونکی وسوځوه. دا ددوی عادت و، سم دلاسه نور لوبغاړي په حمید وروغورځیدل. هغې کریم ته وکتل او هغې ته یې شهادت ګوته وخوځوله،" دا یوه شوه!"

له دې وروسته حمید نورې ویکټې هم واخستې. د حمید څخه مننه ځکه فشار د اولې نه تر اخره په کینیا پاتې شو. حمید د کینیا څلور لوبغاړي وسوځول او ۱۹ منډې هم جوړې کړې. د افغان کرکټ لوبډله په ریښتیا هم د ۲۰۰۹ کوالیفای لوبو څخه تر اوسه ډېر پرمختګ کړی وو.

افغان کرکټ لوبغاړو د ۲۰۰۹ کال لوبو څخه دا زده کړي ول چې هیڅ لوبې ته په ټیټه سترګه ونه کتل شي او یا د فشار لاندې رانشي. د ۴ اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبه هم د ۲ اکتوبر لوبې په ځېر په لمونځ، زرګونه مينه والو، د افغانستان بيرغونو او په نڅا پيل شوه.

کينيا لوبډلې پچه وګټله او توپ وهنه يې غوره کړه. هغوی داسې فکر کاوه چې د افغانانو لومړنۍ لوبې ته په کتلو د افغانانو د لوبې طرز مالوم کړي او اوس لومړنۍ توپ وهنې سره به وکولای شي په هغوی فشار وارد کړي. افغان لوبغاړو د کينيا ټوله لوبډله په ۹۳ منډو وسوځوله.

دويم پړاو کې افغان لوبډله توپ وهنې ته راووته. د افغانستان لومړي درې لوبغاړي په ۳۴ منډو وسوځيدل. هغوی ډير وارخطا ول غوښتل يې چې دا کم هدف په شپږيزو او څلوريزو پای ته ورسوي. ايا افغان لوبډله به يو ځل د نړيوال جام کې ګډون ونه شي کړای؟

محمد نبي داسې هيڅکله نه پريښودل چې وشي. هغې خپله مشري وښوده او خپل لوبډله يې وهڅوله.

" دا لوبه د سرک اخر سر دی! دې خلکو ته وګورئ چې مونږ ته ولاړ دي. خپلو کورنيو باره کې فکر وکړئ. مونږ بايد سمه لوبه وکړو او د ناځرګند دهليز پر وړاندې مبارزه وکړو. راځئ چې خپل سفر پای ته ورسوو."

څلورم توپ وهونکې خپله محمد نبي وو. هغې لوبې ته تصميم سره راغلی وو او ډير زر يې د لوبې کنترول واخست او ټول افغان ننداره چيان يې بيا په پښو ودرول. نبي ډير ارامه او کنټرول ښکاريده. هغې په اسانه توپونو شپږيزې او څلوريزې وهلې او سخت توپونو وهلو څخه يې ډډه کوله تر څو ونه سوځي.

نبي د کينيا ۹۳ منډو هدف ته ورو ورو نږدې کيده. کينيا توپ اچونکو زړونه يې ورمات کړل. هغوی يوځای شول تر څو څنګه نبي وسوځوي خو نبي چيرته دومره په اسانۍ سوځيده. ډير زر ۹۲ منډو ته ورسيده. د نبي په ځېر هيڅ کوم لوبغاړی نه وو چې لوبه په دې شکل ختمه کړي.

تاج د نورو افغان لوبغاړو سره د باونډرۍ پړي سره ولاړ وو. هغوی د منډې لپاره بشپړ چمتو ول. د کينيا توپ اچونکي دا ځل توپ په هماغه

ناځرګند دهليز ځای کې وغورځوه. نبي هيڅ وارخطا نه وو. هغې بيټ تاو کړ او توپ يې ووهه. افغان ننداره چيان په ټوپونو شول او ډول ته يې ډنګ ورکړ. ټول افغان لوبغاړي ميدان ته په منډه شول. هغوی د ناځرګند دهليز څخه په برياليتوب وتلي ول.

د کوم وخت چې تاج، کريم، حميد، محمد نبي، سميع الله شينواري، اعظم خان او نورو افغان لوبغاړو د شل کالو راهيسې ارمان کاوه، هغه نن د شارجه په ګټه تخته ليکل شوي ول. هلته ليکل شوي ول، " افغانستان د ۲۰۱۵ کال نړيوال جام ته لاره پيدا کړه" رييس او الله داد افغانستان کې ول، بې له شکه چې هغوی به هم دا وخت لمانځلی وي.

حميد ميدان منځ کې په سجده شو او ويل يې،

" زما خدايه! دا خوب دی که ريښتيا دي؟" هغې کريم ته غږ کړ، هغه خپل ورور تاج سره غاړه غړی وو. " کريمه! ته ما تنګولی شې؟"

کريم وارخطا شو.

" ولې؟زما ځورول زما د مټو نه غښتلي دي. خراب به شې ګوره."

" هيڅ خبره نده. زما هيڅ باور نه راځي چې مونږ نړيوال جام ته لاره پيدا کړه! دا زما خوب دی." حميد دا هر څه فرضي ګڼل.

کريم هغه په غيږ کې پورته کړ،" نا سړيه! مونږ کواليفای شو"

ټولو لوبغاړو لاسونه په هوا کې نيولي او يو بل په سر يې ټوپونه وهل. هغوی په يو وخت کې ژړل او خندل.

" نبي پورته کړئ. هغه اتل دی" تاج چغه کړه.

افغان لوبغاړو نبي په اوږو پورته کړ او په سټيډيم کې يې ګرځوه. هر چا داسې ګڼله لکه خوب چې ويني. دا سفر په رسمي ډول همدلته ختم شو. د کرکټ داسې يوه ډله چې هيواد يې تل جګړو او غربت ځپلی تر دې ځايه راورسيدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د کچه ګړی ځخه پیل خوب و چې اوس یې پایله ورکړه. دا د هغه خوب پایله ده چې دوی د ډېرو ستونزمنو حالاتو کې خنډونه له منځه وړي ول. خوبونه هیڅکله نه مري.

" مونږ باید دا بریا افغانستان کې ولمانځو!" په هماغه شپه د لوبډلې کوچ کبیر خان دوی ته وویل.

د لوبغاړو هم دا خبره خوښه شوه چې دوی د ژوند ستره بریا کابل کې ولمانځي. هغوی ولسمشر کرزي ته وړاندیز کړی وو. په لمړي کې هغه د امنیتي ستونزو تشویش کې وو. د داسې ډېرو خلکو راټولیدل به تروریستانو ته یو ښه هدف وګرځي. تاج هغې ته وویل چې هیڅ خبره نده.

"دا بریا زمونږ د خلکو او هېواد لپاره ده. په تاریخ کې په لمړي ځل افغانستان نړیوال جام ته لاره پیدا کړې. هیڅوک به په دې پریټ برید ونه کړي. کرکټ ټول سره یوځای کړي. دا د ټولو افغانانو ګډ ویاړ دی."

ولسمشر کرزی اخر همغږی شو. یوه اونۍ وروسته افغان لوبډله کابل ته راورسیده. هغوی لکه د ملي مبارزینو په ځیر ونازول شول. زرګونه افغان مینه وال د کابل هوایي ډګر سرکونو کې په کتار ولاړ ول. هیڅ شي تر اوسه دا هېواد داسې نه وو یو کړی. افغان لوبغاړي په کاروان موټرو کې کینول شول. د کاروان موټر شاوخوا روان خلکو ګډل او د خوشالۍ چغې وهلې.

په دې پریټ هیڅ کوم برید ونه شو. په حقیقت کې په هغه ورځ په ټول افغانستان کې هیڅ کوم تاوتریخوالی رامنځته نه شو. کرکټ دا هېواد ګنډلی وو.

لکه څرنګه چې توپ وهونکی د ناڅرګند دهلیز توپ وهلو وروسته د ارامۍ سا واخلي په همدې ترتیب افغان لوبغاړو ۲۰۱۵ کال نړیوال جام ته لاره پیدا کولو سره د ارامۍ سا واخسته. ناڅرګند دهلیز پای ته رسیدلی وو. هغوی د ناڅرګند دهلیز څخه په ډېر محنت او باور سره راتیر شوي ول. په همدې بهیر کې هغوی ټولې نړۍ ته وښودل چې هر څه امکان لري. هغوی

نړۍ ته دا هم وښودله چې یو هېواد په منفي تاوتریخوالي مشهور وي هم مثبت بدلون راوستلای شي.

تاج، کریم، رییس، الله داد، حمید، محمد نبي، سمیع الله شینواری، اعظم خان، تورن بینکس او ټول هغه لوبغاړي چې دې لوبډلې سره یې مرسته کړې وه، اوس پاخه شوي دي. هغوی د کرکټ میراث راتلونکو نسلونو لپاره وساته. کرکټ به افغانستان کې د یو روښانه رڼا په ځیر راوټوکیږي. او له دې څخه مهمه دا چې دا د هیلې یو ځلی وو د راتلونکو نسلونو لپاره چې د جګړې په وخت کې زیږیدلي، یو زیری ورکړي چې د جګړې پرته یو بله لاره هم شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰

یو نوی نسل

د سټېډیم څراغونو هرې خوا رڼا خپره کړې وه. د استرالیا د کانبیرا ښار مانوکا اوال میدان کې افغان او بنګله دیشي لوبغاړي یو بل ته مخامخ ولاړ ول. میدان ته راننوتو سره مینه والو چغې کړې. د ۲۰۱۵ کال نړیوال جام لمړنۍ لوبه وه. دا دنړیوال کرکټ تر ټولو غوره لوبې دي.

افغان لوبغاړو تور رنګه دریشۍ چې په شا یې افغان ویاړ لیکل شوي ول. هغوی سره واړه بیکونه او دوه بیټونه په لاس کې ول. بل پلوه د بنګله دیشي لوبغاړو ستر بیکونه او قیمتي بیټونه لاسونو کې نیولي ول. بنګله دیشي لوبغاړو له مالي پلوه غښتلي ښکاریدل.

خو دې نوې او ځوانې لوبډلې افغانانو سره جنون ملګری وو چې دا یې د مالي غښتلتیا نه ګټه وره ثابتیده. دا میراث دوی ته د دوی اتلانو لخوا لکه تاج ملک، کریم صادق، رییس احمدزی، الله داد نوري، حمید حسن، محمد نبي، سمیع الله شینواری او اعظم خان ورکړل شوی وو. په دې لوبډله کې د پخوانو لوبغاړو تر څنګ حشمت الله شهیدي یو شل کلن ځوان لوبغاړی هم وو، هغې د ټولو لوبغاړو ستاینه وکړه.

" هغوی مونږ لپاره ډیر څه کړي دي.هغوی د افغانستان لپاره لوبډله جوړه کړې. افغانستان اوس د کرکټ یو غټ ځای دی او دا یواځې ددوی له کبله دي. مونږ له هغوی ډیر منندوی یو. دا د هغوی د محنت میوه ده. هغوی سره پیسې هم نه وې او زیاتره کورنۍ ستونزې یې لرلې. اوس زمونږ لوبډله مخ پر وړاندې روانه ده"

په اصل کې افغان کرکټ لوبډله د صفر نه پیل کړې وه. ډیر وخت یې غربت، جګړه او ناځرګند راتلونکې کې تیر شو.

" کله چې ما کرکټ شروع کړ نو ما تل د افغان لوبغاړو ستاینې اوریدې لکه کریم صادق او رییس احمدزی. ما د هغوی کیسې اوریدلې وې او دوی څنګه د خپلې مخې خنډونه له منځه یوړل. اوس مونږ ښه لوبډله لرو او زه ورته ډیر خوشاله یم."

د افغانستان ټول وګړي د ملي لوبډلې لپاره ډیر خوشاله دي. کورنۍ غړو، دولتي چارواکو، نورو هېوادوالو او د طالبانو غړو ورته د ملاتړ لپاره خپلې پیرزوینې ولیږلې. د لوبغاړو مشرانو هم په خپلو بچو ویاړ کاوه. کرکټ یواځینۍ لوبه وه چې ټول افغانستان یې یو موټی کړ.

کیدای شي افغان لوبغاړو نړیوالو ته دا ښودل چې ټول افغانان تاوتریخوالی نه خوښوي او پر ضد یې راولاړیږي. له اسمانونو هاخوا یوه ډله خلک چې د یو ستر شي لپاره ودریدل: کرکټ. په همدې کې یو سړي په لاوډسپیکر کې غږ کړ،" اوس د افغان او بنګله دیش ملي لوبډلې راشي!"

افغان لوبغاړو یو بل ته وکتل او چغې یې کړې،

" مونږ د نا ځرګند دهلیز څخه په بریالیتوب راووتو!"

هغوی بیا د منوکا اووال په میدان کې د نړیوال جام خوب پوره کولو لپاره ورننوتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماخذونه

- Chakrabarty, Shamik. ‘Asia Cup: Afghanistan’s Splendid Son Mohammad Nabi, a Refugee Who Became Leader.’ *The India Express,* 25 February 2014. Accessed 31 March 2015.
- Davis, James. ‘Bombs Stop Play.’ *The Obserber, 4 November 2001.* Accessed 17 February 2015.
- Ferdous, Hasan. ‘The Children of Shamshatoo.’ UN News Center. Accessed 9 February 2015.
- Frawley, Perer. ‘We Play Cricket as messengers of Peace.’ *The Guardian,* 3 December 2005. Accessed 16 April 2015.
- Goodwin, Jan. ‘Buried Alive: Afghan Women Under the Taliban.’ Mount Holyoke, 27 Febuary 1998. Accessed 12 March 2015.
- History.com Staff. ‘9/11: Timeline of Events.’ History.com, 2011. Accessed 18 March 2015.
- Kaufman, Marc. ‘ Refugees Swell Camps in Pakistan.’
- Philly.com, 20 March 1989. Accessed 17 January 2015.
- Larbalestier, Justine. ‘ A Beginner’s Guide to Cricket.’ Justine Larbalestier, 16 Febuary 2004. Accessed 17 January 2015.
- McCarthy, Roy. ‘Afghan Applause Just Isn’t Cricket.’ *The Guardian,* 18 May 2001. Accessed 20 April 2015.
- National Geographic Staff. ‘The Khyber Pass.’ National Geographic Education. Accessed 26 March 2015.
- Sharifi, Mohammad. ‘The Downside of Fame.’ *Afghanistan Today, 5 October 2001.* Accessed 28 March 2015.

- Sheikh, Shamshad. ‘Chaplain Recounts Afghan Suffering.’ Mount Holyoke, 25 January 2002. Accessed 6 April 2015.
- Sting, Ben. ‘An Interview with Afghanistan’s Taj Malik Alam.’ Global Cricket, 15 February 2008. Accessed April 2015.
- The Editors of *Encyclopedia Britannica.* ‘Kabul.’ Encyclopedia Britannica Online, 9 June 2014. Accessed 11 March 2015.
- Unknown. ‘Operation Storm-333.’ Wikipedia, 17 May 2015. Accessed 21 May 2015.
- Unknown. ‘Pakistan and Afghanistan.’ Institute for Study of War. Accessed 26 February 2015.
- Wigmore, Tim. ‘The Man Who Gave Afghanistan Their Mojo.’ ESPN Cricinfo, 21 August 2014. Accessed 28 April 2015.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکلړ

موضوع/ مخ

شاته کیسه/۱

د تاوتریخوالي تقدیر/۷

د یو مهاجر ژوند/۱٤

د سولې خوب/۲۷

د طالبانو حقیقت/٤٤

یو ناڅاپي قسمت/۷۸

چټک خوځښت/۸۹

نړیوالې ماتې سره مخ کېدل/۱۲۱

د نړیوال جام په لور رهي کېدل/۱۳٤

یو نوی نسل/۱٤۱

ماخذونه/۱٤۳

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library